

ISSUE #059 · MONSEY: Candle Lighting - 4:09 · Shabbos Ends - 5:40 (72 min past shkiah) · December 7, 2019 · 9 Kislev, 5780 · BS"D









**DIVREI TORAH PRINTED & DISTRIBUTED BY RAMAPOST** 

"בכל המקום אשר אזכיר את שמי אבוא אליך וברכתיך"



**ENGLISH DIVREI TORAH** 

ANFEI EREZ • TIV HAKEHILA • SHVILEI PINCHAS • AREIVIM • MIZMOR L'DOVID PENINIM ON THE TORAH · KINDER TORAH · PARSHA PSHETEL · RAV BRAZIL · ZERA SHIMSHON



Motzei Shabbos Vayetze December 7, 2019 7:30pm

## "What it Takes"



Guest Speaker Rabbi Bezale Rudinsky

> Rosh Hayeshiva of Yeshiva Ohr Reuven

# MOTZEI SHABBOS!

### **Amud Hachessed**



Mr. and Mrs. Nachi & Shani Elbaum

### **Avodas Hakodesh**



Rabbi and Mrs. Avi & Rochel Leah Lehrer

### **Kesser Shem Tov**



Mr. and Mrs. Moshe & Henny Weisz



NEW LOCATION!

**Valley Terrace/YSV Boys** 121 College Rd Suffern, NY 10901



845-371-2760 Areivim.com

בסייד

### Ramapost offers a weekly printed subscription to the following Divrei Torah:

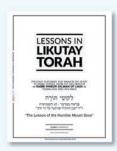
Please fill out the online form at RAMAPOST.COM/SUBSCRIBE-DIVREI-TORAH to subscribe. We ask that your free printed divrei torah be picked up every Friday at our Monsey (Rt 59) or Wesely Hills/Pomona location.





Sichat Hashavua

(Hebrew)









Meoros Hatzadikkim Dvar Torah &

Weekly Yahrzeits (English)

Ramapost.com/ meoros-hatzadikkim

**Likutay Torah** (English)

**Oneg Shabbos** (English)

Hitkashrut (Hebrew)

Ohr Chaim (Hebrew)

Torah Wellsprings

R' Elimelech Biderman (English)





TIV HAKEHILA · SHVILEI PINCHAS · AREIVIM · ANFEI EREZ · MIZMOR L'DOVID · PENINIM · KINDER TORAH · PARSHA PSHETEL · RAV BRAZIL

RAM HATORAH is a free weekly compilation of divrei torah that is organzied, printed and distributed by Ramapost to hundreds of readers. You can view/download past and present edtions at













טיב הקהילה • שבילי פנחס • דברי חיזוק והתעוררות • חוט של חסד • המברך • דברי שי"ח

FOR MORE INFORMATION PLEASE CONTACT MITZVOS@RAMAPOST.COM



## פרשת ויצא

נו' כסלו חש"ף 1/ ISSUE 15 ט' כסלו חש"ף

hen trying to comprehend the Gadlus of our Avos we regularly come across the idea of Maaseh Avos Siman L'bonim. Utilizing that profound concept can open a panoramic view of Olam Hazeh, realizing Kadosh Baruch Hu's reason for creating man, teaching us the Derech Hashem to this very day. Just as each of our Avos specialized in their own unique Avodas Hashem, so too each of our Avos had a distinct niche in their Maaseh Avos Siman L'bonim. All together they forged Klal Yisroel's DNA as detailed in Chazal of Rachmanim, Baishonin and Gomlei Chasadim as well as others.

The Gemara (Berochos 26b) teaches that תפלות אבות תקנום, Avraham created מערים, Yitzchak created מנחה and Yaakov created מעריב. Parshas Vayeitzei begins with Yaakov coming, unexpectedly to Har Hamoriah, experiencing an early sunset and Davening Maariv. We wonder, what would have happened had Hashem not tampered with מעשה בראשית and let the sun run its course? We can assume that Yaakov would have Davened Mincha. It seems that Hakadosh Baruch Hu devised it all to ensure that Yaakov Davened Maariv. There is an עומק here that needs to be explored.

Meforshim understand that the Nisyonos and misfortunes of Yaakov's life are the Maaseh Avos Siman L'bonim of Klal Yisroel's being driven into Galus. Both his departure now from his parents' home, from Eretz Yisroel and his exodus (46:1) to meet Yosef in Mitzrayim correspond to the two times we were driven out of our land. Yaakov is the Av of Galus.

The Meshech Chochmo (46:2) takes note of the fact that the only Av that Hashem appeared to in A DREAM was Yaakov and both times as he was about to leave Eretz Yisroel, here in יצא and in חיגש. Rav Meir Simcha, employs a common metaphor of night referring to Galus, a time of various difficulties. Therefore, both times before Yaakov heads into "Galus" Hashem appears to him with the promise to continue to guide him, to be governed by the same השגחה פרטית he had "during the day". He aptly compares מעריב to the "night of Galus". How hard it is to Daven in Galus knowing that we have been banished from our homes, murdered and tormented AS IF Hashem no longer cared. Could it be that Hashem still listens to our anguished words of prayer, would Klal Yisroel's heartfelt "Krechtz" reached on high? Yaakov Aveinu taught us, that even בלילה our Tefilos are heard, listened to and somehow answered-יענך ה' ביום צרה. That lesson would have been lost had if Yaakov had only Davened Mincha and not Maariv. The Av of Galus HAD to Daven Maariv.

Rashi (28:17) provides us with Yaakov's road map-starting from Baer Sheva -heading north-passes Yerushalayim, passes Bais-El and heads northeast to Choron where he is moved by the emotion of; I passed מקום שהתפללו אבותי, my Avos Davened in Yerushalayim and I did not. Yaakov heads back south and experiences a קפיצת הדרך. (see Rashi and Ramban there)

Meforshim wonder why he was not moved the first time he passed Yerushalayim and what changed in Choron. It might be because Choron

is outside of Eretz Yisroel, and Yaakov had to create a situation where a Yid, IN GALUS, can still be moved by that sensitivity, have the capacity despite it being dulled by the darkness, to want to go and be מתפלל where his Avos Davened. The impassioned yearning for Yerushalayim that our history is filled with had to have its roots in Chutz L'Aretz. We all know that our Zaides and Bubbehs would have walked barefoot through the snow across Europe to make it to Yerushalayim.

This might be an understanding in the Rashi (ibid) who envisions a new kind of קפיצת, which he prefaces with ""אני אומר. The reason Yaakov reached Har Hamariah so quickly was because Hashem moved it to Beis-El. Ramban is very much opposed to this idea and discredits it as not being "speed". When we have the Bais Hamikdash and a Yid feels the desire to revel in its Kedusha, he can get up and go there. But without a Mikdash, in Galus, the Yid has no place to go. In the heavens, however, such "Heiligkeit", such a holy emotion, emanating from a dark corner of the earth cannot be ignored. Yaakov Aveinu created for all of his descendants, filled with the emotion of wanting the קדושה of Davening where our Avos Davened-Hashem brings the Mikdash to you-because in Galus we have nowhere to go. (A similar concept is found in other places as well-with the שופר we are all transported לפני ולפנים; the Chanukah Menorah in our homes carries with it the Kedusha of the Menorah in the Mikdash etc.)

From the vantage point of viewing Yaakov as the Av of Galus, the Vilna Gaon, again, opens our eyes. The Galus of Mitzrayim is the blueprint for all of Klal Yisroel's Galuyos-wanderings. The Geula of Mitzrayim is likewise the model for the Geula we are all awaiting as promised by the Navi Micha (7:15) בימי צאתך מארץ מצרים אראנו (see Rabeinu Bachaya at the end of Shemos). Teaches the Gaon, the Maaseh Avos Siman L'bonim for Mitzrayim was Yaakov in the house of Lavan. We know Yaakov left Lavan's home with great wealth, so too we left Mitzrayim ברכוש גדול. Yaakov used a stick (see Meforshim) to inspire the sheep, Moshe used his מטה. Both Lavan and Pharaoh chased us at the end of the third day. This is why, explains the Gaon, our Mitzvah of סיפור יציאת מצרים, to pass on to the next generation our saga in that Galus, begins with the story of Lavan because Yaakov's Galus is where it all came from.

Says the Gaon, if you follow the whole story-blow by blow-you will see how it fits perfectly. His words are; וכן כל המעשה למי שמדקדק"" (maybe in another article?) (Tikunei Zohar quoted in מפרושי הגר"א על התורה)

Our mission is to take advantage of Yaakov's lesson to us: to Daven in the middle of the night of Galus-כמים לבך-for the Geulah to come and redeem the children of our Avos-משומרים לבקר-awaiting the sunrise of the great day בב"א.

May we all be Zocheh.



MOSDOS ZICHRON EREZ was established in 2005 under the leadership of Rav Chaim Zev Levitan and is dedicated to older Bais Medrash bochurim who have chosen to pursue the path of Zevulon while rooted in the tents of Yissochor. B"h they have had great siyata d'shmaya in enabling these bochurim to shteig and face the world as real Bnei Torah. Rav Levitan's reputation in the chinuch field and his warm and caring personality have led to the tremendous hatzlocho of this wonderful mosod. For more information please visit WWW.ZICHRONEREZ.COM







Vayeitzei
5780
No.
492.391



### מה נורא הנקום הזה – How awesome is this place

The great Rav Aharon of Karlin was one of the students of the Maggid of Mezritch. It is told that once, in the middle of the night, when R' Aharon was involved with his learning, he heard a knock on the door. R' Aharon asked, "Who's there?" The response was, "I am". R' Aharon went back to his learning and he did not open the door. Once again there was a knock at the door and again R' Aharon asked, "Who's there?" Again the response was, "I am." This went on for several times until R' Aharon asked, "Who is 'I'?" The man on the other side of the door replied, "We learned together by the Maggid and now I am on my way home and I thought I would make a side trip to your home to see how you are." R' Aharon told him, "If after all the time that you were by the Maggid you still call yourself 'I', then you haven't learned anything by the Maggid. By the Maggid we learned that there is only one 'I', and that is HaKadosh Baruch Hu Himself."

When Yaakov Avinu was on his way to Lavan, he merited that many miracles would occur for him. Among them he dreamed the famous 'Dream of Yaakov', that aside from the ladder and the angels, he had the revelation from HaKadosh Baruch Hu Who guaranteed him many guarantees, and what did Yaakov Avinu say when he got up from his sleep (28:17)? אין זה כי אם בית אלקים' – 'This is none other than the abode of G-d'. He did not base the G-dly revelation on his merits, even though he had spent fourteen years in the yeshiva of Shem and Eiver and he did not sleep even once in a bed. He did not consider this at all, rather, he made everything dependent on only one thing (28:16), 'ויקץ יעקב משנתו ויאמר אכן יש ה' במקום הזה' – 'Yaakov awoke from his sleep and said, "Surely, Hashem is in this place." At times, everyone has 'achievements' and in general, the nature of the person is to say to himself, 'I must have done something right to deserve this' but he never says, 'Surely, Hashem is in this place'. HaKadosh Baruch Hu gives you a present and what do you attach this to? This can be spiritual as well as mundane, we must always remember that whatever we have, everything is a present from the Creator. If you can daven with kavanah, or learn in depth, as much as you have to, remember to thank Hashem for this, since this was not in your merit, this is the foundation to elevate 'וזה שער השמים' – 'this is the gate of the heavens'.

- Tiv HaTorah - Vayeitzei



### 'The wonders in the ways of Hashem' – "נפלאות בדרכי ה'

We made an insurance claim because my wife was severely injured by a bench that fell on her leg at a family occasion.

We argued in court (with the approval of Bais Din), that the insurance company was liable because the shul near us was at fault and they should pay for the damages incurred by the injury since we borrowed the benches from the shul. After hearing all arguments, the court decided that the shul was in fact responsible for a small portion of the injuries and the insurance company was responsible for the majority of the expense but only after we received the money from the shul.

I discussed it with my wife and I told her that my heart was pounding, I did not want to take money from sanctity, particularly because the truth of the matter was that they were not totally responsible, and we only blamed them so that we could get reimbursed. After discussing the matter, and despite that we really needed the money, we decided that we cannot take money from the shul and without a doubt, Hashem would reimburse us from His vast storehouse.

'Said and done!!!' We immediately contacted the *gabbaim* and informed them that we would not take any money from them. They approached us with the full payment that they were obligated to pay and we signed the receipt that we received the full payment. At the same time, we donated the money right back to the shul and in this way we fulfilled our full obligation and we could go to court with the receipt that it was paid in full and we did not say anything false, since we had received the obligated payment on their part.

The donation to the shul was on *motza'ei Shabbos*. Afterwards I jokingly said to my wife: "You should know that we should soon hear about an inheritance from a grandmother or some other windfall of money... wonders in the ways of Hashem!!!"

Two days later, my mother-in-law called and told my wife that her grandmother who had passed away some years ago had left an apartment that they just sold and she wanted to give all the children a part of the inheritance for the grandchildren.

On Thursday the money was already in the bank account, almost the exact amount that we gave back to the shul. We were sure that we would see further salvations for not taking the money, but I did not want to wait to publicize the story to show what happens when there is faith and trust in Hashem Who has many ways to repay 'and whoever listens to Me never loses'.

נ.ב.







### אל תירא עבדי יעקב Do not be afraid, My servant Yaakov

את עניי ואת יגיע כפי ראה אלקים (לא:מב)

G-d saw my wretchedness and the toil of my hands (31:42)

Seven will knock down a Tzaddik and he will get up - שבע יפול צדיק וקם

Yaakov Avinu, the chosen one of the *avos*, approached with trembling and awe, the task of establishing *Klal Yisrael*, with the twelve tribes of Hashem. He left while he could still feel the blessings of his father, to receive the dew of the heavens and the abundance of the earth and be mighty over his brother. He thought his way would be lined with roses. He thought his journey would be shortened. He would find a *shidduch* set aside for him on a silver platter. His portion would be that of great wealth and belongings. He would then return to his studies and his pure and heavenly service.

But the One Who knew the generations from the outset planned differently. Already at the outset of his journey his brother Eisav's son Eliphaz chased after him at the direction of his father and he wanted to kill him. Miraculously, he survived naked and without any belongings, just his life was spared. After having been left with nothing, he hid in the Beis Midrash of Shem and Eiver for fourteen years where he toiled in the holy Torah. From there, after years of toil, he left for his ultimate destination – Charan. But, when he bypassed the place where his fathers had prayed and he did not stop, he jumped backwards. There he merited the revelation of the Shechina and the promises of safekeeping and blessing, as it states (28:13-15) הארץ אשר אתה שכב עליה לך אתננה ולזרעך והיה זרעך כעפר הארץ ופרצת... ונברכו בך כל משפחת האדמה - ובזרעך והנה אנכי עמך ושמרתיך בכל אשר תלך והשבתיך אל האדמה הזאת' ground upon which you are lying, to you will I give it and to your descendants. Your offspring shall be as the dust of the earth and you shall burst forth... and all the families of the earth shall bless themselves by you and by your offspring. Behold, I am with you, and I will guard you wherever you go, and I will return

After these words (29:1), וישא יעקב רגליו' – 'So Yaakov lifted his feet', Rashi explains – Once he was imparted with good tidings, that he was assured of being guarded, his heart lifted his feet, and it became easy to walk. He thought that his trials and tribulations were over and from here on only open kindness and good would surround him. However, from there he continued to Lavan HaArami's house where tried every trick in the book on him. He had to tend the sheep morning and night, winter and summer, heat and cold, all this while constantly bombarded with lies and tricks. He accepted all this so he could marry his soulmate – Rachel. Then he was tricked again and he was given her sister Leah with the argument that (29:26) .... '"לא יעשה כן במקומינו לתת הצעירה...' (Such is not done in our place, to give the younger before the older.'

From the beginning everything was upside-down — Yaakov sat calmly learning Torah and service in the house of Yitzchak and Rivka, surrounded by and close to his father and grandfather. Now, due to the power of the blessings that he received, he was forced to run here and there, attacked from all sides, suffering poverty and tribulations from Eliphaz and Lavan, serving others instead of (27:29) יעבדוך עמים וישתחוו לך לאמים' – 'Peoples will serve you, and regimes will prostrate themselves to you', he became poverty stricken instead of '- 'הוה גביר לאחיך' – 'be a lord to your brothers'.

Even after receiving an express guarantee from the Creator Himself, everything still worked against him. He worked seven years for Rachel and in the end was given Leah. He then again worked with the flock for another seven years for Rachel. Then he was detained for another six years working as a shepherd for Lavan. This was another chapter with Lavan, always tricking him and lying to him, stealing from him and shortchanging him. He changed his wages tens of times, until he was forced to run away in the middle of the night with his wife and children as if he were one of the thieves.

A lesson and encouragement for generations – לימוד וחיזוק לדורות

This teaches us a way of life, when we plan to bring something precious to life, that the way is strewn with tribulations and deception. It is only in this way was it possible to establish *Klal Yisrael*.

Something that comes easily, without exertion and stumbling blocks, one must be cautious that it did not tem from the *yetzer hara*. When one is faced by numerous challenges and hindrances, this is a sign that the matter is important. That is why the *yetzer* and its minions are not allowing the project to go through easily. Only by overcoming its powers, will one succeed and HaKadosh Baruch Hu will complete it for him.

Even now in our generations, anyone who begins and is encouraged in the service of Hashem, it is just then that difficulties and obstacles pop up against him. The person stands there and wonders, 'This is Torah and this is its reward? Before I even begin doing this mitzvah all these things are happening to me.' This can cause him to weaken his service because it seems to him that he is not wanted nor his service. So this is an encouragement and a lesson for all future generations that whatever happened to our holy forefathers, are the foundation for all future generations after them. This is why the Torah wrote these lengthy narratives. They are not just stories. Rather, the truth is that the stories are like all the mitzvos in the Torah and they are lessons for all future generations. The holy *avos* withstood challenges that confronted them on the paths they were taking.

### The trust in Hashem – הבטחון בשם

We would also like to point out another moral lesson in the *shidduch* of Yaakov Avinu. We must first point out that we have no concept of the comprehension and ways of the holy *avos* since they were so exalted. However, we can understand a moral lesson. Because the ground shrunk to facilitate the journey for Eliezer, Avraham's servant, and immediately Rivka showed up at the well. Besuel who wanted to block the *shidduch* was punished and Eliezer immediately went on his way and she became Yitzchak's wife. In contrast to this, when Yaakov Avinu left on his journey, all these stumbling blocks happened to him and a long time passed before he reached his destination, and even once he reached it he was detained for many days and the matter cries out, explain it.

The explanation is that when Eliezer left, it was a prayer from the depths of the heart that Hashem should prepare someone appropriate for him, since he did not know how to turn right or left. Therefore, he asked Hashem to guide him on the true path, as we see from the passage (24:12) יואמר ה' אלקי אברהם הקרה 'And he said, "Hashem, G-d of my master Avraham, may You so arrange it for me this day, and do kindness with my master Avraham."' And so, he merited Divine Intervention every step of the way.

However, in contrast to this, Yaakov Avinu knew that people were saying: 'Rivka has two sons, and Lavan has two daughters. The elder daughter for the elder son, and the younger daughter for the younger son.' (Rashi to 29:17) He already knew who his *kallah* was destined to be, so he was lacking a complete prayer of request. Therefore, all these events took place to hold him back. But, as we mentioned above, we do not have the slightest comprehension of the greatness of the *avos*, especially since this was the calculation of Hashem that the Nation of Israel would sprout specifically through difficulties. It is enough just to teach the future generations that when confronted by difficult times like these, this is to prepare them with encouragement and hope for their descendants.

Hashem Yisbarach should help that we merit to serve Him without consternation and distractions, and we merit Divine Intervention in all our undertakings.







## Yaakov Avinu Went to His Soulmate Rachel Imeinu to Prompt HKB"H to Seek Out Kenesses Yisrael

In this week's parsha, parshas Vayeitzei, it is fitting that we examine HKB"H's divine supervision. HKB"H orchestrates for Yaakov Avinu to marry two sisters, Rachel Imeinu and Leah Imeinu, the two women who built the House of Yisrael for all generations. The people of Yisrael expressed this fact when they blessed Boaz after his marriage to Ruth (Megillas Ruth 4, יתן ה' את האשה הבאה אל ביתך כרחל וכלאה אשר בנו שתיהם את בית "יתן ה' "שראל"—may Hashem make the woman who is coming into vour house like Rachel and like Leah, both of whom built up the House of Yisrael.

It all began with the divinely preordained meeting of Yaakov and Rachel. When Yaakov arrived in Charan, he began conversing with the shepherds (Bereishis 29, 9): עודנו מדבר עמם ורחל באה עם הצאן אשר לאביה כי רועה היא. ויהי כאשר ראה יעקב את רחל בת לבן אחי אמו ואת צאן לבן אחי אמו ויגש יעקב ויגל את האבן מעל פי הבאר וישק את צאן לבן אחי אמו. וישק יעקב לרחל וישא את קולו ויבך". While he was still speaking with them, Rachel had come with her father's flock, for she was a shepherdess. And it was, when Yaakov saw Rachel, the daughter of Lavan, his mother's brother, Yaakov came forward and rolled the stone from upon the mouth of the well and watered the sheep of Lavan his mother's brother. Then Yaakov kissed Rachel; and he raised his voice and wept.

Subsequently, Yaakov appeals to her father, Lavan, to be given her hand in marriage (ibid. 18): ויאהב יעקב את רחל ויאמר "אעבדך שבע שנים ברחל בתך הקטנה—Yaakov loved Rachel, so he said, "I will work for you seven years, for Rachel, your younger daughter. After completing the agreed upon seven years of service, Lavan decides to deceive Yaakov; he secretly substitutes Leah for Rachel. Lavan invites all of the local people to participate in his celebration (ibid. 22): זיאסוף לבן את "כל אנשי המקום ויעש משתה –so Lavan gathered all the people of the place and made a feast. According to the Midrash (B.R. 70, 19), they celebrated Lavan's successful deception of Yaakov all night long.

Truly, the wonders of Hashem's divine supervision are beyond description! The union of Yaakov and Leah Imeinu produced six shevatim—half of the entire House of Yisrael. Meanwhile, Lavan HaArami and his guests were celebrating the fact that Yaakov had been duped. As the author of the Pesach Haggadah attests: "ולבן ביקש לעקור את הכל"—Lavan intended to spoil everything; however, our Father in Heaven had other plans (Tehillim 2, 4): "יושב בשמים ישחק ה' ילעג למוי"—He Who sits in heaven will laugh, the Lord will mock them.

As it were, HKB"H was saying to the heavenly family: If Lavan and his cohorts knew how essential the union of Yaakov and Leah is to the establishment of the House of Yisrael, they would not be rejoicing at all. After all, Yaakov and Leah are destined to produce six shevatim that will fill the world with their kedushah. Among them will be Shevet Levi, the tribe of the kohanim and leviim, who will serve Hashem in the Beis HaMikdash. Also among them will be Shevet Yissachar, who will study Torah day and night; and Shevet Zevulun, who will engage in commerce and support the scholars of Yissachar. Leading them all will be Shevet Yehudah, the tribe of David Melech Yisrael. The Melech HaMashiach will descend from him to redeem Yisrael from all of its exiles and stamp out all of the evil forces that oppose the forces of kedushah.



EN CH EN CH (EN CH EN CH

This raises a perplexing question. If it was the will of HKB"H that Yaakov Avinu also marry Leah Imeinu, why did He arrange for the marriage to Rachel to be Yaakov's primary focus and desire? Not only did Yaakov show no interest in marrying Leah, but he only married her due to Lavan's deception.

## Yitzchak's Mate Came to Him Yaakov Went to His Mate

I would like to propose a wonderful explanation based on a precious insight from the incredible teachings of the Ben Ish Chai in his sefer Aderes Eliyahu (Haftarah for Parshas Vayeilech). The navi says (Michah 7, 19): "ישוב ירחמנו יכבוש" עוונותינו ותשליך במצולות ים כל חטאתם, תתן אמת ליעקב חסד לאברהם אשר ."נשבעת לאבותינו מימי קדם He will once again show us mercy; He will suppress our iniquities. You will cast all their sins into the depths of the sea. Grant truth ("emes") to Yaakov, kindness ("chesed") to Avraham, as You swore to our forefathers in days of old. To interpret these pesukim, the Ben Ish Chai refers to the Midrash Rabbah related to the passuk (Eichah 5, 21): "השיכנו ה' אליך ונשובה חדש ימינו כקדם"—bring us back to You, Hashem, and we shall return, renew our days as of old. There is an age-old, ongoing dispute between HKB"H and Yisrael. Kenesses Yisrael says to HKB"H: "First, bring us back to You, Hashem"; then, "we shall return" to You via teshuvah. Whereas, HKB"H says to Yisrael (Malachi 3, 7): שובו "אלי ואשובה אליכם —return to Me and I will return to You.

To achieve a better understanding of this dispute, let refer to the Midrash on this week's parsha (B.R. 68, 3): "ע" "ש" "שהוא הולך אצל זיווגו ויש שזיווגו בא אצלו, יצחק זיווגו בא אצלו, וירא והנה "There are those who go to their mates; while there are those whose mates come to them. In the case of Yitzchak, his mate came to him (Bereishis 24, 63): "He saw, and behold! Camels were approaching." In the case of Yaakov, he went to his mate, as it is written (ibid. 28, 10): "And Yaakov went." Now, we know that the relationship of HKB"H with Kenesses Yisrael resembles that of a "Chasan" and "kallah." This is evident from the following passuk related to Matan Torah (Shemos 19, 17): "ווצא משה את העם לקראת האלקים מן המחנה" "Moshe brought the people forth from the camp toward G-d. Rashi explains in the name of the Mechilta that the words "toward"

G-d" indicate that the Shechinah went out towards them like a bridegroom who goes out to greet his bride. Similarly, it is written (Yeshayah 62, 5): "ומשוש חתן על כלה ישיש עליך אלקיך"—and like a bridegroom rejoicing over his bride, so will your G-d rejoice over you.

MONTEN BRIEN B

Based on this introduction, the Ben Ish Chai purports that when HKB"H says: "Return to Me and I will return to You"—he is following the example of Yitzchak Avinu, who waited for his soulmate to come to him. Hence, as it were, Kenesses Yisrael must come to Him. Kenesses Yisrael, on the other hand, are following the example of Yaakov Avinu, who went to his soulmate, Rachel Imeinu, and made every effort to make her his wife. According to this scenario, HKB"H, the "Chasan," must pursue his soulmate, in keeping with the words: "Bring us back to You, Hashem, and we shall return."

This then is the meaning of the navi Michah's entreaty: "He will once again show us mercy; He will suppress our iniquities. You will cast all their sins into the depths of the sea." From the outset, HKB"H will make an effort to purify us and cleanse us of our sins, in order to return us to Him. One might argue, however, that Yitzchak waited for his soulmate to come to him; that would imply that Yisrael must pursue HKB"H and not vice versa. Therefore, Michah prayed: "Grant 'emes' to Yaakov"—let the true halachah accord with Yaakov, who strove to seek out his soulmate. In that case, it is also appropriate for HKB"H to once again show us mercy and to seek out Yisrael.

Based on this understanding, he proceeds to interpret David HaMelech's prayer (Tehillim 14, 7): "מי יתן מציון ישועת "O, that out of Tziyon—O, that out of Tziyon would come Yisrael's salvation! When Hashem restores the captivity of His people, Yaakov will exult, Yisrael will rejoice. He pleads that HKB"H will bring Yisrael's salvation from Tziyon; that HKB"H will take the initiative to return Kenesses Yisrael to Him. Then, "Yaakov will exult, Yisrael will rejoice," seeing as HKB"H decided that the halachah accords with him—that one must seek out one's soulmate.

This, in fact, is the halachic ruling in the Gemara (Kiddushin 2b): "תניא רבי שמעון אומר, מפני מה אמרה תורה (דברים כד-ה) כי יקח איש





ENCH ENCHENCH ENCHENCH ENCHENCH ENCHENCH ENCHENCH ENCHENCH ENCHENCH ENCHENCH

אשה, ולא כתב כי תלקח אשה לאיש, מפני שדרכו של איש לחזר על אשה ואין דרכה של אשה לחזר על איש, משל לאדם שאבדה לו אבידה מי חוזר על מי, דרכה של אשה לחזר על איש, משל לאדם שאבדה לו אבידה מי חוזר על אבידתו". For it was taught in a Baraisa: Rabbi Shimon says: Why did the Torah say (Devarim 24, 5): "When a man shall 'take' a woman," and it did not write instead: "When a woman shall 'be taken' unto a man"? Because it is the way of a man to pursue a woman, and it is not the way of a woman to pursue a man. It is analogous to a man who lost an item. Who searches after whom? Clearly, the owner of the lost item searches after his item. This summarizes his delightful words.

### "Grant emes to Yaakov chesed to Avraham"

It appears that we can add a fascinating tidbit to his sacred words. Why did the navi associate Yaakov's approach with Avraham by saying: "שרתן אמת ליעקב חסד לאברהם" —grant truth ("emes") to Yaakov, kindness ("chesed") to Avraham? Let us refer to an explanation from the holy master, Rabbi Yehoshua of Belz, zy"a, regarding the words "החום כהלכה" —rightly merciful—in the Pesach Haggadah (Adir Hu). We know that each of the Avos served Hashem with his own respective midah. Avraham Avinu served Hashem with the midah of "chesed"—kindness; Yitzchak Avinu served Hashem with the midah of "din"—judgment; Yaakov Avinu served Hashem with the midah of "rachamim"—an amalgamation of "chesed" and "din" tending more towards "chesed."

In the heavenly court, Yisrael are judged with all three of these midos. This fact is brought down by the Degel Machaneh Ephraim (Vayeira) in the name of his grandfather, the holy Ba'al Shem Tov, zy"a: "שמעתי בפירוש מן אדוני אבי זקני נשמתו עדן "שמעתי בפירוש מן אדוני אבי זקני נשמתו עדן "דינים... כי אי אפשר להיות דיין זלה"ה, כי אברהם יצחק ויעקב הם תלת דיינים... כי אי אפשר להיות דיין The three holy Avos comprise the Heavenly Tribunal; for, it is impossible to be a fair and honest judge without the attributes of Avraham, Yitzchak and Yaakov.

Now, suppose there is a difference of opinion between Avraham—who relies on the midah of "chesed"—and Yitzchak—who relies on the midah of "din." In such a case, we follow the principle (Berachos 43b): "הלכה כדברי המכריע"—the

halachah is determined by the third opinion. Here, that would be the opinion of Yaakov, who relies on the midah of "rachamim," which is more compatible with the opinion of Avraham. Now, seeing as Avraham's "chesed" and Yaakov's "rachamim" constitute a majority versus Yitzchak's "din," we rule in favor of the majority (ibid. 37a): "יחיד ורבים הלכה כרבים". As the Torah teaches us (Shemos 23, 2): "אחרי רבים להטות" —favor the majority in a dispute. This then is the implication of the words: "רחום" —it is halachically correct and justified for HKB"H to treat Yisrael with "rachamim," in accord with the principle of "אחרי רבים להטות" —following the majority opinion.

(5) 2 (E) (5) 2 (E)

Based on this conclusion, we can view the dispute between Yitzchak Avinu and Yaakov Avinu in a new light. In the case of Yitzchak, his soulmate came to him; whereas, in the case of Yaakov, he went in search of his soulmate. Now, regarding Avraham Avinu it is written (Bereishis 11, 29): "ייקח אברם שרי ושם אשת נחור מלכה"—Avram and Nachor took wives for themselves; the name of Avram's wife was Sarai, and the name of Nachor's wife was Milcah. The words: "ייקח אברם"—Avram took—imply that he sought out his soulmate. This agrees with Rabbi Shimon's elucidation in the Gemara above; he concluded from the words of the passuk: "כי יקח איש אשה"—when a man shall take a woman—that it is the way of a man to go out in search of a wife.

Thus, we can suggest that Avraham Avinu—the paradigm of "chesed"—went out in search of his soulmate, in order to establish the halachic ruling that HKB"H should seek out Yisrael as an act of "chesed" and return them to the fold through teshuvah, as per the passuk: "השיבנו ה' אליך ונשובה bring us back to You, Hashem, and we shall return. In contrast, Yitzchak Avinu, the paradigm of "din"—had his soulmate come to him. For, he wanted to establish the halachic ruling according to the dictates of diving judgment—that it is necessary for Yisrael to pursue HKB"H, as per the passuk: "שובו "דיובו אליבו" רפנות אום בירונות אום בירונ

However, it was yet to be determined whether the halachah accords with Avraham or with Yitzchak; until Yaakov Avinu, the paradigm of "rachamim," went to seek out his soulmate, Rachel. Thus, he broke the deadlock, and it was determined





ENDS (ENDS ENDS (ENDS ENDS ENDS (ENDS (ENDS ENDS ENDS ENDS ENDS ENDS (ENDS ENDS ENDS ENDS ENDS ENDS

that the halachah would follow the way of Avraham. Now, seeing as we follow the majority opinion, this implied that HKB"H, the Chasan, must seek out the kallah, Yisrael.

For this reason, we pray: "ישוב ירחמנו יכבוש עוונותינו"—He will once again show us mercy; He will suppress our iniquities. We beseech HKB"H to treat us with "rachamim" and return us to Him via teshuvah. Now, if one argues that we must first return to HKB"H, in keeping with the viewpoint of Yitzchak, we should respond: "Grant truth 'emes' to Yaakov, 'chesed' to Avraham—the "emes" was determined by Yaakov, whose actions tilted the halachah in favor of Avraham. It is a man's responsibility to seek out and pursue his soulmate. As such, it is fitting for HKB"H to return us to Him.

### Rachel Imeinu Exemplifies the Soulmate Coming to HimLeah Imeinu Exemplifies Him Going to His Soulmate

Following this line of reasoning, we will endeavor to explain why Yaakov Avinu wished to marry only Rachel Imeinu; while HKB"H arranged for him to marry Leah first. We find a tremendous chiddush in the writings of the Bnei Yissaschar (Tishrei 2, 15). As pointed out, in Yitzchak's case, his soulmate came to him; while in Yaakov's case, he went to his soulmate. In truth, this is not entirely correct. For, in Yaakov's case, we find both approaches. With regards to Rachel, "he went to his soulmate." As the Torah states explicitly, Yaakov loved her and pursued her (Bereishis 29, 18): "Yaakov loved Rachel, so he said, "I will work seven years for you—for Rachel, your younger daughter." On the other hand, with regards to Leah Imeinu, "his soulmate came to him." Yaakov had no intention of marrying Leah; their union was orchestrated from above.

It appears that we can explain the matter based on the well-known concept of "ma'aseh Avos siman la'banim"—the actions of the Avos foreshadow what will befall their children. Here is what the Ramban writes concerning this concept (Bereishis 12, 6): "אומר לך כלל, תבין אותו בכל הפרשיות הבאות בענין אותו בכל הפרשיות יצחק ויעקב, והוא ענין גדול, הזכירוהו רבותינו בדרך קצרה, ואמרו כל אברהם יצחק ויעקב, והוא ענין גדול, הזכירוהו רבותינו בדרך קצרה, ואמרו כל This principle, mentioned succinctly in the Midrash Tanchuma (Lech Lecha 9), plays a vital role

throughout the parshiyos involving Avraham, Yitzchak and Yaakov. The events experienced by the Avos foretell future events that their descendants will experience. It is for this reason that the Torah chronicles their journeys, the digging of the wells and all the other events that might otherwise seem superfluous. They all foretell future events related to the destiny of the children of Yisrael.

(GE) EN GENERAGE EN GENERAGEN GENERAGEN GENERAGEN GENERAGEN GENERAGEN GENERAGEN GENERAGEN GENERAGEN

This explains very nicely a teaching in the Zohar hakadosh (Vayeitzei 148b). Yaakov slept at the future site of the Mikdash. His departure from that site to go to Charan alludes to the galuyos—the places Yisrael were exiled to after the churban of the Beis HaMikdash.

The same idea is presented in the Midrash Rabbah (B.R. 68, 13) and also in the Midrash Tanchuma (Vayeitzei 2). The latter explains that the malachim ascending and descending on the ladder in Yaakov's dream were the guardian angels of the nations of the world. HKB"H showed Yaakov how they would rise to power, and how He would cause their downfall.

This enlightens us as to why Yaakov Avinu initially attempted to marry only Rachel but not Leah. For, he sensed via his "ruach hakodesh" that Leah was only meant for a match in which she would come to her mate. Therefore, seeing as Yaakov's departure to Charan alluded to the galuyos, he wished to establish the halachah in accord with Avraham—that the man must seek out the woman. For, that would serve as a preparation for the geulah from the galuyos; HKB"H would have to take the initiative in bringing Yisrael back, as per the passuk: "Bring us back to You, Hashem, and we shall return."

However, in his dispute with Kenesses Yisrael, HKB"H says: "Return to Me and I will return to you." Therefore, He arranged for Leah to come to Yaakov without any effort on his part. This demonstrated His viewpoint that Kenesses Yisrael must take the initiative; they must first perform teshuvah before He takes them back.

In reality, both viewpoints are correct. With regards to tzaddikim such as Yaakov Avinu—whose flaws are minor—due to their righteousness, they are able to take the initiative





and perform teshuvah. Thus, they fulfill the will of HKB"H: "Return to Me and I will return to you." This, however, is not feasible for Jews who are not on that exalted a level. Therefore, Kenesses Yisrael beseeches HKB"H to initiate the process and draw them near: "Bring us back to You, Hashem, and we shall return."

## Lavan HaArami Gave Leah to Yaakov to Impede the Process of Teshuvah

Based on what we have discussed, we can begin to comprehend why Lavan and his cohorts conspired to have Yaakov marry Leah unwittingly. After all, they represented the roots of the klipos, and they recognized that Yaakov would pave the way for all of Yisrael. So, if Yaakov took the initiative to go and seek out his soulmate, Rachel, this would prompt HKB"H to take the initiative in seeking out His soulmate, Yisrael, in keeping with their appeal: "Bring us back to You, Hashem, and we shall return." Therefore, they cleverly conspired to have Leah take Rachel's place—an example of "his soulmate coming to him." This would compel Yisrael to take the first step and perform teshuvah of their own initiative. Seeing as the yetzer hara and all of its forces impede and prevent Yisrael from performing teshuvah of their own initiative, they intended to delay the geulah in this manner.

Let us provide support for this notion. When Eliezer embarked on the mission to bring Rivkah back as a wife for Yitzchak, Lavan and Betuel did not prevent Rivkah from going with Eliezer. On the contrary, they encouraged Eliezer to take Rivkah, as it is written (Bereishis 24, 50): "ויאמרו מה' יצא הדבר לא נוכל דבר אליך רע או טוב, הנה רבקה לפניך קח ויאמרו מה' יצא הדבר לא נוכל דבר אליך רע או טוב, הנה רבקה לפניך קח Then Lavan and Betuel answered and said, "The matter stemmed from Hashem! We are unable to speak to you either bad or good. Here, Rivka is before you; take her and go, and let her be a wife to your master's son as Hashem has spoken." In contrast, here Lavan cunningly substituted Leah in place of Rachel as Yaakov's bride.

Let us explain based on what we have discussed. Lavan and Betuel were reshaim, wicked men opposed to Yisrael's

kedushah. Therefore, they agreed to send Rivkah with Eliezer to be Yitzchak's wife. By doing so, they wished to establish the halachah in accord with Yitzchak—that a person's soulmate comes to him. This would necessitate that Yisrael would have to perform teshuvah to begin with; otherwise, they would not be able to leave galus.

This coincides amazingly with Lavan and Betuel's response: "The matter stemmed from Hashem! We are unable to speak to you either bad or good." They were alluding to the reason they agreed to let Rivkah go—to establish the precedent that "a mate comes to him." The words "the matter stemmed from Hashem" imply that Hashem follows His viewpoint that Kenesses Yisrael must first return to Him, as per the passuk: "Return to Me and I will return to you." In this vein, they continued: "Here, Rivka is before you; take her and go, and let her be a wife to your master's son"—in other words, his mate was coming to him. "As Hashem has spoken"—that Kenesses Yisrael must take the first step by performing teshuvah.

Here, however, Lavan adopted a very different tactic. Yaakov Avinu went in search of Rachel—to establish the halachah in accord with Avraham, so that HKB"H would have to take the initiative by bringing Yisrael near to him, as per the passuk: "Bring us back to You, Hashem, and we shall return." Therefore, Lavan deceived Yaakov by substituting Leah for Rachel. Thus, Yaakov's mate came to him in the same way that Rivkah came to Yitzchak. As a result, the scenario of a woman going to the man was the majority; it occurred with both Yitzchak and Yaakov. This would compel Yisrael to first return to HKB"H. In reality, however, Lavan was unwittingly doing what HKB"H wanted. By sending Leah to be Yaakov's wife, the groundwork was laid for tzaddikim, who are on a high enough level to take the initiative on their own to return to Hashem.

## Rachel Imeinu Prays on Behalf of Yisrael for HKB"H to Take the Initiative

We can now begin to comprehend why it was heavenly ordained for Rachel to die on the road. Thus, she would be



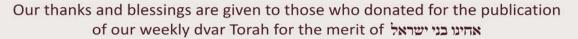


able to pray for her children returning from galus. As Yaakov tells Yosef (ibid. 48, 7): "ואני בבואי מפדן מתה עלי רחל בארץ כנען בדרך "ואני בבואי מפדן מתה עלי רחל בארץ כנען בדרך אפרת היא בית לחם" but as for me—when I came from Paddan, Rachel died on me in the land of Canaan on the road, while there was yet a stretch of land to go to Efrat; and I buried her there on the road to Efrat, which is Beis Lechem.

Rashi comments: "And I buried her there": And I did not even take her to Beis Lechem, to bring her into the land, and I know that there are hard feelings in your heart against me. But you should know that by the Word of G-d, I buried her there, so that she should be an aid to her children when Nevuzaradan would exile them, and they would pass through by way of there (Rachel's tomb), Rachel would go out onto her grave and weep and seek mercy for them—as it says (Yirmiyah 31, 14): "A voice is heard in the heights (Rachel weeps for her children), etc." And HKB"H answers

her (ibid. 15): "There is reward for your act, says Hashem... and children shall return to their borders."

Let us provide an explanation based on our current discussion. As explained, Yaakov's departure from Eretz Yisrael to go to Charan alludes to the galuyos. Accordingly, his return to Eretz Yisrael alludes to the return from galus, at the time of the geulah. Therefore, when Yaakov returns to Eretz Yisrael, Rachel dies along the way. For, in the case of Leah, she went to her bridegroom. Following her example, HKB"H could argue that Yisrael should act accordingly and first return to Him. In the case of Rachel, however, Yaakov went to find her. Therefore, it is appropriate for her specifically to pray for HKB"H to take the initiative and bring Yisrael back to Him. This is the significance of HKB"H's reply to Rachel: "There is reward for your act... and children shall return to their borders." In other words, HKB"H will bring Yisrael back, as per their appeal: "השיבנו ה' אליך ונשובה"—bring us back to You, Hashem, and we shall return."



Family Madeb for the Refuah Shelimah of Lea bat Virgini

Arthur & Randi Luxenberg לזכות of their wonderfull parents, children and grandson

To receive the mamarim by email: mamarim@shvileipinchas.com





845-371-2760

INFO@AREIVIM.COM

WWW.AREIVIM.COM

To subscribe to the Weekly Email, please email info@areivim.com and enter "Subscribe" into the subject line.

Please go to www.TorahAnytime.com to listen to Rabbi Shmuel Gluck, and other popular speakers, on TorahAnytime.



### By Rabbi Shmuel Gluck

he Medrash in this week's Parsha writes: Hakodosh Boruch Hu Yosheiv U'Mizaveig Zivugim. Bito Shel Ploni Liploni, Ishto Shel Ploni Liploni, Momono Shel Ploni Liploni. The Medrash teaches us that Hashem dedicates time to making matches. We all know that He puts two people together in marriage. However, the Medrash also says that He takes away a man's wife from one person and gives her to another. Finally, Hashem takes away people's money and gives it to others.

There are several messages that we can extract from this Medrash. The first is that people believe that their life is a constant. What they have, they will always have. While people may speak contrary to this belief, their disappointment and shock when life changes reveals their true thinking. No Brocho can be taken for granted.

The next lesson requires us to read the Medrash further. The Posuk says, Elokim Moshiv Y'chidim Baiso, Motzi Asirim Bakoshoros, that Hashem takes people out of their situation 'Bakoshoros'. The Medrash explains this word as two words, B'chi V'Shiros, people react either by crying or with song. Hashem will always do what is best for people. Despite Hashem's concern for people, they can choose their reaction. Ma'an D'bo'i Omar Shiro, U'ma'an D'lo Bo'i Boche. They can either accept what Hashem did graciously or they can cry their eyes out.

The combined message of the Medrash is that people should realize that they see the world from their small bubble, unaware, or quickly forgetting, that Hashem is outside of their vision but is nevertheless overseeing everything. That awareness alone should convince people to see the events of their lives with Shira, song, and not B'chi, with crying and complaints.

## In Honor of Areivim & Those Who Help Us

## Areivim's 19th Year of Service to Klal Yisroel

By Rabbi Shmuel Gluck

s I traditionally do, during the week of our annual dinner I will divert from the usual Chinuch topics to discuss Areivim and the important work that we offer the Monsey community and beyond.

I am often asked if our work at Areivim is getting easier or more difficult. The answer is a mixed one. The challenges we face today were unheard of ten years ago, which itself is made more difficult by the fact that those challenges were unheard of ten years before that. This is true in so many

areas. Equally important is what each challenge leads to. For example, mental illness & the popularity of the internet have contributed to an increasing lack of boundaries or acknowledgements of the existence of systems and hierarchies.

On the positive side, parents are more quickly willing to acknowledge the challenges they face and take the necessary steps towards getting professional help for themselves and their children. Another positive

development is that many of our former teenagers and their parents are forming a growing army of dedicated people helping those doing organizational work. It has been about 7 years since the last Baal Habos asked me, "Is there really a problem with today's teenagers?" I am always pleasantly surprised at the amount of people willing to give back to the community.

Over the years, I have learned that Klal Yisroel always adapts to confront their emerging needs. I remember when I was younger, as a child of the Holocaust generation, Klal Yisroel was seeing not only the rebirth of Frum individuals but also of families and entire communities. Our communities were healthy and most of the families I knew were completely self-supportive, able to take care of their financial, Chinuch, and emotional needs. (This does not deny the many deficiencies that resulted from the scars endured by the Holocaust generation, which we are still affected by.)

"I am always pleasantly surprised at the amount of people willing to give back to the community."

Therefore, as our community grew in size, community, and Yiddishkeit, our emphasis was with what was needed at that time, the Mitzvohs of Bain Odom Lamokom. Yeshivas, Bais Yaakovs, Minyonim, and Shiurim were forming everywhere. People focused on beautifying Shabbos- and Yom Tov-related Mitzvohs, happy to spend significant monies for those Mitzvohs. The need to dedicate resources towards the Mitzvohs which were Bain Odom L'chaveiro, although they always existed,

was less prominent and therefore it did not attract significant communal attention.

Around 25 years ago, our communal needs changed and Klal Yisroel adjusted. Instead of focusing our efforts on Mitzvohs Bain Odom Lamokom, the community required a shift to the (generally) more important Mitzvohs that are Bein Odom L'chaveiro.



In addition to helping one's neighbors, I include the Mitzvohs among people to which many of us are oblivious, yet should be our first priority, treating our spouses, children, siblings, and parents with the respect they deserve, the support they need, and to commit to standing by them regardless of the cost. As a child, I do not remember a deliberate focus on learning how to be better husbands, wives, and parents. We just did our best and expected those around us to consider what we offered to be satisfactory.

For many years we didn't understand the need, and then we couldn't grasp the extent of our Bain Odom L'chaveiro responsibilities. As a result, our community eroded, our families splintered, and our children suffered. But, as in the past, we are adapting to Klal Yisroel's needs.

Initially, even when we realized that we had to offer one of our children more attention and resources, we could not grasp the extent of what was being asked of us. We would approach our challenging children in an oversimplified manner. We would buy them things and assume they would be happy. We would pay for the therapist and assume that we did our job. We didn't invest ourselves or our hearts. This too is changing.

Recently, in increasing numbers, I am taking boys out for lunch whose parents I took for lunch years ago. While this may seem like a lack of success, I am finding these parents much easier to work with than their parents and, as a result, I am meeting their own children before they are true problems. Many of them are still in mainstream schools. All that is asked of me is some tweaking instead of the crisis intervention required with their parents.

Parents are acting as mentors and some of them are good ones. This is something I have been advocating for years (a lecture that I posted to Torah Anytime describes the differences between the typical parent and the parent who acts as a mentor). Parents are asking me if they should take a week off from work to go with their son or daughter on a vacation. That is a serious

undertaking, yet some parents understand what is needed and the parent is just waiting for my approval before they purchase tickets.

Parents are telling me to advise them without consideration of the cost, even when they have little money of their own and their child has not spoken to them in months. They understand that their responsibility is not dependent on their present relationship with their child. Instead, they have an independent responsibility to their child.

At Areivim, we have helped with this transition. Recently, parents are calling and asking to give back to the community. Areivim consists of two categories of staff members. Paid, and a growing list of volunteers, many of whom are paying back, even if only indirectly, because they have been helped when they needed it most.

I would like to conclude with a personal thank you to everyone. The last few years have shown an increase in people appreciating our work and dozens of people have shown me a kinship, even a friendship, the likes of which had been missing until recently. To all my friends, your friendship gives me energy every day.

In conclusion, I want to dedicate this article to Klal Yisroel and our increasing realization that we are responsible for ourselves, our children, and for all of our brothers and sisters. Kol Yisroel Areivim Ze Boze is more than a slogan. We have all been humbled and realize that it is our moral obligation and we will be judged in Shomayim according to our achievements in this area. Please attend our dinner, either to continue your commitment to Klal Yisroel and what is one of today's most pressing needs or to make your commitment to help Klal Yisroel at our dinner.

### Story from "Torah Tavlin" By Rabbi Dovid Hoffman

ח the old cemetery in Krakow, Poland, lies an unmarked grave with the following words: "Here is buried the remains of an unknown man - דיגי (Let his neighbor tell about him)." Apparently, the "neighbor" in question is in the next grave over, that of the great tzaddik and author of "Megaleh Amukos", R' Nosson Nota Shapiro ZT"L, and the amazing story of this uniqe gravesite goes as follows: Many years ago, a young man approached the shammes of the Krakow chevra kadisha with a request that he wished to buy the plot and be buried next to the Megaleh Amukos. The young man was unknown to the shammes or the community and so he dismissed the request outright; how could a simple, unknown man be buried next to one of the greatest sages of the generation? But the young man did not give up. He took the elderly shammes to the side and said conspiratorially, "Do not worry, I can afford to pay whatever you ask!"

At first, the shammes wouldn't hear of it. But then, on impulse, he mentioned a large sum of money and the man instantly agreed. In fact, he pulled the money out of his purse and held it out. The shammes was well on in years and in a moment of weakness, thought to himself, "So what if I took the money? I deserve it after all my hard work. And besides, I am over eighty, and this young man is not even thirty. By the time he leaves this world, there will certainly be new board members, and at that time, who will be able to get the money back from me?" So he took the money.

It took fifteen years, but as fate would have it, the young man passed away while the old shammes remained alive. The chevra kadisha members, who did not know about the secret deal with the old man, buried him in another part of the cemetery as they would any unknown person in the community, and the old man thought nothing of it.

That night, the younger man appeared in a dream to the old shammes and demanded that he move him to the plot next to the Megaleh Amukos. They had a deal, he accused, and he even paid money for the exclusive right. The shammes paid no attention to the dream, but it repeated itself on the next night, and then a third night. On the fourth night, the deceased issued a

## מעשה אבות...סימן לבנים

warning that if the shammes did not move him, he would be summoned up to the Heavenly Court.

At this the old man became afraid, and he told the story to the esteemed Rov of Krakow, R'Yoel Sirkis ZT"L, also known as the Bach. The Bach rebuked the old man for taking the money, and told him to distribute it to charity for the benefit of the young man's soul. But he would not consent to bury the young man next to the Megaleh Amukos.

"But what will I do now?" said the old man with fear. The Bach told him to go to the younger man's grave and inform him that if there was to be a din Torah in court, it would be here - in the Rov's home - rather than in Heaven.

On the appointed day, the shammes came to the Bach's house and saw that a partition had been set up in the study. The Rov and the shammes sat on one side, and from the other side they heard the voice of the dead man as he argued that he had bought the plot next to the Megaleh Amukos and he wanted to be moved there.

"You are unknown to us," said the Bach. "Begin by telling us, what is your name!"  $\,$ 

"I am forbidden to tell you," said the dead man. No amount of persuasion could get him to disclose his identity.

"If so," said the Bach finally, "How do we know that you are worthy to be buried next to the great tzaddik? Therefore, if you cannot tell us your true identity, we cannot fulfill your request." But the dead man would not give in.

Finally, the Bach had an idea. "If your soul is really so great," he said, "then move yourself to the plot you want!"

The next day when the members of the chevra kadisha entered the cemetery, they found the young man's grave empty, and next to the Megaleh Amukos they found a new grave which they had not dug. They decided to erect a stone over the grave, but since they did not know the young man's name, they wrote only the words:"יגיד עליו ריעו" - "Let his neighbor attest to him." This is the stone that remains in that ancient cemetery until this very day.







Divrei Torah Inspired by the Torah Commentaries of RAV SHIMSHON RAPHAEL HIRSCH ZT"L

## Parshas Vayeitzei and Tehillim 3 - A New Look at "24/7" David Gurwitz

The recently famous - or infamous - expression "24/7" applies in a special way to the life of a Jew.

We, of course, immediately might think that we are not bound by "24/7." In one sense, this is true. We have the gift of 24/6 and...*Shabbos*.

Dovid Hamelech says in *kappitel* 95 in *Tehillim*, "*Mizmor shir leyom haShabbos...lehagid baboker chasdecha ve'emunasecha baleilos* - ...to proclaim his kindness in the morning and his faithfulness in the nights." Chazal tell us that this refers to Avrohom, who established *Shacharis*, and to Yaakov, who established *Maariv*.

However, we can also learn how to break the sense of non-stop flow from day into night into day.

Rav Shamshon Raphael Hirsch *zt"I* teaches us, in this *parsha* and its related *Tehillim kappitel* 3, derived from the lives of Yaakov Avinu and Dovid Hamelech, how to lie down and how to get up, not just physically, but with a sense of incredible gratitude. In doing so, we learn how to approach the darkness of night and *golus* and mistake, and the joy of Hashem allowing us to get up every day.

Kappitel 3 is also part of the full bedtime prayer, after Hashkiveinu and Hamapil and Shema and kappitel 91, which we also read after lighting Chanukah licht, since it, too, addresses and adds to the protection of light against the darkness that Yaakov Avinu provided in his establishment of Maariv and in his later battle with the malach - which has a gematria of 91 - of Eisav. (Remember, Chazal want us to start learning 30 days before a chaq, and every day leading up to it.)

Rav Hirsch frames the context of *kappitel* 3, which addresses Dovid Hamelech fleeing from Avshalom, by pointing out that the *kappitel* stands in the sharpest contrast to the grandeur of the prior one, calling for the continuation of the individual directive in the first *kappitel* to be expanded to the lives of nations to focus on Hashem's moral law, because only ethical and moral strivings can be sure of Hashem's help. Rebellion and the reproach and judgment of his people deliver him up to hopelessness and despair. Yet, just by simply lying down, sleeping, and being awakened again, Dovid - indeed, all of us - can find assurance that Hashem has not forsaken us after all.

Per Rav Hirsch, Hashem comforts and brings new joy to the hearts of all those bowed down by guilt and misery, by calling out to them the following: "By the very act of permitting you to awaken to a new day, Hashem assures you that He will help you regain the lost purity and serenity of your life."

How many of us can think about such a madreigah?

It is interesting that the English word serene sounds like the word siren, referring to a singing sound. Serenity is musical!





Rav Hirsch describes the first word of the *kappitel*, *mizmor*, as melody without words, connected to *zemir*, cutting away, like *zemirah*, vine. *Shir* refers to the chanted word. He quotes the *Gemara* in *Maseches Pesachim* (107a) that when the word *mizmor* comes first in any *kappitel* in *Tehillim*, rather than beginning with L'Dovid, it means that Dovid's exalted song came only after the depression, as a way to lift himself from the beginning negative state.

Let's look at a similar lashon in both Parshas Vayeitzei and Tehillim 3.

Kappitel 3, posuk 6, states, "Ani shochavti va'ishana hekitzosi ki Hashem yismecheini - I laid down and I slept and I awoke because Hashem sustains me."

In Parshas Vayeitzei (28:16), the Torah states, "Vayikatz Yaakov mishenaso vayomer achein yeish Hashem bamakom hazeh ve'anochi lo yodoti - And Yaakov awoke from his sleep and said, 'In truth, Hashem is on this place, and I did not know it."

Rav Hirsch comments that Yaakov modestly points out the proximity of Hashem not to himself, but to the place. His first thought is that there is no need to go up to *Shomayim* to find Hashem. He is right here. The second thought is, "I did not know that Hashem and His Glory come to seek its bearers amongst humans."

In *Parshas Vayeitzei* (28:11), a version of the word *makom* is mentioned three times. The deep sources tell us some fascinating aspects of the word *makom* that apply here as well.

First, Chazal tell us that all the small letters in the Torah of the 304,805 letters - like the small Alef in Vayikra - add up in value to 186. The value of makom - Mem (40), Kuf (100), Vov (60) and Mem (40) - is also 186. The "makom" of Hashem is where we find His humility.

Second, the four letters of Hashem's Name, when multiplied by each other - i.e., Yud times Yud, or 100, then Hey times Hey (25), Vov times Vov (36), and Hey times Hey (25), add up to 186, makom. What Yaakov felt was certainly true; since Hashem fills the world, all places are mystically the makom of Hashem, as seen by the value of the letters of His Name multiplied, equaling the value of the word makom.

Third, we also see a hint to *Chanukah*, as the Torah (49:10) says that the *Sar Hamashkim* told his dream "*I'Yosef."* "*L'Yosef"* is *begematria* 186.

My wife and I have both been deeply moved and influenced over the years by the words of Rav Yitzchok Kirzner zt"l. His tapes and lectures are extraordinary. He says something amazing about Tehillim from the point of the positioning of mizmor and l'Dovid. He explains that Dovid's life could have left him focusing his writings and thoughts in the 150 kappitlach of Tehillim in a state of kaas, anger.

Instead, he used his love of Hashem to devote his life and his expression of that love via the 150 kappitlach of Tehillim to Hashem and to His people - le'ami. The gematria of both kaas - Chof (20), Ayin (70) and Samach (60) - and le'ami - Lamed (30), Ayin (70), Mem (40) and Yud (10) - add up to 150.

There are also 150 words in *Ashrei*, which also expresses, word for word, the essence of the 150 *kappitlach* of *Sefer Tehillim*.

Makom literally means, besides the word place, to get up. May we be moved by the thrilling optimism of Rav Hirsch and Rav Kirzner, who extract diamonds and yesodos from the gratitude of Yaakov Avinu and Dovid Hamelech, to enable us to break the "24/7" mindset and learn to stop and appreciate and look for Hashem in our lives, starting when we lie down and as soon as we get up.





Parashas Vayeitzei תש"פ תש"פ

### ויצא יעקב מבאר שבע וילך חרנה

Yaakov departed from Beer-Sheva and went towards Charan. (28:10)

Chazal (Bereishis Rabbah 68) address the concept of Heavenly intervention with regard to shidduchim, matrimonial matches. We derive from Yitzchak Avinu's shidduch that mei'Hashem yatza ha'davar; "The matter stemmed from Hashem" (Ibid. 24:50). The Midrash states: "There are those for whom their zivug, pair/spouse, comes to them (as was manifest in the case of Yitzchak Avinu), and there are those who must go to their spouse (as was evinced with Yaakov Avinu, who had to travel to Canaan to seek his designated spouse). What is Chazal teaching us with this statement? It is a fact of life that some people find their designated spouse more easily than others. Yitzchak did not have to travel to seek his wife. Rivkah came to him. Yaakov, their son, experienced a much more difficult shidduch process. He had to travel to find his future wives and work twice for seven years before his actual match was confirmed. This was not a case of "like father, like son"; Yaakov's shidduch was not an easy journey. What novel idea is Chazal introducing when they say: Some travel to their spouses; for others, their spouses travel to them?

Horav Baruch Dov Povarsky, Shlita, explains that this documents mei'Hashem yatza ha'davar, "The matter stemmed from Hashem." Not only is the identity of one's spouse Heavenly determined and designated, but even how and where the shidduch will achieve fruition is all from Hashem. Hashem has His reasons for every bit of "angst" that is intrinsic to shidduchim. It is all Heavenlymandated and included in the story of the shidduch of these two people.

The Rosh Yeshivah explains why Hashem has arranged life this way. Secular culture asserts that the successful marriage of two people is the merging of two personalities and characters that are able to interface harmoniously, together with their physical attributes and appearance. As the Rosh Yeshivah asserts: Certain colours blend perfectly with other colours. In the case of a shidduch, too, it is an aggregate of varied natural and physical components that blend together as one. It is not so simple. In fact, it has very little - if anything - to do with a physical, natural standpoint. A shidduch is a spiritual cohesion of two nefashos, spirits/souls; the synchronisation of the neshamos of two individuals, male and female, who were originally counted as one - separated - and now have come back together. The spirits of this man and woman must conform to one another, as they establish a spiritual congruence to set the foundation for a successful marriage. Only Hashem can accomplish this.

Each <u>zivuq</u> is different. Some require very little action to complete their <u>zivuq</u>. For a couple, it was not necessary for Yitzchak *Avinu* to go out "in search" of Rivkah *Imeinu*. Instead, she came to him. Our Patriarch Yaakov required considerable toil in order to set up his home. He was destined to travel to Charan, to live there for years with his family. Furthermore, his time in Charan spanned fourteen years, during which he learned in the <u>yeshivah</u> of Shem and

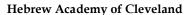
Ever. This, too, was part of the spiritual perfection process of his *shidduch*.

Why does marriage have to be so spiritually accurate? Simply, because through the vehicle of marriage, one is granted the opportunity to bring down a *neshamah*, soul, from Heaven — a soul that is implanted within the physical container (the child) comprised of the DNA of both parents. Thus, the spiritual correlation of the parents will impact future generations, as their descendants build their homes upon the foundation of Torah values. A deeper reason exists, however, for the perfection of the spiritual coalescence of man and woman in matrimony.

Chazal (Pirkei Avos 5:1) state, "By means of Ten Utterances, the world was created." Pirkei D'R'Eliezer (3) states that the tenth maamar, utterance, is, Lo tov he'yos ha'adam levado; ee'se lo eizer k'negdo, "It is not good that man be alone; I will make him a helper corresponding to him" (Bereishis 2:18). Thus, the creation of Chavah, the first woman, was a complimentary creation that perfects the Ten Utterances. Indeed, in the sheva brachos, seven nuptial blessings, two blessings conclude with the words, yotzeir ha'adam, the creation of man. One is for Adam, and one is for Chavah. We wonder why the syntax of the tenth utterance differs from that of the first nine. Hashem begins with (sort of) a preface: "It is not good that man be alone." Why did Hashem not present a similar preface to the previous creations, such as, "It is not good that darkness be in the world," etc? Each of the creations could have been preceded with a reason for their creation. The only one that stands out is the creation of woman. Why is this?

Rav Povarsky explains that yetziras Chavah, the creation of the first woman (and, subsequently, all of womanhood), completed the creation of Adam. From the standpoint of the creation of humans, Chavah was not a new creation. She, too, was a human being, no different from Adam, but her creation comprised the hashlamah, conclusion/completing, of Adam. This creation occurred when Adam betrothed and married her. She then became his wife, his eizer k'negdo. At this point, Adam completed himself. Hashem served as the agent who facilitated their union by creating Chavah. In the tenth utterance, in the last aspect of Creation, Adam "partnered" with Hashem, as he completed the last component in Creation.

We understand now why Hashem prefixed the tenth utterance with the words, *lo tov*, while the others did not have a prefix. Any creation which Hashem performed by Himself does not require a "reason" prior to its creation. The last act of Creation, which allowed for Adam's participation, required an explanation, so that Adam could understand its reason and purpose. With this in mind, we have a deeper appreciation of the spiritual link between two souls in matrimony. As husband and wife unite through marriage, the husband becomes complete, his creation having achieved its full perfection. A simple, physical merging of two units/people would not generate such spiritual unity. Thus, husband and wife would be deprived of their oneness.



Dedicated to the memory of Ellis Goldberg z''l publisher and distributor of the Worldwide edition of Peninim





### ועיני לאה רכות

And the eyes of Leah were soft. (29:17)

Why were Leah's eyes soft? Chazal (Bava Basra 123) explain that Leah heard the conversation of people who would talk among themselves. "Rivkah had two sons; her brother, Lavan, had two daughters. The older daughter is (apparently) promised to the older son, and the younger daughter to the younger son." Leah asked concerning the nature of the older son's endeavours. (Obviously, if she were destined to marry him, it would be nice to know what type of life she was destined to have.) The response was: "The older son is an evil, base person, a thief who preys on the innocent." When she asked about the younger son, the reply was: Ish tam yosheiv ohalim; "A simple, wholesome man abiding in tents." When she heard this, she wept copiously until her eyelashes separated.

Horav Nosson Wachtfogel, zl, derives from here a lesson concerning the enormous power of tears. It is well-known that prayers have an amazing effect on achieving one's goals. Hashem listens to sincere prayer. We now see that tears (prayer with tears) have an even greater effect, such that it is possible to abrogate a decree. Leah Imeinu was well aware that forty days prior to her birth a Heavenly decree had announced who her designated spouse would be. How could she possibly change that decree? She was supposed to fall to Eisav, an eventuality that she dreaded. She did not give up hope. What was her secret "weapon"? How could she hope to extirpate what had been decreed prior to her birth? Tears. With tears, one is able to achieve what prayer alone cannot.

Chazal (Berachos 32) state: "From the day that the Bais Hamikdash was destroyed, the gates of prayer have been closed. Although the gates of prayer are no longer open, the gates of tears are not closed." While the depth of Chazal's statement obviously requires deeper clarification, one thing is clear: Through the vehicle of tears, one is able to penetrate Divine sanctuaries which otherwise are not accessible through prayer. Leah did not simply cry once, twice; she cried incessantly, until her eyelashes fell off! Her tears supported her fervent prayer until, finally, Hashem accepted her plea to be free of the curse of becoming Eisav's mate. He removed her from Eisav's domain and placed her in the domain of the Avos ha'kedoshim, holy Patriarchs. Thus, she not only became a Matriarch, she became the progenitress of six Shevatim, tribes, of Klal Yisrael. She achieved all of this through her tears.

What is so special about tears? Horav S.R. Hirsch, zl, explains that tears are the sweat of the soul. Tears emanate from the heart. They are authentic. Real tears cannot be simulated. Prayer that is accompanied by tears has greater efficacy, because it has greater authenticity.

Throughout the annals of history, we have heard of *gedolei Yisrael*, Torah leaders, who have achieved their pinnacle of achievement due to their profuse weeping. Their copious tears ascended Heavenward and made the difference. The *Chafetz Chaim, zl,* had an old worn-out *siddur,* an inheritance from his saintly mother, which he cherished and held close. He often declared that whatever "little" he had achieved in his life was all *b'zchus,* in the merit, of this *siddur.* His mother had prayed constantly from this *siddur.* Her prayers were accompanied by her sincere weeping. For what did she pray? — Neither for honour, nor for wealth; she beseeched the Almighty that her young son grow into a *talmid chacham,* Torah scholar, a G-d-fearing, ethically correct, Torah Jew. Her tears made the difference, and we — in fact, the entire Jewish world — are their beneficiaries.

### ויפגעו בו מלאכי אלקים

And the Angels of G-d met him. (32:2)

The word *va'yifga* connotes an unexpected encounter. When the angels encountered Yaakov *Avinu*, it was an unusual experience for them. As *Horav S. R. Hirsch, zl,* explains, Yaakov *Avinu* was the first of the *Avos*, Patriarchs, who merited to have *mitaso sheleimah*, that all of his children were righteous and followed in his ways of serving Hashem. Even after living for twenty years in the home of the evil Lavan, they emerged spiritually unscathed. The level that Yaakov achieved was incredible for the angels to behold. It was a momentous experience for them to see such a family on earth (amid physicality and materialism) emerge so spiritually pure.

How did this happen? How does one succeed in imbuing his family with such G-dliness? How does one (so to speak) bring Hashem "down" into his home, into his life? The answer lies at the very beginning of the *parsha*, when Yaakov had an otherworldly experience, *Vayifga ba'makom*; "And he encountered the place" (ibid. 28:11). It was in this place that our Patriarch had his famous dream, in which "he met the Divine." This *vayifga* was his momentous experience; in which he encountered Hashem in this world. In order to imbue one's home/life/family with G-dliness, he must see/experience G-d in his life, in this world. He must sense that Hashem is everywhere, a part of everything that happens concerning him and around him. When one feels Hashem/*vayifga ba'makom*, then one can bring Heaven "down" into his life, so that *vayifgeu bo malachei Elokim*.

Bringing Heaven down to earth, imbuing one's earthly endeavour with Heavenly meaning and focus, is what defines the *tzaddik*, righteous person. The *tzaddik* sees Hashem in every aspect of his life. The *tzaddik*, however, is a human being like the rest of us, but as the root of the word *tzaddik* implies (derived from *tzedek*, just/correct), the *tzaddik* acts exactly as his Creator wants him to act. A *tzaddik* embodies Hashem's paramount conception of the human being. While the *tzaddik* does everything that the human being does, he does it on a more elevated plane, a Divine level. To the *tzaddik*, everything has purpose; everything has meaning: that purpose and meaning are linked to Hashem. Thus, everything that the *tzaddik* does allows him a greater connection to Hashem.

We find that even the term tzaddik is enhanced with the added appellation, tamim. Noach is characterised as a tzaddik, which is enhanced with the added appellation of tamim. Noach is characterised as a tzaddik tamim, which is (at first glance) translated as a wholesome/complete tzaddik. The commentators, each in his own inimitable manner, offer their own understanding of these terms, breaking them up into two levels, or standards, of ethical/moral commitment. Ibn Ezra and Sforno say tzaddik applies to action and tamim to thought. Ramban opines that tamim defines righteousness, i.e., complete in righteousness. Rabbeinu Bachya defined tzaddik as a person who is careful with other people's property; one who distances himself from any vestige of thievery or impropriety. Tamim is defined as shaleim b'chol midosav, one who is perfect in all of his character traits. A tamim is ethically flawless in his demeanour. His ethics are impeccable, all rendered so by his commitment to Heavenly standards.

Horav Sholom Schwadron, zl, relates the story of an English lawyer, a Jew by birth, but one who knew very little of his religious heritage. He was the paragon of integrity and ethicality. He defended a businessman who, he discovered later, was irreputable, a scoundrel who had fooled him. The judge in the case felt that somehow the lawyer was also involved, and he sought to have him disbarred. The lawyer did not know what to do. His only error was in







defending a thief. He turned to his good friend, a deeply-religious Jew, who advised him to pray to Hashem for salvation.

The lawyer refused to pray. Apparently, earlier, at one point in his life, he had promised Hashem that he would never again ask Him for anything. He told his friend the incredible story of his "promise to Hashem." He had reason to be in Australia for a high profile case. Since it would take some time to resolve the case, he took his seven-year old daughter with him for company.

One day, the young girl suddenly developed a high fever. This was the lawyer's only child, and he immediately brought her to a respected physician. After running a number of tests, the doctor rendered his grim diagnosis: the girl was succumbing to an infection that was invading her body. She had very little time to live. When the lawyer heard the news, he broke down. He did not know where to turn. He remembered that the last time he had been in *shul* was many years earlier, at his *bar mitzvah*. He went in search of a *shul where* he could pour out his heart to Hashem.

The lawyer walked for hours until he came to the *frum*, observant, Jewish neighbourhood. He saw what appeared to be a *shul*, and he entered. As it was midday, the *shul* was empty of congregants; so the lawyer had the sanctuary to himself. He approached the *Aron Kodesh* and began to cry bitterly. "Please Hashem, I make only this one request. I promise I will 'never' bother you again. Please let my little girl survive. She is all I have!" He stayed a while, crying his heart out until he was spent. Upon returning to the hospital to visit his daughter, he was greeted by the doctor, who exclaimed, "Your daughter has opened her eyes!" It was clearly a miracle, which the lawyer attributed to his fervent plea to Hashem.

"Do you understand why I cannot pray to Hashem? I gave my word that I would never ask Him again for anything. How can I go back on my word?" The Torah scholar explained that Hashem looks forward to sincere prayer, and this would not be considered breaking his word. He listened. He prayed to Hashem. The Almighty listened, and he was found innocent, and he was able to continue practicing law.

Rav Sholom concluded the story with the following inspirational words, "We see from here how Hashem causes events to occur for the purpose of bringing those who are sincere and wholesome in their faith closer to Him. Imagine how much He will do for someone who is also G-d-fearing and fully committed to Torah and mitzvah observance."

Ethical perfection often demands that one be a *vatran*, acquiescent and compliant. A demanding person will never achieve *temimus*. This is demonstrated by the following story (which appeared on these pages a while ago). A wealthy young widow became ill and was called to her eternal rest. As she lay on her deathbed, she spoke to her only daughter, who was then of marriageable age, "I am leaving you my entire fortune on the condition that you visit the *Rosh Yeshivah* of a certain *yeshivah* and ask for his very best student as a husband. This money is only on the condition (obviously, it was contingent that the boy and girl would be attracted to one another) that you marry the best *bochur* in that *yeshivah*."

The daughter adhered to her late mother's behest, and, after speaking with the *Rosh Yeshivah*, met with his suggested match for her. The relationship went well; they liked one another, and, before long, they were engaged. All was good and well until a few weeks prior to the designated wedding day, the *kallah*, bride, heard rumours that, indeed, an even better student was in the *yeshivah*. She should have trusted the *Rosh Yeshivah*, but this is how rumours

wreak havoc on people's lives — especially the gullible and unassuming. The *kallah* became distressed, and the *chassan*, groom, not wanting to cause her any added anxiety, "suggested" to her that she would best be served by following her emotions and looking into the other young man. They parted on good terms. The *kallah* arranged to meet the other "best" student, and a match made in Heaven achieved fruition. The young couple was married. The ex went back to learning in the *yeshivah* where he once again achieved "best student" status. Everyone was happy.

Six months passed, and the *Rosh Yeshivah* of a pre-eminent *yeshivah* in Yerushalayim visited the *yeshivah* where this "best" student was learning and asked his *Rosh Yeshivah* for his best student. He was searching for a young man whom he could groom to one day assume his position as *Rosh Yeshivah*. The suitable choice was, of course, our original *chassan*, who, by now, in addition to his scholarship, had developed an enviable reputation for his extraordinary *middos* and high ethical standards. A position such as this was the dream of every *yeshivah* student. It is a level to which everyone aspires. Yet, when the position was presented to the student, he demurred. At first, he refused to give a reason for his refusal, but, after some prodding by his *Rosh Yeshivah*, he relented and explained why he had said no.

The student was well-aware that this was a once-in-a-lifetime opportunity, but he felt that he could not treat his original *kallah*, who was now happily married to the "best" student whom she made sure became her husband, in this manner. How would she feel when she discovered that the young man whom she had passed over had just become a respected *Rosh Yeshivah* of a distinguished *yeshivah*? She would begin to question her husband's scholarship: Perhaps she should have stayed with her first *chassan*; should she forfeit her mother's inheritance?

The bachur explained, "I could not allow this to occur. I could not hurt this girl. Thus, I was *mevater*, graciously refused, the position. Better I should not be a *Rosh Yeshivah* than aggrieve my original *kallah*."

We now have what I feel is an insight into the meaning of tamim.

### Va'ani Tefillah

שמע קולנו ד' אלקינו Shema koleinu Hashem Elokeinu.

Hear our voices, Hashem, our G-d.

When we pray to Hashem and ask Him to respond to our plea, we are asking Him to effect a change concerning a standing decree. Hashem's decisions are not arbitrary. Every decree is determined by Heavenly wisdom; thus, it is correct and true. Whatever Hashem does is right. If so, how can we persuade Him to change His mind (so to speak)? Horav Yitzchak Kirzner, zl, explains that prayer changes us — the supplicant — not Hashem, Who is immutable. Through prayer, we become closer with Hashem. Horav Chaim Volozhiner, zl, teaches that once we become closer to Hashem, blessing inevitably follows. The reason for this transformation is that when we come closer to Hashem, we become different. By recognising Hashem's Presence within our lives, a change occurs within us — a change which enables Hashem's blessing to flow to us.





### Parashas Vayetze

## The Well

"Abba, where did Yaakov Avinu meet his wife, Rachel?"

"By the well."

"And where did Eliezer meet Rivkah Imeinu; Yitzchak's wife?"

"By the well."

"And where did Moshe Rabbeinu meet his wife?"

"By the well."

"Well, well, well. They all met by the well. What's so special about the well?"

"Excellent question, Esti. The Malbim has a beautiful explanation that shows you how deep the well really is."

"Abba, you are so poetic."

"Our sages relate a story about a well. An elderly sage asked Rebbe Yehoshua how to bring a well from the field into the city. He answered, "Bind it with ropes made of bran, and bring it in."

"That is a strange question and answer, Abba. It needs explanation."

"Yes, Esti. All of the good that Hashem bestows on this world is called "beer mayim chaim" (the well of living waters). He is The Source of all good, just as water is the source of all life. When the Jewish people are in their homeland in the Land of Israel, the parable relates that the well is in the city. When we are in exile and the Shechina (Divine Presence) is in exile with us, then the well is in the field. When the elderly sage asked about bringing the well into the city, he was really asking about ending the exile and bringing the Jews back to the Holy Land."

"That is a question that we all want to know the answer to, Abba."

"Bind the well with ropes made of bran, and bring it in."

"Abba, you can't make ropes from bran. It does not stick together."

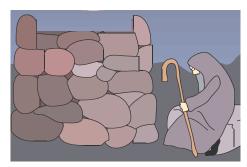
"Exactly, Esti. The golus (exile) is due to sinas chinam (hatred for an unjustified reason). The Jewish people in this state are compared to bran, which cannot stick together. We do not love each other enough to stick together."

"What can we do to correct that, Abba?" "The verse continues saying that three flocks of sheep drank from the well. The sheep are the Jewish people, whose whole existence is from Hashem's goodness. There is only one problem. There was a big stone on the well, which could only be moved by all of the shepherds together. The big stone is compared to the yetzer hora (evil inclination) and the sins he causes, which block us from receiving Hashem's bounty. When all of the shepherds gathered together they re-

moved the stone and opened the well. So too, when all of the Jewish people gather together, we can open the well."

"But Abba, the shepherds returned the stone to the well after they watered their sheep."

"You are very smart, Esti. We have returned to golus many times, even after we have done teshuva. However, Rachel then came to the well with her sheep. Yaakov then took the stone off the well by himself. In Yaakov's merit the final redemption will come, when Rachel comes to the well with her holy sheep, the flocks of Jewish people who thirst for Hashem's blessings."



### Kinderlach . . .

We have mentioned the importance of unity many times. It is the key to the coming of Moshiach. Be as nice as you can be to as many people as possible. Now we learn about another important point. We have to thirst for the end to this golus. In the 15th blessing of the daily prayers, (Es tzemach Dovid avdecha) we say that we wait for Hashem's redemption all of the day. When you are saying these words, think about all of the pain and suffering, poverty, sickness, and death in this world. All of the tension and fighting between people. The geulah (redemption) will bring an end to all of this. Think of how you are waiting every minute, for Hashem to reveal Himself. Speedily in our days.

## Ask Nicely

**B**ring me my book."

"Bring it yourself, I'm not your servant!"
"You could at least do me a favor this one time, after all of the favors that I've done for you."

"Favors? What favors? I don't remember any favors. I've already done a million things for you, and you never thank me. You only know how to ask for more."

"Children, children, please stop talking like this. Do you hear yourselves? How are you speaking to each other?"

"What's wrong, Abba? We're just having a regular conversation."

"This should not be your regular tone of conversation. You are not speaking nicely at all. Yaakov Avinu teaches us the importance of speaking nicely in this week's parasha." "Where, Abba?"

""Yaakov said to them (the shepherds), "My brothers, where are you from?"" (Bereshis 29:4). The Shelah HaKadosh points out that it is fitting for a person to speak pleasantly, and with honor. For Yaakov called these shepherds, 'brothers'."

"I see, Abba. He did not even know them, yet he honored them by calling them brothers."

"Exactly. The Shelah HaKadosh relates something even more amazing."

"What, Abba?"

"Hashem said to Yaakov, 'Return to the land of your fathers' (Bereshis 31:3). The time had come for Yaakov's family to leave Lavan's home. He was the head of the household and they were obligated to listen to him. How did he inform them of Hashem's command? He explained the whole history of Lavan's trickery to them in great detail. He then described the prophesy that informed him of Hashem's will. The Torah, which does not waste a single word, writes ten verses to relate Yaakov's conversation. The Shelah HaKadosh explains that Yaakov could have commanded them directly. Instead, he explained himself. It is fitting for a person to relate his desires to other people in a way that they will want to do his will. Not just to command them directly. Even if they are bound to listen to him.' "I see, Abba."

"If you would like your brother to bring you a book, perhaps you can explain to him that you are in the middle of writing, and it would be difficult for you to get up. Tell him how much you appreciate him. Make him want to bring you the book."

"Abba, you have not just commanded me to speak nicely, you have made me want to do it."

### Kinderlach . . .

There are two ways to say something, the nice way, and the other way. "Get me a glass of water!" Wouldn't it be much nicer to say, "May I please have a glass of water?" "Finish your vegetables!" Perhaps you can say, "Vegetables are so important for your health. Eating them is really not so bad." Sweet words are the best spice for those vegetables. Ask nicely, kinderlach. Explain yourself. Make people happy to listen to you.

All rights reserved to the author <? Please direct all inquiries concerning this publication to (02) 585-2216. #1099#





## <u>ויצא</u>

Charan?

### <u>128:10 " ויצא יעקב מבאר</u> שבע, וילך חרנ<u>ה</u>

"And Yaakov departed from Be'er Sheva, and went to Charan." The Torah is telling us that Yaakov left Be'er Sheva, yet the Torah did not tell us prior to this that he was even in Be'er Sheva. One would assume that he was with his parents in Chevron, and he left Chevron. Why does the Posuk say that he left Be'er Sheva? Yitzchok told Yaakov to go find a Shidduch by Lavan in Padan Aram. If so, why did Yaakov go to

The Torah could have just said that Yaakov went to Charan. Why does it need to mention that he departed from Be'er Sheva? This is to tell us that the departure of a Tzaddik from a place makes an impression. For at the time that Tzaddik is in a city, he is its magnificence; he is its splendor; he is its grandeur. Once he departed from that place, its magnificence has gone away, its splendor has gone away; and its grandeur has gone away. ('U")

The Posuk says that Yaakov left Be'er Sheva – but wasn't he in Chevron? We know that Avrohom and Yitzchok lived in Chevron, so it would seem fair to assume that Yaakov left the house of his father, which was in Chevron. Yaakov Avinu wanted to leave Eretz Yisroel, to flee from Eisav and to find a Shidduch. Who gave him permission to leave Eretz Yisroel? He left his home town of Chevron and went to Be'er Sheva, to ask permission from Hakodosh Boruch Hu if he could leave Eretz Yisroel. Yaakov said that if Hashem will grant him permission, then he will leave, and if not, he would not leave. The Posuk says, "ויצא יעקב" – and Yaakov left; he was granted permission to leave, and therefore left.(ילקוט שמעוני)

Rashi tells us that the Posuk says that Yaakov left Be'er Sheva and went to Charan to teach us that the departure of a Tzaddik from a place makes an impression. In what scenarios does the departure of a Tzaddik make an impression on the place they left? Is it only in a scenario where the Tzaddik resided there a long time and

## A Good Impression

accomplished much, or would it leave an impression even if the Tzaddik was there for a very short time? The Yalkut Shimoni tells us that Yaakov Avinu left Chevron and went to Be'er Sheva to request permission to leave Eretz Yisroel in search of a wife. We see from this that Yaakov was in Be'er Sheva for a temporary stay, yet Rashi tells us that we learn from this that the departure of a Tzaddik leaves an impression on the place which he left. We can therefore conclude that even if a Tzaddik is in a place for a very short time, he still leaves a great impression on that which he leaves behind. (תורת גבריאל)

The Posuk is teaching us here that the moment Yaakov left Be'er Sheva, it was as if he already arrived at Charan. Chazal tell us in Kiddushin 40a that, "מחשבה טובה הקב"ה מצרפה למעשה" – When one has a good thought, he plans to do a Mitzvah, even before accomplishes that Mitzvah, or even if something unavoidable occurs that does not let him complete that Mitzvah, Hakodosh Boruch Hu connects it to an action, to make it as if the person actually performed the Mitzvah. Being that Yaakov sought to fulfill the Mitzvah of Kibbud Av Va'eim, as they were the ones who told him to go to Charan, as soon as he left Be'er Sheva, it was as if he already arrived at Charan, and fulfilled the Mitzvah of Kibbud Av Va'eim. (אלשיך).

This Posuk can be understood based on Remez, that Yaakov left Be'er Sheva, the world above, and went to Charan, this world. "ויפגע במקום" - And Yaakov attached himself to Hakodosh Boruch Hu, Who is the מקומו של עולם. "ויירא ויאמר מה נורא המקום הזה אין זה כי אם בית אלקים" - Yaakov realized that everything in this world is worthless, and there is only one important thing - the בית אלקים - the house of Hashem, that which one does L'shem Shomayim. Only those things have a Kiyum in this world. "וזה שער השמים – this world is nothing more than a gate between this world and the next world. Every person is given the choice if he wants to enter the door into the next world or to remain in this world. (אך פרי תבואה)

The Torah does not tell us that Yaakov went to Be'er Sheva. However, by the Torah telling us here that Yaakov left Be'er Sheva, we learn that he went there to receive permission from Hakodosh Boruch Hu as to whether he should go to Charan, as his parents had instructed him. Yaakov went there due to the respect he had for his parents, for he wanted to do their will, and it was there that Hakodosh Boruch Hu gave him a Havtacha that he would be taken care of, and he need not fear. (ירבינו בחיי)

The Torah is teaching us a very important lesson about how Yaakov lived his life. Yaakov was a true Eved Hashem. His goal was to do Rotzon Hashem. The place that he resided at any given time, was based on his understanding of what Hakodosh Boruch Hu wanted from him. It didn't matter to Yaakov where he was and where he was going as long as it was Rotzon Hashem.

Yaakov went to Be'er Sheva, to find out if it was Rotzon Hashem to leave Eretz Yisroel. The Torah tells us that he left Be'er Sheva to tell us that he was there for a short time, and his only goal was Rotzon Hashem. Being that Yaakov was so holy, his time in Be'er Sheva, even though it was for such a short time, still had a tremendous impact, and even more so when he left. Every place one travels, or ends up being "stuck" in a certain place is all for a reason. One must find the reason and utilize it for good. Yaakov certainly brought about tremendous Kedusha in Be'er Sheva, and therefore when he left, it made a tremendous Roshem. The Posuk then tells us that he went to Charan, although Yitzchok had told him to go to Padan Aram - where Lavan was. Hakodosh Boruch Hu had Yaakov go to Charan, for that was where Lavan was, and that was really what his father wanted. When one serves Hakodosh Boruch Hu in the proper manner and always seeks to do what he believes to be Rotzon Hashem, then Hashem steers him in the correct direction, and ensures that he is in the right place at the right time. May we be Zoche to truly serve Hakodosh Boruch Hu and always seek to do Rotzon Hashem.

or questions, comments, to purchase the Sefer "Parshah Pshetl", or to receive a free weekly Dvar Torah on the Parsha-Please email: ParshaPshetel@gmail.com Thank you, Y. Schechtt





## PARSHA WITH

# Rabbi Shmuel Brazil

YESHIVA ZEEV HATORAH

www.zeevhatorah.org

For sponsorship and to subscribe please email Yaakov@zeevhatorah.org

### PARSHAS VAYEITZEI

RAV BRAZIL PARSHAS VAYEITZEI תש"פ

### WHO'S THE MAN ON TOP OF THE LADDER

Even the *malachim* couldn't believe this incredible sight of seeing Yaakov the mortal man sleeping at the place of the *Bais Hamikdash* and seeing his same face engraved on the Throne of Glory. How was this feat possible that a creation of flesh and blood could reach such lofty spiritual heights to be in both places at the same time? *Chazal* describe their astonishment by commenting that the *malachim* that were ascending and descending the ladder were the same ones. They repeated their ascent and descent on the ladder to see the form of Yaakov on the *Kisay* and again to see Yaakov on earth, and could not believe that they were identical.

Let us hear a deeper explanation in these words בו ויורדים עולים אלקים ומלאכי. בו ויורדים עולים אלקים לספא not mean the ladder but rather in him עקבים for Yaakov was the ladder. The ascent or the descent of the malachim depends upon the Yid which also symbolizes the letter yud of יעקב, the man on the Kisay. This concept is brought out in the Chazal that states that when Yanason Ben Uziel was learning Torah, the fire that emanated from him would burn up a bird that happened to be flying over his head at the time. The lashon of the Chazal is שרף ראשו על הפורח עוף כל הפורח ומדרף להפורח names according to their varying levels as angels עוף. It is the lowest level of a malach while in comparison a שרף is on a higher level. The madraigah of Torah which Yonasan Ben Uziel reached while learning was so lofty that even an שרף which was a lower level malach, שרף, was elevated to the status of a שרף ושרף.

Growing up I remember a song called He's got the whole world in His hand. This spiritual was written in World War II by Obie Philpot, a Cherokee Indian. It speaks of G-d as our creator and protector. Of course who else besides the creator can be referred to with such an ability to have the whole world in his hand except for one who is holding a globe in his hand. Yet according to Chazallehavdil this expression goes on every Yid every day that he is gifted with thetzelem Elokim and neshamah that can effect with its thoughts, speech, and behavior the entire universe for good or for bad. His powers are likened to the ladder of Yaakov which stands on earth yet reaches the heavens. The Baal Haturim writes that סולם ladder is the same gematriah of money. Money is earthly and one never has enough of it always craving for more. Yet it is a ladder heavenwards for if it is utilized for chesed and support of Torah learning, then it has climbed the ladder to the heavens and one will receive tremendous reward for giving it to charity.

We must not forget that Am Yisrael is engraved on the *Kisay Hakavod* the place where Hashem's glory shines and resonates throughout all the upper worlds nurtured by our actions. How does one climb the earthly ladder to the heavens? The answer is alluded to in Yaakov's own words אנכי The word אנכי symbolizes the I, ego, me, my bodily pleasures. לא אנכי means that I





## PARSHA WITH

# Rabbi Shmuel Brazil

YESHIVA ZEEV HATORAH

www.zeevhatorah.org

For sponsorship and to subscribe please email Yaakov@zeevhatorah.org

say **NO** to my אנכי. My yetzerharah has no limits and you cannot negotiate with him just like you cannot negotiate with terrorists. Only with such commitment and resolve, slowly but surely, rung by rung, we can climb the ladder upwards. By each small achievement we can attain the level of אשתו הוה את ידע והאדם which means I have connected with Hashem as the passuk says אשתו הוה את ידע והאדם. When one realizes the letters of אנכי, that the yud of Yaakov is part of the Kisay and is able to elevate the אנכי of the Kisay, he becomes super empowered to ward off any attempts of the yetzer hara whose goal is to hijack your neshamah.

The malach of Eisav fought Yaakov in the coming parsha at בקי מעבור the crossing of the Yabok River. Why in this particular place? The gematriah of בקי is the same as לא אנכי the malach of Eisav figured that in this place particularly, Yaakov is vulnerable to lose that power of לא אנכי . He was wrong. However, he did injure Yaakov Momentarily in the בקי of the thigh. Chazal say that this injury alluded to the generation of Shmad which first occurred in the Galus of Yavon at the period of Chanukah. It was during this period that the Greeks attempted to lure the Jewish Nation to follow in their philosophy and lifestyle, a life geared to enhance the bodily pleasures and say yes to all its cravings. I remember tasting this pressured philosophical influence about twenty years ago when the Coca Cola began blitzing the media by pushing Sprite to be more popular than Seven Up with the slogan that had a subliminal "life" moral message of "Obey your thirst"! This theme also was conveying that when your body calls for pleasure you'd better listen carefully and act swiftly. No questions asked!

The victory of the *Chashmonaim* was the commitment to just the opposite, to obey your *neshama*, and to subjugate and harness the body. A stark hinting to this is the *gematriah* of הגובה which is קום which is fit is the person is his אנכי which is *gematriah* 81. By absorbing the message of the eight days of Chanukah and its lights, one can become inspired into realizing there is no outside existing strength or power available to man in order to accomplish anything without Hashem. This concept of Man's כה אין is written by adding the letter ה to סכה אין אנכי (symbolizing 8 days). אנכי to the פאגוף

When the Aseres Hadibros begins with the words אלקיך 'ה אנכי is a powerful entity fueled on its own, he must realize that it is really אלהיך 'ה אנכי. The proof to this is that He took you out of Mitzrayim when the אנכי was helpless and paralyzed on its own. When this realization sinks in, only then can one's transform into a אנכי of kovod for Hashem. That is why they both share the same gematriah as 81. Loving Hashem with לבבך (with the kollel 107) even with the I of one's being, is tantamount to changing the אנכי of selfishness into יהוה אנכי (107), the I and ego that become transformed into service of Hashem.

On Chanukah Am Yisrael turned the injury of בּרָּ into the letters of בּרָּ, the flask of oil that lit miraculously for eight days. Chazal say that the fight of Yaakov with the malach raised dust to the Kisay Hakavod. In other words, the battle was whether Yaakov and Klal Yisrael will be able to nullify one's אנכי's to the point of making it a vessel for Hashem's glory as alluded to in the gematriah אנכי' with the kollel equals סבבוד בסא עלא אנכי' on Chanukah with such avodas Hashemof' עמי איש ידב עמי (Vayikrah 16,21) which the Hemak Davar translates as a עמי ידעתי' as composed of these two words עמי ידעתי' אבני משכן בלבבי heart to Hashem he is rewarded with the wisdom to intimately come closer to Hashem אנכי אבנה משכן בלבבי

GUT SHABBOS RAV BRAZIL







The Zera Shimshon, Rav Shimshon Chaim ben Rav Nachmon Michoel Nachmani, was born in 5467 (1706/1707) into an illustrious family with great Rabbinical lineage. He studied the revealed and concealed parts of the Torah by the Torah greats of his day.

He served as Rav of Modena, Pisa, Sayna and Reggio, Italy, and was recognized as a holy and pious individual, as well as a tremendous Torah scholar in all areas of Torah. He passed away on the 6<sup>th</sup> of Elul 5539 (1779).

His Seforim were named, Toldos Shimshon (The 'Offspring' of Shimshon) on Pirkei Avos and Zera Shimshon (The 'Seed' of Shimshon) on the Parshi'os of the Torah. In his introduction, he explains that since his only son had died during his lifetime, he wrote his Seforim to perpetuate his own memory after his passing.

The following is his passionate request to learn his works.

"I implore of you with ten terms of supplication to choose from my Chiddushim (novella) the piece that finds favor in your eyes, for your learning will sooth my soul etc...

"This righteousness will stand by you forever – to 'eat' in this world, and be satiated in the next. In this merit, Hashem will repay you with children, health and sustenance.

"...and now my brothers and friends etc. do a true kindness, and with your eyes you will see children and grandchildren surrounding your table, houses filled with all that is good, wealth and honor will not cease from your children..."

לזכר נשמת

רבינו **שמשון חיים** בן רב נחמן מיכאל זצ"ל בעל **חזרע שמשון** זיע"א

ויה"ר שיתקיימו בנו ברכותיו של אותו צדיק

ליכות רבקה נבון בת חנה ואברהם יוסף בן חנה לרפואה שלימה ולזיווג הגון בקרוב ממש ולשנה מבורכת עם כל הברכות הכתובות בתורה

לעילוי נשמת הרב חיים שאול בן בנציון זצ"ל

ליכות זיווג הגון בקרוב ממש לשושנה נחמה בת חנה פעסא ורקבה רויזא בת פייגא יוכבד בת דבורה לרפואה שלימה לולי אלקי אבי וגו' היה כי עתה ריקם שלחתני את עניי ואת יגיע כפי ראה אלקים ויוכח אמש (לא' מב')
If Hashem, the G-d of my father etc. would not have been with me, you (Lavan)
would have sent me away empty handed, Hashem saw etc. the toil of my hands
and he rebuked you last night (31:42)

The medrash says (Bereishis Rabba 74:12) that work that a person does honestly with the intention of keeping himself busy and out of contact with the yetzer hara is even more beloved by Hashem than zechus avos, merit of one's righteous forefathers. This we learn from the fact that the merit of Yaakov Avinu's forefathers, Avraham and Yitzchak, saved Yaakov Avinu from being sent away from Lavan's house empty-handed (a monetary salvation) as implied by the above passuk. Whereas, in the merit of Yaakov Avinu's toil he was spared from physical harm that Lavan intended to do to him due to Hashem's rebuke to Lavan, as implied above.

The Zera Shimshon dwells on this concept of finding the Avodas Hashem, even in one's mundane work, by explaining the following mishna.

The mishna (Avos 1:10) says: Shemaya and Avtalyon taught: Love work and despise positions of leadership etc.

The Zera Shimshon offers the following amazing explanation why it is specifically Shemaya and Avtalyon who extol the virtues of earning an honest livelihood.

The medrash says (Bereishis Rabba 39:8) that in Avraham Avinu's travels, he passed by Aram Nahrayim and witnessed the inhabitants eating, drinking and acting wantonly. He prayed that he should have any share in that land. When he reached Sulama Shel Tzur (on the Northern border of Eretz Yisrael) he saw the inhabitants of the land weeding, hoeing etc. he prayed that he should merit this land.

The commentaries explains that since the first land was near water, the inhabitants did not have to be busy working the land and they had all the time to waste being merry. Eretz Yisrael however, is a land that has to be carefully cultivated due to the fact that it is dependent on rainwater. When Avraham Avinu saw this, he prayed that this land would be given to him, like this his descendants would be kept busy and away from sin.

With this Medrash, the Zera Shimshon explains that being the Shemaya and Avtalyon were either converts or the descendants of converts, it had to have been that they were descendants of the individuals who worked, for if they descended from those that did not toil, Avraham Avinu already prayed that he should no portion in that land (and it's people). It now makes sense why they specifically are the ones the extol the virtue of an honest occupation.

This is why they continue to warn that one should despise positions of leadership since the Gemara says (Kiddushin 70a) that once one is appointed to a position of leadership he may not perform labor in public. Losing out on one's privilege to toil is not worth it, even at the expense of not taking on a position of leadership. In fact, the Gemara relates (Nedarim 49b), that some Amora'im would try to perform permitted forms of labor to have this benefit.

זכות רבינו יעמוד לר' חיים דוד בן טויבא חוה וכל משפחתו להצלחה ברכה שפע רב וסייעתא דשמיא מרובה בכל מעשה ידיו ובכל הענינים

The (English) Sefer, <u>'Zera Shimshon on the Torah'</u> with an unprecedented biography on the <u>Zera Shimshon</u> is available at Lulu.com or by calling 1844.212.0689 and ask for <u>'Zera Shimshon on the Torah'</u>, ISBN 978-0-359-85606-0.









WE ARE YOUR

# ONE-STOP-SHOP

TO MARKETING SUCCESS



WE ARE A ONE-STOP ADDRESS FOR ALL YOUR MARKETING, GRAPHIC DESIGN, PRINTING & MAILING NEEDS.

We take care of all details from start to finish - under one roof.















MARKETING

DESIGN

PRINT

MAIL



## ותלפודם הוקל הלים פרקג' - אחים לצרה

### חבר של כולם חוץ מ...

מקור הביטוי המפורסם 'אחים לצרה' הוא מפסוק במשלי (י״ז י״ז) בְּכָל עֵת אֹהֵב הָרֵעַ וְאָח לְצָרָה יָנָלֵד, כלומר, השתדל תמיד לקנות לך ריעים אוהבים, ואז כאשר תבוא עליך צרה חלילה, הריע יוולד (ימציא עצמו) ויסייע לך כמו אח. "אח" הוא ביטוי לקירבה הכי שיכולה להיות.

אלא, שהמציאות היא קצת שונה, פעמים רבות קל לו לאדם להסתדר עם ריעים, אהובים וידידים, ואילו אם אחיו שלו עצמו ובשרו הוא ההיפך מריע. דווקא בין אחים יש מתחים

בדרך כלל הדבר מצוי אצל ילדים קטנים, אבל האמת ניתן להאמר שבהרבה מאוד מקרים גם אצל אחים מתבגרים יש מתח מסוים בין האחים, אבל משעבר הילד את גיל החנוך, הוא אחראי לעצמו ולא נעסוק בו במאמר זה].

במסגרת סדרת המאמרים על החינוך, אנו ננסה להביא מתורת ודברי רבינו שליט"א כיצד ניתן לפתור את הבעיה מהשורש [קיימים מספר ספרי חינוך, שמקדישים עמודים שלמים להסביר את 'התופעה הפסיכולוגית של יצר הקנאה בין אח לאחיו', הגדיל לעשות ספר נוסף שאף מצדיק את התופעה הזו, וקורה לזה קנאת סופרים... אין דרכנו לכלות את הזמן לשוא ולעסוק בכאלה, אלא להביא את מה שיכול לגרום תועלת].

### אחיו של לבן – אלו הכלבים

בפרשת וישלח מסופר על לבן הארמי שלקח 'את אחיו עמו' (בראשית ל"א כ"ג) לרדוף אחרי יעקב אבינו, רבינו שליט"א ציטט לא פעם, את דברי המדרש הכותבים כי אחיו לא הכוזנה לאחיו הביולגים, אלא הוא כינוי לכלבים אשר

כי לפעמים – רח"ל עם (להבדיל) כלביו, האדם מסתדר טוב יותר מאשר עם אחיו.

כמובן, אין הכוונה כאן לאף משפחה דברינו רק באו ללמד על הפרט, כי הרגישות והמתחים שיכולים להיות קיימים בתוך הילדים עצמם, הם דברים שיש לתת עליהם את

ג) ולבן תקע את אחיו, במדרש' אלו כלבים שהוליך עמו ותקע להם בקרן כדי לקבצן כמו שעושים הציידים. (ר־ש).

ו) וכ"ה בספר שפתי כהן כשם מדרש ובכ"י רמזי התורה להר"י ואין ידוע מקורו.

קטע לא ידוע, שהראה רבינו מספר תוספות השלם על התורה בפרשת ויצא.

לפני שנביא דברים שנשמעו מרבינו בחינוך למעשה, ואיך חינך בזה את ילדיו נעתיק ב' גרגירים נאים. ראשית נביא נקדים את דברי הגמרא הנודעים, עליהם סובבים חלקים גדולים בתורת החינוך.

### אל ישנה בנו - לעולם!

בשבת דף י' ע"ב לעולם אל ישנה אדם בנו בין הבנים, שבשביל משקל שני סלעים מילת (פס משי שהוסיף יעקב ליוסף סביב פס ידו – רש"י) שנתן יעקב ליוסף יותר משאר בניו, נתקנאו בו אחיו ונתגלגל הדבר וירדו אבותינו למצרים. שאל רבינו (ראה בהרחבה בספר תורת חיים, בראשית, עמוד 568) וכי לא היה מגיע ליוסף יותר משאר אחיו? הלא באמת הוא היה יתום, ולא היה מי שידאג לו, בודאי מגיע לו

יותר מאחרים?

זאת ועוד: מה באה הגמרא בהדגישה 'לעולם'? מה רוצים לכלול בזה?

והשיב, והוא יסוד מוסד לחיי הכלל והפרט: שאלה אחת מתרצת את חברתה. גם אם לפעמים יש סיבה לראוג לילד אחד יותר מהשני, אסור שזה יגרום לקנאה. זה גם הטעם שהגמרא מדגישה לעולם, גם כשיש סיבה טובה, אין להפלות בין על אחיו, וצריך להזהר בזה!

זוה צריך לזכור כל מי שעיניו בראשו. גם אם רואה צורך לדאוג או לפנק בן אחד, מאיזה סיבה, על פני שאר בניו, מוטלת עליו החובה לדאוג בדרכים חכמות, שהדבר לא יגרום לקנאה, שכן אפילו על יעקב אבינו, אנו רואים בגמרא שהיה תביעה בנושא זה.

ודבר זה יכול לחסוך הרבה מאוד מהבעיות של מריבות בין האחים, כי כאשר האבא מצידו מפלה, הבנים מרגישים שוים, וזה מסייע מאוד לבן שלא להרגיש שונה, וממילא מונע הרבה מריבות.

### שתיכם תקבלו עונש!

בתוך ביתו, חינך רבינו את ילדיו בכך שהביא למצב שלא רק שלא כדאי לריב, אלא שמשתלם לברוח ממריבה, כך יצר מצב שגם במידה וילד החליט לפגוע באחר, הנפגע מיהר לסיים את המריבה כדי שלא להפסיד עוד יותר.

וכך מספרת בת רבינו, הרבנית צביון תחי', בספרה המומונטלי רב המכר 'בית אימי':

..."אבא, היה מקפיד מאוד גם על מריבות בין הילדים בבית, והיה מעניש את שני הנצים, מבלי להתעניין 'מי התחיל' ומי

גישה זו, יכולה לחסוך המון 'כאבי ראש', כי אם שני הילדים יידעו שלא ירויחו. הם יחשבו טוב יותר לפני כל מריבה בה

אגב, את הגישה ניתן להמשיך לכל מיני שלבים בו הילד מתנהג או עושה משהו נגד ההורים. הוא תמיד צריד להרגיש שלא הרויח שום דבר טוב ממה שעשה נגד ההורים.

נציין, כי קיימת גישה הגורסת כי כאשר שני הילדים רבים, על ההורים מוטל לשתוק ולא להתערב, שיסתדרו הם עם עצמם לבד, ורבינו הביע דעתו כי זה לא דרך התורה, אמנם, בודאי אין חיוב על ההורה לחפש את המריבות, אבל אם רואה הוא חייב מדין חינוך לגעור בהם.



הגאון רבי יצחק זילברשטין שליט"א, בלימודו השבועי, מראה לרבינו, שיש לו ראיה לפסק הלכה, מתוך עובדא המובאת בספר בית אימי...

### למה דווקא הוא?

המריבה הראשונה בין האחים שעליה אנו מוצאים במקורותינו, היא של קין והבל. הפסוק לא מרבה לפרט על

מה בדיוק הם רבו, אבל יש הסבר נפלא בדברי רבינו, שבזה אנו מבינים את שורש וסיבת מרבית המריבות.

בפסוק גאמר (בראשית ד' ו') וַיֹּאמֶר ה' אֶל קֵיוַן לָּמָה חָרָה לָךְ וְלָמָה נָפָלוֹ פָנֵיך, והתמיהה עולה מאליה: וכי לא ראוי לו לקין להיות עצוב? הרי ה' לא קיבל את מנחתו, ואיך לא יהיה עצוב?

אלא, ענה רבינו, לאמיתו של דבר היה יכול קין לחשוב שהקב"ה לא קיבל את מנחתו מסיבה צדדית, הרי לא כל מנחה עולה לרצון לפני ה' וצריך לה הרבה תנאים, אבל הקב"ה הבחין בו שהוא מצטער על שמנחת הבל כן התקבלה ושלו – לא.

כלומר, הפריע לו שהשני הצליח יותר משלו, וזה כבר

נמצא לענייננו, כי המריבות, קנאה, רדיפה, שבין האחים היא תוצאה של קנאה שהוא מקנא בו, ולכן על ההורים לנסות למנוע מצב כזה, וכנ"ל מיעקב אבינו ויוסף, וכן לא לתת לשום צד להרויח מהמריבה.

### עיצה נוספת: לחנך, פשוט לחנך!

במרבית המקרים שבאים לפני רבינו, מאבות שבורים המתלונגים על המצב האיום של מריבות הילדים בבית, (ומי שלא התנסה בזה לא יבין כמה הוא נורא, ולא אחת ולא שנים, נאלצים לבחור אפשרות מגורים אחרת לאחד הילדים), הוא אומר לאבא, תחנך אותו!

לפעמים ההורים שוכחים להשתמש בכוח שהקב"ה נתן להם. לחנך!

על כך במאמר הבא, אי"ה, ובו נרחיב גם בענין הפליות וקנאה.



אייר תשע"ו: מנהלי התתי"ם בבני ברק מסתופפים להאזין הוראות בדרכי חינוך הילדים מרבינו.

### הערות הקוראים:

כל שכת מחדשווו

לכבוד מערכת 'דברי שי"ח' השלום והברכה! א. תודה רבה על העלון הנפלא, אנו נהנים ממנו

ב. רצינו להעיר על טעות שנכתבה בגליון פרשת תולדות האחרון, שם נכתב שבבר מצוה של רבינו השתתף הרב מפונביז' ואיחר בגלל הלוויתו של הגרי"מ חרל"פ.

אין זה נכון שהרי הבר מצוה היתה באחד מימי חודש טבת, והרי היארציט של הגרי"מ חרל"פ הוא ב-ז' כסלו, ואמנם בספר שירת הים מסופר שבחתונה של רבינו נפטר הגרי"מ חרל"פ ולכן הרב אריה לוין (שהיה מסדר הקידושין), איחר בגלל ההלויה.

בכבוד רב. משפחת רוט.

> ניתן לתרום גם במכשירי "קהילות" ו"נדרים פלוס" בבתי הכנסת, יש ללחוץ על לחצן 'קופות נוספות' ובחיפוש 'דברי שי"ח', או בטלפון:

נדרים פלוס 03-7630585 שלוחה**- 1586 4310 – סלות** 073-2757000 שלוחה

ig0533145900@gmail.com **ביצירת קשר:** drug ig0533145900@gmail.com

רבי יהודה הנשיא 52 בני ברק 077-2092005 🖨 053-3145900 🗟





ממרן רשכבה"ג שר התורה הגר"ח קניבסקי שליט"א

גליון זה יו"ל לזכות ולהצלחת ידידינו החשוב שיראה ברכה והצלחה

בכל הענינים

לכל הקורצים החשובים!

לקראת מעמדי סיום הש"ס מחזור

י"ג, כל מי שיש תחת ידו שו"ת,

עובדות, הנהגות, מכתבים, תמונות

וכד' מרבינו שליט"א, בעניני סיום

ש"ס וסיום מסכת.

נשמח שימציא לידינו לזיכוי הרבים.

בברכה מרובה

יצחק גולדשטוף

**€~%~**3

גיליון מס' 354 | פרשת ויצא תש"פ, שנה שביעית

להלן סדר המאמרים והמדורים בגליון

מדור עלי שיח - יופיע בעז"ה כל שבוע מדור עלי הדף - יופיע כרגיל בכל שבוע **מדור ותלמדם חוקי חיים** בעניני החינוך -

יופיע אחת לשבועיים

מדור 'יפה מראה' - מראות הקודש, יופיע

## לקוראינו היקרים!

לתקופה זו:

בכל שבוט שני.

מכתבים למערכת - אחת לארבע שבועות

שאר המדורים הוא לפי המזדמן בס"ד

### "ונברכו בך כל משפחות האדמה ובזרעך"

פירש הרד"ק: בעבורך ובעבור זרעך יהיו כל המשפחות נברכות. כיבמה שעשו מצוות האל ויכירו כי הוא לבדו אדון העולם, הוא קיום בעולם ובעבורו העולם עומד.

באחת ממערכות המלחמה הקשות בארץ ישראל ביקש אחד ממקורבי רבינו לתלות את הקולר בצואר פורקי העול ועבירותיהם.

אמר לו: החוטאים והפושעים האלה כבר אינם משפיעים כמעט!

הקובעים מה יקרה בעולם הם כלל ישראל, ובתוך עם ישראל הקובעים העיקריים הם שומרי התורה והמצוות.

(תורת חיים ע"פ מאחורי הפרגוד)

רשימות אישיות מפנקסו של תלמיד רבינו הגאון רבי **יצחק שלמה** בן שמואל **קרליבך** זצ"ל, ממה שזכה לראות, לשאול ולשמוע כמחיצת רבינו מרן שליט"א (תודתנו נתונה לאחיו הגאון רבי יחיאל שליט"א על מסירת הדברים לע"נ רבי יצחק שלמה)

- ערב שבת נצבים תשע"ב, לא זכיתי להיות ∞3 נוכח בזמן הלימוד הקבוע של מו"ר עם הגר"י זילברשטין, אך מפי השמועה שמעתי ששאל, על אחד שנתן הלואה לשני בני אדם, לאחד הלווה 500 ד' ולשני 1500 ד' ולאחר שהחזירו מוצא המלווה 2001 דולר למי יחזיר את הדולר, וכו הוא שאל שהבו איש חי אומר שאסור להלביש בגד אשה לאיש ולהפך מפני פריצות האיך רבי יהודה בר אלעאי השתמשו באותו בגד (כדאיתא בגמרא), ולא זכיתי לשמוע מה ענה לו.
- בתקופת השואה היתה אשה בגטו שנולד לה בן וקראה שמו כשם אביו שסברה שהוא הרוג ולאחר שנים הגיע אביו ונבהל... כי קראוהו שם בנו כשמו, ואומר הרב מנשה הקטן קליין זצ"ל שבעירובין פה: מביאה הגמ' בינוייס בן בינוייס, רואים שזה לא כ"כ נורא... ודחה את זה רבינו ואמר, זה טעות כי צריך ליתן פסיק בין ביינוס לבין בן ביינוס.
- ואמרתי למו"ר שהראש ישיבה דתפרח הגר"י פרידמן שליט"א טוען שודאי בעל המשנה הלכות זצ"ל יודע שצריך לעשות פסיק בין ביינוס לבן ביינוס אבל כדי להרגיע יהודי בכזה

- מצב שעבר שואה וכו' אמר לו והרי גמ' מפורשת היא ביינוס בו ביינוס....
- איתא במדרש שיר השירים מעשה דרבי אליעזר 🖎 ברשב"י שהעלה את הבהמות לגג הרי דמותר להעלות אעפ"י שנתביישו הבעלים של הבהמות. ומעשה זה הביא מו"ר שליט"א כאשר שאלו הגר"י זילברשטין אחרי הלויית הבית ישראל שאחד לא רצה להזיז את מכוניתו כדי שיוכלו לעבור, באו ארבע חסידים והרימו את המכונית למקום גבוה... והיה נידון האם צריכים לשלם כדי להוריד את זה, והביא מרן שליט"א את אותו מדרש ורואים שכבוד התורה שאני.
- אריס שמנע מים שלושים יום קודם שביעית כא כא מבצלים הסריסים ופול המצרי כדי להנצל משביעית ואילו בעה"ב טוען מה מנעת ממני מצות שביעית והאריס טוען לטובתך התכוונתי. וענה רבינו לטובת הבעה"ב התכוון, וחתן רבינו הג"ר יהושע צביון טוען שיש שני יעודים אם מונע מים כוונתו לזרע ואם משקהו וכוונתו לירק ויש שטענו שלאריס יש אינטרס שכך מקבל אחוזים אבל בשביעית הכל הפקר ולא יקבל כלום.
- סיפרו בשם רבי בנימין רימר כשהיו לו חמשה 🖎 ילדים ודירתו בת שני חדרים היתה צפופה מאוד.

- והוסיפו לו כסף, והיה לפני שתי ברירות או דירה בת שלש חדרים או בקצת כסף נוסף ארבעה חדרים שאל את מרן הגריש"א זצ"ל והשיב דירות של שני חדרים או שלשה זה דבר מצוי אבל של ארבעה זה כבר מותרות!!
- בחוה"מ פסח הייתי אצל מו"ר הרב שליט"א 🖎 ושאלתיהו:
- א) האם אפשר לעשות עירוב תבשילין עם מצה מכונה לאלה שאוכלים מצות יד, והשיב כתוב אצלי בענין זה מה אמר החזו"א ואיני זוכר ונדמה שהתיר אבל הכתבים נמצא אצל הגוי (בפסח מנהג רבינו לסגור את כל הארונות ספרים ולמכור כל חמץ שבהם לגוי), חזרתי ושאלתי מה דעת הרב שליט"א והשיב צריך לעשות עירוב לכתחילה לכל הדעות.
- ב) לאלה שלא אוכלים קניידלך האם מותר לעשות בשביעי לצורך שמיני שזה שבת, השיב כנ"ל, ושאלתיהו מה דעתו, והשיב אל תעשה מה אתה צריך את זה.
- ג) מה השינוי בין שביעי לשמיני ולמה אין איסור של בל תוסיף, השיב הרי זה יו"ט שני. [הגר"י טשזנר שליט"א אמר לי, כל השנה אוכלים מצה א"כ אין בזה לא תוסיף].

להצטרפות לרשימת מקבלי הגליון במייל ניתן לשלוח בקשה לכתובת: adivreysiach+subscribe@googlegroups.com **ניתן לתרום** ולהקדיש ע"ג הגליון לע"נ, לרפואה ולהצלחה וכד', **נשמח לקבל** עובדות, הנהגות, ושו"ת מרבינו.





אותי? הוא לא אוהב אותי, הוא לא שומע את התפילות שלי?י, כל מיני שטויות, טיפשות! ילד טיפשי

מה ז״א!! להאמין בתפילה שלך, להאמין בכח שלך זה להאמין בה׳! ה׳ ציווה אותי בטח שהוא יתן לי כח! אה, למה אני צריך להתפלל הרבה! בשביל לבנות כלים, לא בגלל שהוא לא רוצה לתת לי! למה צריכים להאריך בתפילה! לא בגלל שהוא לא רוצה לתת לי! פשוט כי כל דבר בגלל שהוא לא רוצה לתת לי! פשוט כי כל דבר צריכים לבנות כלים! כי אני לא ראוי לקבל, כי אין לי את הכלים! אבל על ידי ריבוי התפילה אני בונה את הכלים! אבל לא בגלל שהוא לא רוצה לתת לי, או שהוא לא שומע אותי, ח״ו!

למה אדם לא מאריך בתפילה? כי הוא <u>לא מבין</u> שצריכים להרבות בתפילה בשביל לקבל.

ה' יתברך יתן לך אור שלא ראוי לך, אתה יכול להשתגע! להיות משוגע כפשוטו! כמו ארבעה שנכנסו לפרדס ואחד השתגע, אחד נהיה אפיקורס, וכו', מה קרה! לא היה להם את הכלים לקבל את האור! ואחד מת בכלל, מרוב האור הוא מת! אבל לפחות מת צדיק, ההוא נהיה אפיקורס, ההוא נהיה משוגע, רק רבי עקיבא נכנס בשלום ויצא בשלום! כי רבי עקיבא, חז"ל אמרו עליו שהוא בכה נהרות של דמעות! ככה הגמרא אומרת! הוא היה בעל תפילה עצום! זה לא שהוא נהיה רבי עקיבא רק בגלל שהוא היה מתמיד, אלא מזה שהוא היה בעל תפילה עצום! מזה נהיה רבי עקיבא! היה בעל תפילה עצום! מזה נהיה רבי עקיבא!

אבל ודאי שהי שומע אותך! מה זייא!! המשל הזה נפלא מאוד! מה האבא לא יתן לך כסף על מה שהוא ציווה אותך ללכת לקנות במכולת!! שאדם כל הזמן יחשוב ימה, אני ילד טיפש!! ודאי אם הי ציווה אותי לצאת מהתאווה, הוא ודאי יתן לי והוא יעזור לי, אני רק צריך להרבות בתפילה! בתפילה! ולמה אני צריך להרבות בתפילה! בשביל לבנות את הכלים! אם לא, אם בתפילה? בשביל לבנות את הכלים! אם לא, אם אדם יקבל דבר בלי הרבה תפילה, הוא יקבל גאווה, וילך עם הרגשה שהוא משיח, אני יודע מח! כמו כל המשוגעים, כל כמה זמן בא מישהו ואומר לי שהוא המשיח, מסכן, למה! איך הוא נהיה יהמשיח! כי הוא לא התפלל! הוא קיבל איזה אור, אבל בלי תפילה, אז הוא נהיה משוגע, פשוט.

אומר ר' נתן: "...כי יש כמה מיני חלישות הדעת בלב האדם בענין זה כאשר יודע כ"א בעצמו ורוב בלב האדם נדמה להם שהוא אין לו כח לזה וע"כ בני אדם נדמה להם שהוא "– כמובן שזה רק נדמה אינו מתחזק בתפלה." – כמובן שזה רק נדמה

להם! רי נתן כותב ינדמהי, ולכן הוא לא מתחזק בתפילה.

ואדם צריך לדעת שיש כמות של תפילות בשביל לבנות כלי מושלם שתקבל בתוכו את השפע. כי לפעמים אדם מתחיל להתפלל ואז הוא נחלש. אבל הוא צריך להתפלל ולהתפלל, ולדעת – התפללת, ואתה צריך להתפלל עוד, והקב"ה יודע מתי בנית את הכלים לקבל, שיבוא לך השפע לברכה, שתחיה בשיא השפלות שלך, אין דבר כזה! אתה תקבל! אתה צריך להאמין מראש – אני אקבל! אני אשיג! אני אנצח את היצר הרע הזה! אני אבטל את התאווה הזו! אין דבר כזה! אני אצליח!

"...ועיקר היגיעה הוא בתחלה דהיינו בעת שמתחיל להתחזק להתפלל בכונה בבחי כל התחלות קשות כי אז עדיין לא ראה שום פעולה ע"י תפלתו. אבל כשזוכה להתגבר בכל כחו להתפלל בכונה עד שזוכה לפעול איזה דבר ונענה אזי בתפלתו כגון שהתפלל על איזה דבר ונענה אזי הוא מתחזק בזה להאמין גם בעצמו שיש לו כח לפעול בתפלתו מאחר שרואה שכבר שמע הש"י לפעול בתפלתו ונענה ואז נעשה אצלו כלי לקבל גם תפלתו ונענה ואז נעשה אצלו כלי לקבל השפע. כי עיקר התהוות הכלי הוא ע"י האמונה דהיינו ע"י שמאמין גם בעצמו שהש"י שומע גם תפלתו".

וגם אמונה, שמחה, הכל זה מהי! להגיד תודה על כל דבר, ולבקש כל דבר.

RAMAPOST

טיפשית. וככה כל תאווה ותאווה, אם אדם היה רק מתבונן. לכן אמר רבנו הקדוש שאפילו גוי שיש לו שכל אפילו תאוות ניאוף זה לא נסיון בשבילו, הוא מתגבר על זה בקלי קלות, אפילו גוי!

כל התאוות, שזה כח המדמה, זה משתלט על האדם בגלל שאדם לא משתמש עם החכמה שיש לו. אם אדם היה מתבונן, הוא היה מבין ימה זה התאווה הזו! שטויות!י.

עכשיו, בשביל שאדם יוכל לדעת מהכח שלו ולהתגבר, ה' חנן אותי להסביר את הכח של האדם בשלשה אופנים.

אז הכח הראשון, כמו שאמרנו, זו הנשמה! שאדם ידע שהוא נשמה, והיצר הרע זה לא הוא. כמו שאמרנו מרבנו, שנשמה של יהודי לא שייך בה בכלל עוון, וכל התאוות, כל זה לא שייך לנשמה יהודית. והנשמה זה החכמה, ולכן צריך אדם להתבונן ולהבין שזה שטות! זה הכל שטויות!

הכח השני, שלמעשה זה הכח אחד בסוף, זה הרצון! שאדם צריך לדעת – הרצון שלי הוא רק טוב! והרצון שלי הוא רק לעשות טוב! והרצון שלי הוא רק לעשות טוב! והרצון שלי הוא רק להיות כרצון הי כראוי בשלמות, והרצון שלי זה ממש להדבק בהי, ללמוד תורתו, להדבק בתורה. וכל התאוות, שהתאוות הן רצונות, זה לא הרצון שלי! זה לא הרצון שלי!!

לדעת לעשות הפרדה! מי אני! אני זה הנשמה! אני הטוב! הרע זה היצר הרע! מה הרצון שלי! הרצון שלי רק להיות דבוק בהי! הרצונות הרעים, התאוות, זה לא הרצונות שלי. ולכן אדם צריך להיות חזק ברצון שלו, ובדרך שאדם רוצה לילך בה מוליכין אותו, שאדם יחליט יזה הרצון שלי האמיתי! זה המהות שלי האמיתי!י.

### והכח השלישי של האדם זה התפילה!

אז כמו שאמרנו, קודם כל זה החכמה, שעל ידי החכמה הוא כבר מבין שזה שטויות הכל. והדבר השני זה הרצון, שהוא יודע לעשות הפרדה, מה הרצון שלו האמיתי, והוא חזק שיאני רק רוצה להיות דבוק בה', התענוג שלי האמיתי זה רק להתפלל בכוונה, ללמוד, זה הרצון שלי, זה התענוג שלי! כל התענוגות האלו הכל שטויות! זה לא הרצון שלי האמיתי!י.

והדבר השלישי זה התפילה!\_שאדם צריך להאמין בתפילה של עצמו! כי עיקר הכח של הבנאדם זה התפילה! עיקר הכלי זין של האיש הישראלי זה התפילה!

### ואדם צריך <u>להאמין בתפילה שלו – שה' ודאי</u> רוצה לשמוע את התפילה שלך, והוא אוהב לשמוע את התפילה שלך, מתאווה לתפילה שלך, והוא רוצה לתת לך כל מה שתבקש, הוא רוצה!!

כתבתי על זה משל פשוט, ומסביר את העניין הזה, משל שאבא אומר לילד ילך תקנה לי במכולתי, עכשיו תחשבו שהילד יתחיל להתבלבל, יחשוב: "מה... מאיפה אני אקח כסף!! מה אני אבקש מאבא!! הוא יתן לי!! אולי הוא לא ירצה בכלל לשמוע אותי!... ואולי הוא לא ירצה לתת לי!..."

כל אחד יגיד: ״זה ילד מטומטם לגמרי הילד הזה... אם אבא שלך אמר לך שתלך לקנות לו במכולת ברור שתבקש כסף מהאבא, אתה מאיפה יש לך כסף! ודאי שאבא שלך אם תבקש ממנו הוא יתן לך כסף, ודאי!״.

### כל מי שלא מאמין בתפילה שלו הוא בדיוק כמו הילד הטיפש הזה.

כי הי ציווה אותך להניח תפילין מהודרות, אז אדם יחשוב ימה! מאיפה אני אקח תפילין מהודרות! מה, אני אבקש מהי! מה הי יתן לי! מה אתה אומר!י, והוא בדיוק כמו הילד הטיפש הזה, בדיוק.

או שהילד יגיד: ימה, באמת אני יכול לבקש מהאבא! מה, הוא לא יצעק עליי! מה, הוא אוהב אותי! מה, הוא לא שונא אותי!', כל אוהב אותי! מה, הוא לא שונא אותי!', כל המחשבות שיש לאדם על הקב"ה זה כי אתה ילד טיפש! ילד טיפש אתה!! ה' ציווה אותך לעשות מצוות, בטח שהוא יתן לך את הכח ואת השכל, ואת כל מה שאתה צריך בשביל לעשות רצונו, זה שאתה לא עומד להתפלל ולבקש מה' בעקשנות זה כי אתה ילד טיפש!

ר׳ נתן מברסלב כותב: ״...אבל עדיין צריכין יגיעה ועבודה גדולה להיות חזק באמונה זאת בשלימות להאמין בעצמו שיש לו כח לפעול! זה דבר בתפלתו״! כל דבר יש לך כח לפעול! זה שאתה לא עומד לעשות התבודדויות ארוכות ואתה לא פועל, כי אתה לא מאמין בתפילה שלך! אתה לא מאמין בכח שלך! לא מאמין! למה צדיקים עמדו שעות והתפללו וזכו והתקדמו, וקנו, והם עשו הכל! יצאו מתאוות, וביטלו יצרים, וקיבלו השגות ועוד השגות ועוד הדגות, למה?! כי האמינו בעצמם! האמינו בה׳!

כמו שאמרנו על הילד הזה, האבא מחכה לתת לך! אתה לא מאמין בעצמך שתקבל, כי אתה לא מאמין באבא שלך! אתה חושב ימה, האבא יתן לי!.. מה אני אבקש ממנו! אולי הוא שונא





יכול להתגבר עליו, אז יוצא שאין לך בחירה, ואיך התורה מצווה יובחרתי? אלא שאין מציאות כזו שהקב״ה יתן לבנאדם יצר הרע שהוא לא יכול להתגבר עליו, אין כזו מציאות! כמו שכתוב בבראשית, יואליך תשוקתו ואתה תמשול בוי, ורש״י מפרש: ״אם תרצה תתגבר עליו״!

ממשיך ר' נתן: "...על כן צריכין לדעת ולהאמין שבודאי כל אחד ואחד מישראל אפלו הפחות שבפחותים הוא בעל כח גדול לעמד כנגד היצר הרע שלו." – צריכים לדעת את זה!

"...ועקר כל החטאים והתאוות שהאדם נלכד בהם חס ושלום, היא רק מחמת שטות שאינו יודע מכחו"! זה הכל! כשאדם לא יודע את הכח שלו ולא מאמין בעצמו, בגלל זה הוא נכשל בעבירות. אם אדם היה יודע את הכח שלו, לא היה נכשל בשום עבירה.

"...כלל כל החטאים רחמנא לצלן, נמשך רק ממחין דקטנות... כי הבעל דבר מתגבר עליו עד שמפילו לבחינת מחין דקטנות חס ושלום..." – ומה זה מוחין דקטנות – "...דהינו שנקטן מחו ונחלש דעתו עד שאינו יודע מכחו ונדמה לו שאי אפשר לו לעמד כנגד תאוה זאת..." – כי הרבה אנשים חושבים שזהו, זו המציאות, וזהו, הם לא יכולים להתגבר על התאווה שלהם, וזהו. אבל זה רק נדמה לך! כי אתה לא יודע מהכח של עצמך! נקטן מוחך! נחלשה דעתך עד שאתה לא יודע מהכח שלד.

כי זה הכל דמיון! כח המדמה! רק נדמה לך הכל!

תלמיד שלי, אנחנו שולחים כל שבוע אברכים לבתי סוהר להגיד שיעורים, קרוב ל70 אברכים שיוצאים כל שבוע. וכל שבוע כל אברך בא לאותו אגף. אז תלמיד שלי סיפר לי, מעשה שהיה עכשיו, שהוא הגיע לאיזה יהודי שמה, והוא אמר לו שהוא כבר השלים עם העובדה שהוא כל ימי חייו יהיה בבית סוהר, למה? כי יש לו תאווה מסוימת, לא משנה מה, יש בעולם הזה הרבה תאוות, גניבה, רציחה, לא משנה מה התאווה, זה לא משנה. והוא יודע שהוא יוצא ואח"כ מיד נכנס, אין, הוא אמר שהוא כבר השלים עם המציאות, שזו המציאות שלו

אז התלמיד שלי ישב והסביר לו את השיעור הזה שאנחנו לומדים עכשיו: "אתה טוב! הנשמה שלך קדושה! יש לך כח! והרע זה לא אתה!". אז ההוא התפלא, והוא ישב איזו שעה דיבר איתו, וההוא כל כך שמח! אמר ינתת לי תקווה!", אמר לו האברך:"אבל זו המציאות,

שאתה זה לא הרעיי, והסביר לו איך מתפללים לבטל את הרע וכוי.

כי אדם נדמה לו שהוא לא יכול להתגבר על היצר הרע שלו.

והיום נלמד בעזרת ה' מה זה הכח של הבנאדם, בעזרת ה'. ואדם ידע את זה טוב, היזכור את זה טוב, מה זה הכח שלו! עד שהוא יזכה, לא סתם, אלא יתחיל להתפלל ולעשות התבודדות כמו שצריך, לא סתם למרוח את הזמן, אלא ממש להתחיל להלחם! כי יש לו כח! והוא יתחיל להתגבר על היצרים שלו, להתגבר על התאוות שלו.

יי...ומי שלבו חזק יוכל להתגבר בכחו כנגד כל התאוות שבעולם ואפלו כנגד תאות נאוף כמו שראינו כמה צדיקים וכשרים שעמדו בנסיון רק עקר נפילת כל הנופלין לתאוות רעות הוא רק מחמת בחינת מחין דקטנות, דהינו שנקטן מחו עד שאינו יודע מכחויי.

עכשיו נתחיל להסביר לאט לאט **מהו הכח של הבנאדם.** 

אז מה אמרנו! נשמה, נכון! הנשמה עיקר משכנה הוא במח.

"...כי עקר הכח הוא על ידי חכמה שבמח, כי חכמה הוא אותיות כ"ח מ"ה ומ"ה בגימטריא אדם שעקר כח האדם הוא החכמה, כמו שכתוב: החכמה תעז לחכם מעשרה שליטים אשר היו בעיר... הינו שעקר הכח להיות עז כנמר כנגד כל התאוות והפתויים הוא רק על ידי חכמה אמתיות שהוא בחינת מחין דגדלות".

אז נמצא שהכח של הבנאדם, שזו הנשמה, זה החכמה.

אם אדם היה יושב עם עצמו, מתבונן בחכמה, אני אתן לכם כמה משלים ואתם תבינו את זה. למשל ילד קטן, הוא יושב בתוך בוץ, והוא מתלכלך כולו, והוא נהנה! ילד יותר גדול כבר מבין שזה שטויות, מה זה! זה הנאה זה! יש לו כבר שכל להבין שזה שטות.

ככה אדם שיש לו חכמה, הוא מבין, שכל תאווה ותאווה זה שטות, אז הוא מתגבר. אתה רואה אדם שאין לו שכל, הוא שותה רק קולה, ואוכל רק שוקולדים... אבל שהוא מקבל קצת שכל, הוא מתחיל להבין ימה זה! שטויות! זה דבר מזיק, נו, אז מה! בגלל שהוא טעים! לא, זה שטותי. זה בכלל לא נסיון בשבילו, הוא לא צריך להתאמץ בשביל להתגבר על כזו תאווה

## ליל המישי ל' השוון תש"פ דיבורים מתוך שיעורו השבועי של הרב שלום ארוש שליטיא יתכנו טעויות בשל מהוצת הכתיבה

נא לא לקרוא בשע<mark>ת התפילה ו</mark>ק

העלון מוקדש לזכותו של מורנו הרב שלום בן ימנה שיחיה ויאריך ימים בבריאות איתנה עד מאה ועשרים שנו כבר למדנו, שהדבר שהכי חשוב לאדם, שהוא צריך לזכור את זה בכל רגע ורגע. ואם הוא זוכר את הדבר הזה הוא חי חיי אמת, ואם הוא שוכח אותו, אז היצר הרע מצליח להשתלט עליו.

> וזה חד משמעי! אתה זוכר את זה! מצוין! אתה שוכח! כבר היצר הרע משתלט עליך.

> מהו הדבר? שאדם צריך להכיר את עצמו, ולהאמין בעצמו.

> אדם צריך לדעת – מה זה אני! אני זה הנשמה הקדושה! והנשמה הקדושה זה הקב"ה בעצמו! כפשוטו! הנשמה זה הקב"ה בעצמו! ככה כתוב בזוהר, 'מאן דנפח מדילה נפח'.

> ואדם צריך לדעת, מה זה יאניי! אני טוב! אני רוצה לעשות רק טוב! **רוצה** רק להיות כרצון הי כראוי בשלמות! זה אני! הרע! זה יצר הרע!

> והיצר הרע בא ומשקר לבנאדם: "אתה רע! אתה רשע מרושע! תראה מה עשית!״.

> ורבנו אמר יאם אני יעשה את העבירה הכי גדולה בעולם אני אמשיך להיות בשמחה!י, למה! כי רבנו ידע מי הוא! עשיתי עבירה! אבל אני טוב! לכן אני ממשיד להיות בשמחה! **הרע** זה לא אני! בסדר, במקרה הזה התגבר עליי הרע, בסדר. זה אומר שזה המהות שלי? המהות שלי זה רק טוב! המהות שלי זה רק להיות כרצון הי! <u>הרע זה יצר הרע!</u>

> למה אדם נופל בעצבות! כי היצר הרע אומר לו: ייתשמע! תראה מה עשית!! איזה רשע אתה! איזה רע אתה!! זה אתה! אתה הרע! אתה רשע מרושע!!", אז הוא נהיה עצוב, כי הנשמה שלו לא יכולה לסבול שהוא יעשה רע, היא לא יכולה לסבול את זה. זה בשבילה ייסורים.

> איך כותב רבנו הקדוש, בתורה זי חלק שני: "כי מי שיודע קדשת ישראל מאין הם לקוחים, ויודע רוחניות ודקות של ישראל - הוא יודע, שישראל הם רחוקים לגמרי מעוון, ואין עוון שיך להם כלל כלל לאיי! רבנו כותב פעמיים יכללי!

"...לפי גדל קדושתם משרשם וגדל דקותם..." ורוחניותם."

עוון לא שייך ליהודי!! זה לא שייך לו!! זה לא הוא! הרע השתלט עליו, ולאט לאט אנחנו נבין למה.

בגלל שאדם לא האמין בעצמו, לא ידע מהכח שלו, בגלל זה השתלט עליו הרע!

רבי נתן מברסלב כותב בליקוטי הלכות שעיקר מלחמת עמלק הוא רק על ידי התפילה בבחינת דין של הבעל כח, ולכן, אומר רי נתן שבשביל זה צריכים לבקש מהי יתברך מאוד ולטרוח ולהתייגע בכל כוחו להתקרב לצדיקי אמת! למה! כי רק על ידם אדם יכול להגיע לאמונה, לתפילה, יכול להכיר את עצמו, רק על ידי הצדיקים.

רי נתן שואל שאלה: יי...וזהו בחינת מה שאנו רואים כמה אנשים שהם רשעים גדולים כמה שנים ועוברים עברות גדולות וחמורות רחמנא לצלן, ואחר כך נתעוררים בתשובה ונעשים בעלי תשובה גמורים״. אז ר׳ נתן יש לו שאלה, הרי אמרו חזייל שעבירה גוררת עבירה, יי...וכל מה שעובר עברה יותר הוא נופל בידי הסטרא אחרא יותר..." – הוא עשה עבירה! נפל בידיים של הסטרא אחרא. עכשיו, עבירה גוררת עבירה, אז יוצא שכל הזמן הוא נכנס רק יותר עמוק לתוך עומק הסטרא אחרא! ולכן השאלה היא: ומאין בא שלבסוף יתגבר נגד הסטרא אחרא..."ויחזר בתשובה"!

ועונה ר׳ נתן: ״...כי באמת בכל אחד מישראל יש נשמה יקרה שיש לה כח גדול לעמד כנגד היצר הרע וחילותיו..." – כלאחד מישראל! – "...כי אם לא היה כח באדם לעמד כנגד היצר הרע לא היה – הקדוש ברוך הוא נותן לו יצר הרע כזה...*יי* הקבייה לא יתן לך יצר הרע שאתה לא יכול לעמוד בו, לא תוכל לנצח אותו, כי אז יוצא שאין לך בחירה! וכתוב בחומש יובחרתי, יש בחירה! מה, הי יתברך יבטל את התורה שלו!! אם הוא יתן לך יצר הרע שאתה לא



### **גן הדעת** חידושים לפרשת שבוע

ידוע הדבר כי שלשת האבות הקדושים הם שגילו אלקותו ומלכותו בעולם. ואוכן הגילוי העיקרי היה בזה שידעו לצמצם אורו הגדול למחשבות דיבורים ומעשים פשוטים. ועל כן כל אחד מהם תיקן תפילה אחת. כי עיקר התיקון מתחיל במחשבה, ועיקר תיקון המחשבה הוא בתפילה.

אברהם תקן שחרית. לתקן את המחשבה כבר בראשית היום, לצמצם את האור האלוהי האינסופי שמתעורר בעולם בבוקר, לתוך תיבות ומילים, לזכור מי המלך ומי נותן חיים. אחר כך בא יצחק והוסיף תפלת מנחה, כדי להטעין את מצברי החיים שהתחילו להדלדל מנסיעת הבוקר, ולרמז לאלו שנחלשו מטלטלות הדרך שתפילה יכולה לחדש שנחלשו מטלטלות הדרך שתפילה יכולה לחדש ותיקן תפילת ערבית, כדי להורות, שגם במצב של חושך גמור, של אובדן התקווה, התפילה היא כמו נור במערה חשוכה, ויש בכוחה להציל חיים, לתת אוור לנויוימה

במילים אחרות, תפילת שחרית היא כנגד המצב בו אדם נמצא בהארה שלמה, טוב לו והוא מרוצה מחייו, שגם במצב כזה צריכים להתפלל, להתחבר למידת הענווה ולומר תודה. תפילת המנחה באה להזכיר לאדם שמתחיל לאבד כוחותיו תשוקותיו, כשכבר אין לו כח להוסיף כח, שחיבור לתפילה היא הטענת הסוללה מחדש. ותפילת ערבית באה להזכיר לאדם הנמצא בקריסה מוחלטת,

שעוד טיפה ועוד טיפה, גם לב האבן ימס, ויש עניין שנתהפך הכל לטובה.

ועל כן יעקב בצאתו מבאר שבע בדרכו לחרן חשכה עליו השמש, ואז דווקא בשעת החשכה עמד להתפלל כמ"ש "וַיְפָגַּע בַּפְוקוֹם" היינו שפגע ונפגש עם ה' יתברך הנקרא "מקום", בכדי לקבוע בתודעת עם ישראל לדורות "כִּי אֲשָׁב בַּחשַׁךְ ה' אוֹר לִי".

לא בכדי אמרו חכמים, שלמרות ששלושת האבות כל אחד מהם הוא עמוד העולם, יעקב הוא בחיר האבות, ואמרו זאת דווקא בגלל נקודה זאת, שדעתו של יעקב כיוונה הכי רחוק, מחשבתו הייתה על כל הנשמות הנדחות של כל הדורות, איך לרומם אותם, איך להצמיח אצלם תקווה גם כשלא רואים שום תקווה.

לכן התאמץ לקבוע תפילה זו, להמשיך התחזקות לבני ישראל לדורותיהם, שידעו שאפילו מי שנפל לחושך ממש, יוכל גם הוא אם ירצה לפגוע במקומו של עולם, ולהמשיך את אורו אליו.

וכל אחד מאתנו יש לו לעשות עבודה מעין זו. לראות איך לעזור ולהרים את מי שנמצא למטה. מי שיכול לעשות זאת בפועל מצויין, אם זה בעזרה כספית אם זה בעשיית חסד הכנסת אורחים מציאות מקום עבודה, סתם שיחה טלפונית מחזקת, מלא דרכים למקום, אך כל אחד מאתנו צריך גם לעשות זאת גם בדרך של תפילה, על פי היסוד של לעשות זאת גם בדרך של תפילה, על פי היסוד של

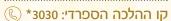
**פנינים** חסידות ברסלב

ההלכה בליקוטי הלכות "הְלְכוֹת מַתְּנָה" הַלְּכָּח ד'
על וַיִצְא יַצְלְב נָאֶלְרָה בְּשַׁבְּת בְּבּלֶּה, אַחַר שֶׁנָּטָל
יְדֶיו לֶאֱכֹל שַׁחֲרִית, וְהְלְשִׁיךְּ בַּאֲכִיירָת, עַד שֶׁנְּכְּוְעַט
יְדֵיו לֶאֱכֹל שַׁחֲרִית, וְהְלְשִׁיךְ בַּאֲכִיירָת,, עַד שֶׁנְּכְּוּעַט
יַנַעשָׁה עָרָב. (אֲבָנִייה, בַּרְיֻל, שם סו"ב), וכל הרוצה
לטעום טעם דבש ונוכת צוכים ילמד בהלכה זו
בעובת מרשת ויצא.

תפילת ערבית, להתפלל על אלו שנמצאים למטה בחושך, אחד המרבה ואחד הממעיט, למלמל כמה מילים עבור אלו שאן להם אוויר לנשימה, לכוון עליהם לחשוב עליהם לחשוב עליהם לחשוב עליהם לאבה. נפשותיהם, באור של אהבה.

**שו"ת של חסד** ע"י בית הוראה-חוט של חסד

הרה"ג ר' ירון אשכנזי שליט"א ר"כ חושן משפט בישיבת "חוט של ח סד" מנהל רוחני ב"קו ההלכה"



### מקבץ שאלות מ"קו ההלכה"

האם מותר לקנות ברד או קפה בחנויות שמצהירים שהמוצרים כשרים אבל החנויות עובדות בשבת?

אסור לקנות במקומות אלו כל מוצר שהוא בלי

אריזה, כי אינם נאמנים לומר שהמוצר כשר, ובפרט בענייננו שהמכונה נאסרה עקב העבודה שעבדו בה בשבת והיא צריכה לעבור הגעלה. (אף שיש המקילים שאין המכונה צריכה הגעלה כמ"ש בהליכות עולם חלק ד עמוד ל"ט, מכל מקום יש להחמיר ולהרחיק כי יש עוד כמה סיבות נוספות).

ודברים באריזה סגורה וחתומה מעיקר הדין מותר לקנות, אבל ראוי להרחיק ולא לקנות ממקומות אלו כל דבר, כדי שלא לסייע בידי עוברי עבירה.

### אדם ההולך בגילוי הראש, האם מותר לו לשמוע ולדבר דברי תורה, או שצריך לכסות ראשו?

ראוי מאד להקפיד לשים כיפה וכיסוי ראש כדי שתהיה עליו יראת שכוים בשעה ששומע דברי תורה (שו"ת זכרון יהודה סימן כ') וכמו שמובא בגכורא שבת (דף קנ"ו) שכיסוי ראש גורם ליראת שמיים, אמנם אם אין בידו כיפה ועלול מחמת כן להתבטל מהשיעור

תורה, אפשר להקל ולשמוע השיעור גם בלא כיסוי ראש. (יביע אומר חלק ו' אורח חיים סימן ט"ו אות ז')

אדם שהלך במקום הפקר וראה עץ שהבשילו פירותיו וקטף מהפירות והביאם

לביתו האם חייב במעשרות?

כלל בידינו שפירות הפקר פטורים ממעשרות (שלחן ערוך יורה דעה סימן של"א), ולכן אם לקח מעט פירות אינם חייבים במעשרות, אבל אם הניח הפירות בארגז באופן שזה נחשב כמו שרגילים לקבץ לצורך מסחר חייב לעשר. ראב"ד (הלכות תרומות פרק ב' הלכה י"ב).

שקית חלב קפואה שהניחו אותה בכלי בשרי שבישלו בו בשר בתוך 24 שעות, וכעת עירו מים רותחים על שקית החלב, האם נאסר החלב או הכלי?

אם השקית חלב היתה נקיה, יש להתיר את הכל, משום שלהלכה אנו נוקטים שעירוי של מים רותחים שאינם על גבי האש מבשלים "כדי קליפה" וא"כ השקית נתבשלה לבדה ולא החלב, וממילא לא היה מגע של חלב ובשר זה בזה, אמנם אם על גבי השקית היו שיירי חלב, הכלי צריך הכשר מחמת השיריים של החלב שהיו על השקית ויש לערות מים רותחים על הסיר ולהכשירו.

בית כנסת המתקיימים בו מניינים
רבים והנה במניין של שעה 6 לא הגיעו
אלא תשעה אנשים, ובשעה רבע לשבע
הגיע מתפלל נוסף למניין של 7 אמנם
המתפללים של המניין הקודם הפצירו בו
שיתפלל עימהם וידלג את פסוקי דזמרה
ויודע שאם לא ישלים להם המניין חלקם
יתפללו ללא מניין, ומאידך חפץ להתפלל
כפי הסדר, וכעת שואל האם עליו לדלג
התפילה ולהשלים מניין או שיתפלל
בשלימות במניין הבא וישאיר את המניין
הזה לגורלו?

עליו לדלג את פסוקי דזמרה ולהתפלל במניין הזה ואח"כ ישלים את החסר. טעם הדבר: מבואר בשלחן ערוך (סימן נ"ב) שהבא לבית הכנסת ומצא שהציבור התקדמו מדלג על כמה מזמורים וכו' ואח"כ משלים את התפילה, ואף שמבואר בכף החיים שתפילה שאינה מסודרת מבלבלת את צינורות השפע, מכל מקום אין זה מעכב את התפילה בדיעבד, ומאידך תפילה בציבור יש לה חשיבות עצומה, ויש פוסקים שנוקטים שזה חיוב מעיקר הדין להתפלל במניין (תלוי בסתרה שבשו"ע סימן צ' סעיף מ' - מ"ז, וע" בארות משה חלק א' סימן כ"ח כ"ט). ובפרט שמצאנו בגמרא ברכות (דף מ"ז) שרבי אליעזר שחרר את עבדו כדי לקיים מצווה של תפילה במניין, ולכן נראה שעדיף שיזכה את הרבים להתפלל במניין ועדיף יותר מאשר להתפלל אח"כ מתחילה ועד סוף.





### **סיפור** לשולחן שבת

### לצוות או לבקש?

עצב ודאגה רבה שררו במעונו של הרב הקדוש רבי אהרן מטשערנוביל (יום פטירתו ח' בכסלו) מגדולי הצדיקים ברוסיה. אחת מנכדותיו של הרבי חלתה אנושות, מיום ליום החמיר מצבה והרופאים לא הצליחו להביא לה מזור ותרופה.

ניסו הורי הילדה וסבתה - אשתו של רבי אהרן, להזכיר אותה לברכה ורפואה שלמה אצל הסבא הקדוש, אך רבי אהרן כאילו אוטם אוזניו. מן הסתם שראה את שאין עיני הסובבים רואות בשמי מרום שכבר נגזרה גזירה.

בני הבית של האדמו"ר כססו ציפורניים במתח. אל הרבי הקדוש מגיעים אלפי יהודים מכל רוסיה,

בכוח צדקותו
ותורתו הוא
ממציא להם
מזור ותרופה,
י ש ו ע ה
זיווגים, פרנסה
וו ל ד י ם .
האם רק
לנכדתו שלו
אינו מסוגל
לפעול ישועה

עד שאחד הבנים מצא פתרון נועז ויצירתי. הוא קרא לגבאו הקשיש של ה א ד מ ו " ר, גבאי שעוד שימש את

אביו של רבי אהרן - המגיד הקדוש רבי מרדכי מטשערנוביל, וגילה את אוזנו אודות מצבה החמור של אחייניתו הצעירה, וביקש שיעשה כל שביכולתו כדי להשפיע על הרבי לרפאה.

הגבאי הקשיש התאזר בעוז ונכנס לחדרו של הצדיק: "רבי, עפר אני תחת כפות רגליך, אולם מחובתי לומר באוזניך את שחושבים בני הבית".

רבי אהרן הרים עיניים תמהות מן הגמרא בה היה שקוע רוב שעות היום, לא הבין מה רוצה ממנו הגבאי הקשיש ומדוע הוא מדבר בכזו חומרה ותקיפות. הגבאי המשיך: "אם הרבי לא יכול לפעול ישועות כאביו הקדוש, שהכרתיו היטב, ולעשות מה שאביו עשה - הרי שעליו להתפטר מן האדמורו"ת ולתת למי שכן יכול לעזור ליהודים לפעול עבורם ישועות".

וזאת יש לדעת, שצדיקי ישראל לדורותיהם הינם

קדושי עליון. דור דור וחכמיו, דור דור והצדיקים שהקב"ה שתל בו. אך במשנה מסכת אבות הוזהרנו על ידי התנאים הקדושים: "רבי אליעזר אומר... הווי מתחמם כנגד אורן של חכמים, והווי זהיר בגחלתן שלא תיכווה, שנשיכתן - נשיכת שועל, ועקיצתן - עקיצת עקרב, ולחישתן - לחישת שרף, וכל דבריהם כגחלי אש".

לא בגלל שהיו חלילה קפדנים או מענישים. אדרבה, ההפך הוא הנכון, ליבם שפע טוב וחמלה לכל יהודי באשר הוא. אלא שלעיתים קצרה ידם טהושיע שכן רצון הבורא היה להיפך.

ברם, לימדונו חז"ל שהקב"ה תובע עלבונם של הצדיקים,

אפילו אם הם סולחים שפגע למי (כפי בהם שקרה בדרך כלל) ו"קללת חכם אפילו תנאי על מתקיימת", כפי שראינו בפרשתנו, שאמר יעקב ללבן אשר תמצא את אלוהיך לא יחיה ולא ידע יעקב כי רחל גנבתם". асіп - קללה זו נפטרה רחל בכניסתם

ב כני סונם לארץ. גם כאן, נדרשו מן הגבאי אומץ ותעוזה לא רגילים כדי שלא יקפיד עליו הצדיק וחלילה ייענש.

רבי אהרן חייך קלות. עתה הבין מה רוצה ממנו הגבאי הפיקח. "ובכן", שאל האדמו"ר, "מה עשה אבי בעת שכזאת?"

הגבאי נשם לרווחה בשקט, הצדיק מקבל את ברנו

"אביו של הרבי - בעת שקרה מקרה שכזה - היה מצווה על המלאך רפאל לבוא ולרפא את החולה", אמר הגבאי בפשטות. משל מדובר כאן על בקשה מחבר... רבי אהרן נאנה: "אינני במדרגה של אבי הקדוש. הוא יכול היה לצוות על המלאך, אני יכול רק לבקש ממנו".

ואכן כך היה, ימים מספר לאחר מכן החלימה הנכדה ושבה למסלול חיים תקין.

וקלות שתוכלו ליישם גם במציאות החיים של הדור. אני מתחנן אליכם שכאשר אתם מגיעים הביתה ונרגעים מעט, תעזבו את כל העיסוקים ותשקיעו בילדים שלכם. גם אם יש לכם רק עשר דקות, זה גם טוב, אבל שאלה יהיו עשר דקות שבהן אתה מאה אחוז אבא ואת מאה אחוז אימא. לא תוך כדי דפדוף בטלפון ולא תוך אחוז אימא. לא תוך כדי דפדוף בטלפון ולא תוך העיניים, תתעניים באמת במה שעבר עליו, העיניים, תתעניים באמת במה שעבר עליו, רק תקשיבו ותנסו להבין ולהזדהות. אתם יכולים אותו כל מיני מיומנויות קטנות לחיים.

רגעים מקודשים

"כמו כן חשוב מאוד שלפני השינה תדברו "מילדים אל תנוילון אותם ליייון בעצרים מילדים אל מותם ליייון בעצרים בילדים אל תניולתו אותם ליייון בעצרים בילדים אל תניולתו אותם ליייון בעצרים

מאמר ראש הישיבה

-המשר-

העיניים בבוקר ועד הרגע שהוא הולך לישון. לכן

אני רוצה להמליץ לכם כמה המלצות מעשיות

"כמו כן חשוב מאוד שלפני השינה תדברו עם הילדים. אל תשלחו אותם לישון בעצבים, הרגעים האלה צריכים להיות רגעים מקודשים של בניית שורשים עמוקים בנפש שלהם. תגידו להם שאתם אוהבים אותם, שה' אוהב אותם, שהם צדיקים וטובים, תחבקו אותם. תחפשו בכל הכוחות דברים טובים שהם באמת עשו ותשבחו אותם, תגידו להם: אני רואה שיש לך רצון טוב וקדוש מאוד.

"תכירו בכשרונות הייחודיים לכל ילד ותעצימו אותם. כישרון לימודי זה לא הכול בחיים. יש ילד שמוכשר בלב טוב, ברגישות ובעדינות, בסדר ובניקיון, במידת האמת ובלשון נקייה - תחפשו את הטוב שבילדים שלכם ותגלו אותו ותיתנו גם לילד לגלות את הטוב שבעצמם. בבוקר חשוב מאוד לעשות את כל המאמצים שהילדים יקבלו דקה או שתיים של חיבוק ואהבה וייצאו ללימודים במאור פנים. זה יאיר להם את כל היום. תשאירו להם פתקים קטנים בילקוט או בקלמר, וכך לאורך כל היו כולו הם יהיו חזקים יותר עמידים יותר ומוצלחים יותר. ובאשר ליאיר, אתם צריכים להפסיק ללחוץ עליו ולעשות את כל מה שאמרתי בעוצמה גבוהה יותר, עם הרבה חום ואהבה, והשינוי יבוא בוודאי במהרה, אבל גם כאשר יאיר יחזור ללימודים, אתם חייבים להמשיך באותה דרך". סיכם הרב.

ההורים חדלו ללחוץ על יאיר, ופעלו על פי המלצות הרב, וכעבור יומיים התוודה יאיר כי הוא משתמעמם בבית, וביקש לחזור לספסל הלימודים.

### בנו שתיהן את בית ישראל

בפרשת השבוע שלנו אנחנו פוגשים את האימהות הקדושות. יעקב אבינו היה עסוק עד מעל לצוואר במקנה של לבן. ואותן נשים גדולות ודגולות עמדו במקום הטמא ביותר, בבית קשה ובעייתי של הרמאי הגדול ביותר שלא הפסיק לרגע אחד לחשוב כיצד להרוס את חינוך הנכדים, ודווקא שם גידלו את השבטים הקדושים שהם עמודי התווך של כל עם ישראל.

זה הזמן שלנו כהורים לעשות חשבון נפש ולחפש דרכים פשוטות וקלות אבל עוצמתיות וממקודות מטרה - לבנות את הנפש של הילדים שלנו ולשמור עליהם בריאים ויציבים בתוך עולם חולני ובלתי יציב.

בברכת שבת שלום ומבורך או



עַל-יְדֵי בִּנְיָן שָׁבּוֹנָה בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, זוֹכָה לְהַתְנַשְׂאוּת התשאות ביי





## שלום הבית שלי הרב שלום ארוש שליט"א

### הסדרה לשלום הבית מאת הרב שלום ארוש

052-2240696





מה שאמרו חז"ל: "אישה כשרה עושה רצון בעלה", אפשר לפרש, שמה שאשה כשרה "עושה" את הרצון של בעלה, הינו שמעוררת בו רצון לעבוד את ה', ונמצא כל הרצון שיש לו לקדשה, זו היא שעשתה... ועל פי פרוש זה, מובן מה שמובא (רות רמז תרו) בילקוט: "ייתן ה' את האשה", אמר רבי

> אחא: כל הנושא אשה כשרה כאלו קיים כל התורה מראש ועד סוף, ועליו הוא אומר "אשתך כגפן פוריה", לפיכך נכתבה אשת חיל מאל"ף ועד תי"ו. ואין הדורות נגאלים אלא בשכר נשים צדקניות שיש בדור, שנאמר: זכר חסדו ואמונתו לבית ישראל, לבני ישראל אין כתיב כאן אלא לבית ישראל, שאלו הנשים. לכאורה על מדרש זה יש קושיה: מדוע מי שנושא אישה כשרה, כאלו קיים את

כל התורה מראשה ועד סופה? ומה אם הוא אינו צדיק? אבל על פי דברינו הנ"ל מובן הדבר היטב, שמי נקראת אשה כשרה? זו ש"עושה" רצון בבעלה, כפי שפירשנו, ומביאה את בעלה לקיום התורה, לכן בוודאי זה הנושא אשה כשרה שכזו, כאלו קיים . כבר את כל התורה, שהרי בוודאי אשתו הכשרה, בחכמתה ובתפילותיה, תביא אותו לכל המעלות. ולכן תלה הכתוב את כל הגאולה בנשים הצדקניות, כי בוודאי בזכותם יגיעו כל עם ישראל לקיים את התורה ולהיגאל ברחמים.

אחרי כל המדרשים הללו, רואים בברור איך היצר הרע הוא שנכנס בנשים מסוימות, ומסית אותן להיות "כנגדו", וכשרואות שיש לבעל רצון אל הקדושה, הן מבזות אותו וחולקות עליו, בזמן שהיו יכולות לבנות את הרצון שלו. וכן היצר הרע מסית אותן להציק ולקנטר את הבעל ללא הרף, לפעמים על שטויות ממש, בלי טעם וריח.

לא כל בעל הוא בעל מידות כזה מופלג, לעמוד הן בלחצים האישיים שלו, והן במתקפות החוזרות ונשנות של אשתו. ובסוף, כשהיא מגדישה את הסאה, הוא לא עומד בזה, ואז נעשה מה שנעשה. וגם בעל עובד ה', שיודע לשתוק ולהבליג וללכת לשדה להתבודדות ולפתור את הבעיות שלו, סוף כל סוף אם אשתו רק 'תרד' עליו, .הוא עלול למאוס בה

במהלך השנים אני פוגש שוב ושוב בעלים שממש שבורים מהנשים שלהן. הם מכירים בעובדה שהאחריות ברובה מוטלת עליהם, והם אומרים בפה מלא: נכון. אני יודע שאני צריך להבין אותה ולהקשיב לה ולסבול את הביזיונות באהבה. אני יודע את זה ואני מתפלל על זה בכל יום. אבל פשוט אין לי כלים לעמד בזה. אני מתפרץ בעל כורחי.... לכן כל אשה - לפני שהיא מתפרצת או דורשת מבעלה דברים שהוא אינו יכול לעמוד בהם, או מבזה אותו, תחשוב טוב: ואם בעלך הוא לא כזה

עובד ה', שיוכל לקחת את הדברים לעבודה? מה ?הועילו הצעקות

ראיתי איך גברים מתפוררים, משום שנשותיהם מוכיחות אותם, כי הם לא יודעים איך להתעורר מהתוכחות, והם רק נשברים מכך . נכון שזהו חסרון אצל אותו גבר שנשבר, ולכן את הגברים אנחנו מלמדים להיות יציבים וחזקים, ורק להתעורר בתשובה מהתוכחות שהם מקבלים. אבל המציאות היא שישנם מעטים מאד בדור הזה, בודדים ממש, שמסוגלים באמת לעמוד בניסיון מתמשך של ביזיונות. יוצא שהיא לא מרוויחה כלום מכך שהיא שוברת את בעלה. ככה היא לא תחזיר אותו בתשובה. ככה היא רק תזכה לתואר "הנפלא": אשה רעה... תמיד אמרתי לבעלי תשובה: אפשר לחזור בתשובה מתוך תוכחות ויסורים, ואפשר - ועדיף - לחזור מתוך עידוד וחיזוק, שזה נקרא תשובה מאהבה. לכן תתפללו ותבקשו מה' שיקרב אתכם בדרך של העידוד ולא בדרך של התוכחה.

לכן, גם אם היה אפשר להחזיר בתשובה את הבעל, את הבן, את הבת, עם תוכחות, ואפשר היה עם אהבה. מה עדיף? הדרך של האהבה עדיפה, שרק היא באמת מועילה. וכן כתוב: אוהב את הבריות ומקרבן לתורה - וגם את הבעל שהוא הוא בכלל הבריות, צריכים לאהוב על מנת לקרב...

וכל מה שנאמר כאן, לגבי האשה, תקף - כפי שכתבנו בשבוע שעבר - עוד יותר לגבי הבעל. שאסור לו להעיר לאשתו ולתת לה ביקורת.

## לאורם נלך הילולא דצדיקיא

רבי דוד נולד בעיר תאפיללת לאביו רבי מסעוד בן מרן רבי יעקב אביחצירא זצוק"ל, רבי דוד גדל על ברכי סבו הקדוש וינק מרוח הקדושה ששרתה בבית סבו, ונודע קדוש ופועל ישועות גדול בקרב יהודי מרוקו.

בשנת תרע"ז כבש צבא צרפת את מרכז מרוקו, בקרבות עקובים מדם. הערבים הקנאים לדתם הדפו בחרוף נפש ותוך אבדות קשות את האויב הצרפתי אל מחוץ לארצם. את המרד הנהיג רשע עריץ בשם מולאי מוחמד בן קאסם, ימ"ש. שהכריז עצמו כ"שאהיד" והלהיב את בני עמו לגאול את אדמתם מידי הכופרים. במאמצים מרובים הצליחו לכבוש את מחוז תאפיללת וקבעו את בירתם בריסאני, מקום מושבם של משפחת אביחצירא ורבינו יושב על כס ההנהגה. אותו מוחמד היה מושל עריץ ואכזר.

ליל שבת אור לי"ד כסלו תר"פ (בדיוק לפני 100 שנה) יהודי תאפיללת מסבים לסעודה ולבם בל עמם. ובבית רבינו נוסף על כל אלו מראהו המפחיד כשהוא יוצא מחדרו אל שולחן השבת עם בגדי חול שחורים, אף רבינו אינו נוהג כמדי שבת ומקצר את הסעודה ככל שניתן ולאחר ברכת המזון נוטל הוא את אחד מתלמידיו שישמש עמו בצוותא לתלמודו, כל הלילה למדו הם בסודות של קריאת שמע. עם שחר החישו כל יהודי תאפיללת את צעדיהם לבתי הכנסיות, ועם היכנס הרב והוא בבגדי שחורים, נעתקה נשימת כולם, בזכריהם את מראיהו לבוש ההוד כמלאך אלוהי-ם ממש, ועתה רואים אותו הם

רבי דוד אבוחצירא-עטרת ראשנו הי"ד זיע"א י"ד כסלו

בלבוש שחורים וכל פניו צער ודאגה מן הבאות, עוד בטרם הסתימה התפילה, פרש רבינו לחדרו, כשהוא אינו מביט לימין ושמאל.

הובא הצדיק הקדוש לפני אותו רשע, ועיני כל העדה נשואות אליו לראות מה יעשה, ומה יעשה לו. וכשראה רשע את דמות רבת ההוד של הצדיק, בערה בו חמתו עד להשחית. ושאלו: מה הניא אותו להתקשר בקשר עם המורדים הצרפתים? נענה רבינו בנחת: "חלילה לי" ברור שהצורר לא קיבל את דבריו ועל אתר נתן פקודה להוציאו להורג יחד עם שני עשירי העיר.

בחצר המפקדה הוצב תותח ועל לועו הציבו את גופו הקדוש של רבינו. ביריית פגז הפרידו את נשמתו הטהורה מגופו הטהור כנשמתו ממש.

אבל בכך לא נרגע הרשע, אף גזר הוא שלא להזיל דמעה, ואכן אחד מיהודי העירה שלא יכל לכבוש את צערו בלבו הזיל דמעה, ובמקום הוצא להורג.

נכד אחיו אדמו"ר רבי דוד חי אביחצירא שליט"א סיפר, כי למרות יריית הפגז נשאר גופו שלם למעט עצם הקיבורת שנשמטה ממקומה. באותו לילה נגלה רבינו לאחיו הבבא סאלי זצוק"ל, ואמר לו כי לא בחינם נשמטה עצם הקיבורת, אלא זה בא לו על כך שבאחד הימים כשהניח תפילין של יד שכח לכוון כוונה אחת מן הכוונות. בעיניים דומעות (בסתר) הובא רבינו למנוחת עולמים בעיר תאפיללת. זכות תורתו ומעשיו הקדושים יהיו לזכות ולמליץ יושר עלינו ועל כלל ישראל אכי"ר.



RAMAPOST

### סיפורי תודה אמרתי תודה ונושעתי

### רְפוּאָה מִמַּחֲלָה קָשָׁה

ּכְּשֶׁהָיִיתִי בְּשָׁעוּר בְּבֵית אֵל, וָגַּשׁ אֵלַי אֶחָד וְאָמַר לִי שָׁאִשְׁתּוֹ חָלְתָה בַּפַּחֲלָה הֲכִי קָשָׁה, בַּפַּחֲלָה הַנּוֹרָאָה בַּדָּם, הָרוֹכְאִים נָתְנוּ לָהּ זְמַן קָצָר לִחְיוֹת, וְהֵם שָׁמְעוּ ֶּאֶת הַדִּיסְקִים, הוֹדוּ לַה', וְהִיא נִהְיְתָה בְּרִיאָה. כִּי זֶה ָּ מָה שָׁה׳ חָנַן אוֹתִי בְּשׁוּרָה אַחַת לְסַכֵּם תִּלֵּי תִּלִים שֶׁל רַעְיוֹנוֹת בְּאַחַת מֵהַמַּרְנָּלִיוֹת שֶׁל הַתּוֹדָה. הַשּׁוּרָה אוֹמֶרֶת: "אָם אַתָּה רוֹצֶה מָה שָׁה' עוֹשֶׂה, ה' יַעֲשֶׂה ַ מָה שָׁאַתָּה רוֹצֶה״.

> - אָם אַתָּה רוֹצֵה מָה שָׁה' עוֹשֵוֹה אָדָם צָרִיךְ לִרְצוֹת כָוּה שֶׁה' עוֹשֶׂה, לְקַבֵּל כָּל מָה שָׁעוֹבֵר עָלָיו בֶּאֱמוּנָה, בְּאַהֻבָּה, בְּשִׂמְחָה. אָדָם צָרִיךְּ לָדַעַת שָׁכָּל מָה שֶׁקּוֹרֶה אָתּוֹ זֶה ה' עוֹשֶׂה, לָחִיוֹת אֵת הָאֵמוּנָה, וְאָם חָלִילָה לֹא רוֹצִים וָלֹא מָרָצִים, פֹּה הוּא מֵאֵשִׁים אָת עַצְמוֹ, חוֹשֵׁב שָׁהוּא עוֹשֶׂה, וּכֹּה הוא מַאֲשִׁים מִישֶׁהוּ אֲחֵר, וּכֹּה הוּא תוֹלֶה בַּטֶבַע, וכה תוֹלֶה בְּעַין הָרַע וּכֹה תּוֹלֶה בְּכִשׁוּף... אַתָּה צָרִיךְּ לָדַעַת

- תִּרְצֶה כָּל סָה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיףָ. אַל תִּתְנַגֵּד לַה' יִתְבָּרַף בְּכָל מָה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיף. תַּדַע שֶׁה' עוֹשֶׂה אֶת הַכּּל. וְתַאֲמִין שֶׁכָּל מָה שֶׁה' עוֹשֶׂה זֶה רַק לְטוֹבָה, וַהֲכִי ַחָשׁוּב: תַּגִּיד תּוֹדָה!

הָעַבוֹדָה שֵׁלְּךְ זָה לָרְצוֹת מָה שֵׁה׳ רוֹצֵה. לְשִׂמֹחַ ּבְּכָל מָה שָׁעוֹבֵר עָלֶיף. זוֹ הָעֲבוֹדָה שֶׁלְּף. וְאָז ה' יִתְבָּרַף

### יש לך סיפור תודה? המערכת תשמח לפרסם אותו $al {\tt 5308000}@gmail.com$

ּכְּבַר מִמֵּילָא יַעֲשֶׂה כָּל מָה שֶׁאַתָּה רוֹצֶה. פֵּרוּשׁוֹ, מָה שָׁעוֹבֵר עָלֶיךּ זֶה ה' עוֹשֶׂה, לְרְצוֹת אֶת זֶה, לוֹמַר תּוֹדָה, לִשְׂמֹחַ בְּכָל מָה שָׁה' עוֹשֶׂה, אָז אַתָּה מַמְלִיף ֶאֶת ה' עֶלֶיף! לֹא הוֹלֵךְ לְךְּ? תֹּאֹמַר: ״תּוֹדָה לְךְּ ה' שָׁלָּא הוֹלֵךְ לִי כְּמוֹ שָׁאֲנִי רוֹצֶה", בָּזֶה אַתָּה מַמְלִיךְ אֶת ה' עָלֶיךּ כָּל שְׁנַיָּה וּשְׁנַיָּה. לָכֵן עִקַּר הָעֲבוֹדָה שֶׁלָנוּ לְהָתְפַּלֵּל עַל אֱמוּנָה, הַרְבֵּה מְאֹד. לְהִתְפַּלֵּל עַל זֶה שָׁאָדָם יִזְכֶּה לְבַמֵּל רְצוֹנוֹ מִפְּנֵי רְצוֹן ה'! שֶׁאָדָם יִהְיֶה שָׁאָדָם יִהְיֶה לוֹ אֶת הַבָּטוּל הַזֶּה לַה' יִתְבָּרַךְ.

לָפָּה אָדָם סוֹבֵל? לָפָּה מִתְבַּכְיְנִים וּמִתְלוֹנְנִים? לָפָּה יֵשׁ כָּאֵלוּ שֶׁאִבְּדוּ טַעַם לַחַיִּים? כִּי חָסֵר לָהֶם אֱמוּנָה שֶׁהַכּּל מֵה' וְהַכּּל לְטוֹבָה. וְלְכֵן הָאָדָם לֹא מְקַבֵּל אֶת הַגְּזֵרוֹת וְאֶת הַהַנְהָנָה שָׁל הַקב״ה שֶׁעוֹשֶׂה אִתּוֹ. שָׁחוֹשֵׁב שֶׁהוּא יוֹדֵעַ אֵיךְ הָעוֹלְם צָרִיךְ לְהָתְנַהֵל, וְחוֹשֵׁב שֶׁהַכּּל מַגִּיעַ לוֹ. אֲבָל צָרִיךְ לָדַעַת שֶׁבֶּאֱמֶת לֹא ָ מַגִּיעַ לו כְּלוּם, וַה' לֹא חַיָּב לוֹ כְּלוּם, אָז וַדַּאי שֵׁפָּה שֵׁה׳ יִתֵּן לוֹ, תָּכִּיד רַק

יֹאמַר תּוֹדָה, גַּם אָם יִצְטָרֵךְ לַעֲבֹר אֶת מָה שֶׁצְרִיךְ לַעֲבֹר וְתָמִיד יִהְיֶה שָּׂמֵחַ וּמְאָשָּׁר וִיחַפֵּשׂ לָדַעַת מֶה





ָעֶלָיו לְתַקֵּן בְּרוּחָנִיוּת כִּי אֵין יִסוּרִים לְלֹא עָווֹן.





ילדון חידודון

בין הפותרים יוגרלו מתנות

לאיזה מהשמות שניתנו לילדים שנולדו ללאה,

פתרונות לשלוח למייל | פקס:

al5308000@gmail.com|02-5812252

הזוכה: משפ' שפר, זכרון יעקב

רמז בתלמוד!

ילדים אומרים תודה סיפור בהמשכים לילדים



מתנה ושמה תודה 052-2240696

רוצה גם לזכות בהגרלה? גם אתה יכול! שלח לנו סיפור תודה ותיכנס להגרלה al5308000@gmail.com

### חברים חדשים (חלק ד׳)

אַבָּא אָמַר: "אַבָרֵימִי, תֵּן חִיּוּךְ, הַחַיִּים יָפִים ושְׁמֵחִים".

ָבֶּטַח׳, חָשַׁבְתִּי בְּלִבִּי, ׳בּוֹא נִרְאֶה אוֹתְךְ ׳בֶּּי יוֹשֵׁב בְּכִתָּה כָּזֹאת כָּל יוֹם'.

אַבָּא הוֹצִיא דִּיסְק מֵהַכִּיס. ״אֲנִי מֵבִין אוֹתְךָ הֵיטֵב. מִאֹד קָשָׁה לָךָ עִם הַמַּעֲבָר שֵׁעָבַרנוּ. בּוֹא נַקְשִׁיב לְזֶה, מָה אַתָּה אוֹמֵר?" שָׁאַל, "אולַי זֶה יַעֲזֹר לָנוּ".

"תַפְסִיק לְהִתְבַּכְיֵן" – זֶה הָיָה שְׁמוֹ שֶׁל הַדִּיסְק. בַּהַתְחָלָה לֹא רָצִיתִי לִשְׁמֹעַ אֶת זֶה. 'בֶּטַח, בֶּטַח, תַּפְסִיק לְהִתְבַּכְיֵן. קַל לַאֲנָשִׁים לְהַגִּיד. מָה אֱנִי יָכוֹל עוֹד לַעֲשׂוֹת חוּץ מִלְהִתְבַּכְיֵן?' אָמַרְתִּי בְּלִבִּי.

"אַתָּה רוֹצֶה לִשְׁמֹעַ אֶת הַדִּיסְק?" שָׁאַל אַבָּא.

אָמ הָחַב אֶת "אֵין צֹרֶךְ", אָמַרְהִי. וְאַבָּא הָּחַב אֶת" הַדִּיסְק לְתָא הַכְּפָפוֹת.

אֲבָל אַחֲרֵי כַּמָּה דַּקּוֹת, הִתְחִילָה לְהִתְגַּנֵּב לְמֹחִי מַחְשָׁבָה: ׳אוּלַי יֵשׁ מַשֶּׁהוּ בַּדִּיסְק הַזֶּה שָׁיָכוֹל לַעֲזֹר לִי? אוּלַי שָׁוֶה לִשְׁמֹעַ לְפָחוֹת אֶת הַהַּתְחָלָה?' פָּתַחְתִּי אֶת תָּא הַכְּפָפוֹת, הוֹצֵאתִי אֶת הַדִּיסְק, וְהִכְנַסְתִּי אוֹתוֹ לְמַעֲרֶכֶת הַשָּׁמַע שֶׁל הָרֶכֶב.

וּבְכֵן, מֵאוֹתוֹ הָרֶגַע שָׁבּוֹ שָׁמַעְתִּי לָרְאשׁוֹנָה אֶת הַדִּיסְק – הַבַּנְתִּי אֵיךְ אֲנִי אָמוּר לִפְתוֹר אֶת הַבְּעָיָה שֶׁלִּי. זֶה כָּל כָּךְ קַל, כָּל כָּךְ פָּשׁוּט. כָּל מָה שֶׁצָרִיךְ זֶה לִזְכֹּר שֶׁהַכַּל מֵהַשָּׁמַיִם, וְיֵשׁ לָנוּ אַבָּא טוֹב וּמַקְסִים שָׁעוֹזֵר לְכָלָּם. כָּל מָה שֶׁצָרִיךְ זֶה לֹא לִהְיוֹת כְּפוּי טוֹבָה, וְלִזְכֹּר שֶׁמָה שֶׁה' עוֹשֶׂה – הַכֹּל לְטוֹבָתִי בִּלְבַד.

הַבַּנְתִּי שֶׁכְּשֶׁאֲנִי מִתְפַּלֵּל וּמְבַקֵּשׁ מֵה׳ יִתְבָּרַךְ שֵׁיַעֲזֹר לִי, זֵה לֹא פָּחוֹת טוֹב מִלְּפְנוֹת לַמְחַנֵּךְ, אוֹ לְאַבָּא אוֹ לְאִמָּא. אָמְנָם גַּם לָהֶם צָרִיךְ לְסַפֵּר, כִּי אָסוּר לְהַסְתִּיר אָם יֵשׁ ֶּיֶלֶד שָׁמֵצִיק, אֲבָל הֲכִי טוֹב לִפְנוֹת לַבּוֹרֵא.

ֶזֶה בֶּטַח גַּם עָדִיף מִלְּהִתְחַנֵּף אוֹ לִפְנוֹת לַחֲבֵרִים שָׁמַעֲלִיבִים אוֹתִי אוֹ פּוֹגְעִים בִּי. מֵאָז לָמַדְתִּי אֵת הַסּוֹד: "תַּפְסִיק לְהָתְלוֹנֵן וּמַצָּבְךְ יִשְׁתַּפֵּר״. וְלָמַדְתִּי לְהִשְׁתַּמֵשׁ

בַּשִּׁיטָה הַסּוֹדִית

הַ זֹא ת "אוֹמְרִים תּוֹדָה וּמְקַבְּלִים יְשׁוּעָה!" בִּמְקוֹם לִבְכּוֹת, יֵשׁ לָהוֹדוֹת, DİT וַזָה הַצְלָחַת הַחַיִּים. בשבוע הבא אספר לכם איך נגמר הסיפור



לייעוץ טלפוני ללא תשלום בימים ג' - ד' משעה 8-10 בערב 054-8434435 :נייד:

### חיים במסגרת-פרק ז'

להורים של דודי בן ה-שבע וחצי הלומד בכיתה ב', הייתה בעיה עם דודי. לדודי היה מנהג מרגיז: בכל צהריים, כאשר הוא חוזר מבית הספר, הוא זורק את תיקו בכניסה ומיד רץ לשחק בחדרו. אביו של דודי לא היה כ"כ מודע למצב, מאחר והיה מגיע הביתה רק בשעות הערב. אך יום אחד כשהגיע בצהריים, הוא נתקל בתיק של דודי, שהיה זרוק בכניסה. "דודי, גש מיד להכניס את התיק לחדר" דרש אביו של דודי. "אבא, אתה לא יודע, אבל כל יום דודי זורק את התיק בכניסה ואימא רבה איתו שיכניס את התיק לחדר" הלשינה עליו אחותו הקטנה. "שירה, אנחנו לא מספרים לשון הרע... תבקשי מדודי סליחה".

### חוק התיק

בשעות הערב לאחר שהילדים נרדמו, שוחחו ההורים על עניין התיק: "את יודעת, שירה סיפרה לי, שכל יום דודי זורק את התיק שלו בכניסה, אני לא חושב שזה תקין. עם הלב הטוב והרחמנות שלך, את בטח מרימה לו את התיק ושמה אותו במקום" שאל/אמר אבא של דודי את אשתו. "האמת, בהתחלה הייתי מכריחה אותו לשים את התיק במקום, אבל עם הזמן כבר לא היה לי כוח לריב איתו כל יום ואני לוקחת את התיק בעצמי ושמה אותו במקום". ההורים של דודי הבינו שהמצב הזה לא תקין והוא מחייב שיפור. ולכן החליטו על חוק חדש: "חוק התיק". לשון החוק היה כך: "על מנת לשמור על בית מסודר, כשדודי חוזר הביתה בצהריים מבית הספר- מוטלת עליו האחריות להניח את תיק בית הספר בחדרו ליד הארון".

### הערכת מצב

בואו נעזור להורים של דודי לעבוד לפי הכללים.

שלב ראשון- יש להציג את המצב הקיים.

המצב היום הוא: שהתיק של דודי נמצא זרוק מידי

צהריים בכניסה לבית.

נחשוב, מה הצורך שלנו בקיום החוק, או מה אנו רוצים להשיג?! אנו רוצים להשיג מספר דברים:

א. שדודי יהיה מסודר, דהיינו שילמד שלכל חפץ יש מקום מיוחד משלו, ועלינו להניח אותו במקומו.

ב. שהבית יהיה מסודר.

ג. למנוע מהאחים הקטנים חיטוט בתיק או פיזור חפצי התיק.

ד. למנוע בעיות ומריבות העלולות לפרוץ בעקבות פתיחת התיק ע"י האחים הקטנים.

שלב שני- נחקור: "מהי הסיבה שדודי זורק את התיק ואינו מניחו במקומו",

א. האם דודי מבולגן מטבעו או שהוא אינו מניח את התיק במקומו מחוסר חינוך והרגל לסדר?!

ב. האם דודי מסודר מטבעו, אלא שהוא ממהר לשחק ולכן אין לו זמן להחזיר את התיק למקומו?!

ג. האם דודי מזלזל או לא מבין את הצורך בלהיות מסודר או לחיות בסביבה מסודרת?!

ד. האם הוא מרשה לעצמו להתרשל, בגלל שהוא סומך על אמו שתסדר בעבורו את התיק בכל

ה. יכול להיות שכל התשובות נכונות.

### ממצאי החקירה

מסקנות "וועדת החקירה" המשפחתית העלו :ממצא מעניין

לפני שנה וחצי, בתחילת כיתה א', דודי אכן היה מסדר את התיק מידי יום במקומו, ליד הארון. אך לאחר חופשת הפסח הייתה תפנית, אמו של דודי

### בדיחות הדעת

עיוור, צולע וקמצן נכה בכיסא גלגלים הולכים ביער לפתע פוגשים מלאך. הוא נוגע בעיוור שצועק: איזה נס אני רואה. נוגע בצולע ופתאום מתחיל לרוץ. הקמצן צועק: אל תיגע בי, אני אפסיד את הקיצבת נכות...

הייתה צריכה להחליף למשך חצי שנה את העוזרת בגן הקטנים שבו עבדה ולסיים את עבודתה בשעה 14:00 שזה חצי שעה לאחר שדודי הגיע לבית. אמו של דודי נתנה לו מפתח לבית וסיכמה איתו שהוא יניח את התיק בבית ומייד יעלה לשכנה ויישאר אצלה חצי שעה עד שהיא תגיע. התנאים האמורים, הובילו את דודי, שהינו מסודר מטבעו, להתרגל לזרוק את התיק בכניסה ולעלות מיד לשכנה. הרגל זה המשיך גם כאשר אמו חזרה לעבודתה הרגילה ולהגיע לבית לפניו, גם אז הוא זרק את התיק בכניסה, מתוך ההרגל ומייד רץ לחדרו לשחק. בתחילה היא דרשה ממנו לסדר את התיק במקומו ואכן מידי פעם הוא היה יוצא מהחדר ומסדר את התיק, הדרישה ירדה עם הזמן לסגנון בקשה, ומידי פעם לתלונה ומתחילת שנת הלימודים של כיתה ב' להתעלמות, כאשר בד"כ היא מרימה במקומו את התיק למקום. בקיצור אפשר להעריך שהבעיה היא: חוסר חשיבות לסדר, הרגל לא תקין, התנהגות האם בחוסר עקביות והחלפת תפקידים בין האם לילד. הבנת והצגת הבעיה, היא לגמרי חצי עבודה. ועכשיו לפתרון המצב:

### עבודה בשלבים

הורים יקרים! עלינו לדעת, שכאשר אנחנו מחליטים על יישום "חוק" בבית, והחוק אכן תואם את גיל הילד והסברנו לילד את חשיבות החוק והוא מוכו לעבוד איתנו בשיתוף פעולה מלא (כי אם זה בכפיה- חבל על הזמן, החוק יהיה סיבה למריבה והרי זוהי לא מטרתנו), עלינו לעבוד עם הילד בשלבים. את שלבי העבודה אכתוב בשבוע הבא. ובינתיים תחשבו על חוק שאתם רוצים להתחיל בבית, ותפעלו לפי הכללים לעיל.





RAMAPOST

## מאמר ראש הישיבה

### עמוד השדרה של החיים

#### מה עושים עם הילד?

ההורים של יאיר הקטן היו אובדי עצות. כבר שבוע ימים שהוא בבית ולא מוכו ללכת לבית הספר - בשום פנים ואופן. לא עזרו השכנועים והשיחות יאיר בשלו. הכול התחיל כשיאיר חזר הביתה פגוע. המורה כעסה עליו וגערה בו, והוא איבד את כל החשק לחזור לספסל הלימודים. ההורים לא האשימו את המורה שרק עשתה את עבודתה ובוודאי לא התכוונה לשבור את רוחו של יאיר. וגם המורה מצידה התקשרה ליאיר והתנצלה על אי ההבנה, אבל יאיר נותר מסוגר וכעוס.

יועצת בית הספר הפנתה לפסיכולוגים ויועצי חינוך, גם ההורים התחילו להתעניין בסדנאות חינוך וסמכות הורית. דוד, אבא של יאיר, כמו כל אבא משקיען נרתם למשימה, אבל משהו הפריע לו. הוא הרגיש שהם מפספסים את הנקודה.

#### פער הדורות

זכרוֹנוֹ החזיר אותו כמה עשרות שנים אחורה כשהוא הלך לַ'מוֹרִי' של השכונה, הזקן התימני שלימד אותם לקרוא בתורה. הוא זכר את יחסו הקשוח, את גערותיו, ולא פעם גם ספג ממנו כמה מכות; אבל הוא אף פעם לא העלה על דעתו להגיד להוריו שהוא לא מתכוון לחזור למוֹרי. וכך גדלו וחונכו דורות שלמים - והשיטה עבדה. מה קרה עכשיו שהילדים כל כך רגישים ופגיעים? האם באמת הדור השתנה לבלי הכר?

כך חשב דוד ואמר לעצמו, כבר נפגשתי עם אנשי מקצוע, שמעתי הרצאות וקראתי מאמרים, אולי אגש גם לרב ואשמע מה יש לתורה לומר על כך?

#### פגישה בסלון

רמלה

י' כסלו (12/12ס)

רח' הרב אברהם הילל 10

מתנס מפעלות.

בשעה 00:02

ומתכנונים למעשים, כבר באותו ערב קיבל הרב

את ההורים במאור פנים והושיב אותם מולו ליד שולהן עמוס ספרים. סיפר דוד לרב את הסיפור של יאיר ואת הסיפור שלו עצמו. הרב הקשיב ולא הסיר את עיניו הטובות מדוד. וכאשר דוד סיים, חשב הרב ואז הסביר:

"הורים יקרים. האדם הוא כמו עץ השדה. העץ יכול להיראות מרשים יותר או מרשים פחות, אפשר להשקיע הרבה בעיצוב של העץ, אפשר להשקות ולדשן. אבל אחרי הכול, מה שקובע את חוזקו של העץ וכוח ההישרדות שלו לאורך השנים - אלה **השורשים** שלו. השורשים הבלתי נראים, טמונים בעומק האדמה ושואבים משם מזון וחיות - הם קובעים הכול.

#### הורים במאה אחוז

"ההבדל בין הדור שלנו לדורות הקודמים הוא השורשים. אימא שלך הייתה מאה אחוז אימא. היא הרעיפה עליך חום ואהבה. היית מרכז חייה. כשהגעת הביתה לא היה לה שום עיסוק, לא טלפון סלולרי, לא שיחות עם חברות ולא קריירה.

"גם אם היא לא הייתה אשת חינוך דגולה ולא למדה את כל מה שאתה למדת ואף אחד לא אמר לה והדריך אותה - הלב שלה הרגיש את הצרכים העמוקים ביותר שלכם והיא סיפקה לכם את הצורך הזה בשפע רב. היא בנתה בך שורשים עמוקים וחזקים, שגם אם אתה לא מודע לכך בעצמך - הם הם שעומדים לך לעמוד בתלאות החיים. "אני מניח שאביך היה טרוד במלאכתו ולא היה לו זמן להשקיע רבות בחינוך שלכם, אבל אימא אחת שהיא מאה אחוז אימא - זה הספיק לכם."

#### מגיפת הדור

ואז המשיך הרב ופנה אל ההורים: "אתם הורים טובים מאוד. אבל אתם עובדים למחייתכם, נעדרים

#### יו"ל ע"י מוסדות "חוט של חסד" רח' שמואל הנביא 13 | ת.ד. 50226 |

טל: 02-5812250 | פקס: 02-5812210 מובושא העלון: al5308000@gmail.com

לשעות ארוכות מהבית, וגם כשאתם בבית אין לכם הפנאי וכוחות הנפש להתרכז בצרכים הנפשיים של הילדים שלכם, ואני לא מאשים אתכם בכלל.

"זו אחת ממגפות הדור, ואי אפשר להפיל את האשמה על האישה. היום שני בני הזוג צריכים להיות גם אימא וגם אבא.

"ובגלל שזה חסר, אנחנו עדים לכל כך הרבה בעיות נפשיות וחינוכיות. זו הסיבה העמוקה לכל התקפי החרדות והקשיים הרגשיים שחווים הילדים בדורנו. זה לאו דווקא בגלל טראומות, אלא זה בגלל חסך עמוק ב"ויטמינים" שההורים צריכים לתת לילדים. וזה מוביל להתפתחות שורשים חלשים שלא עומדים כנגד הרוחות המנשבות בחיים."

#### אז מה הפתרון?

ההורים שאלו את הרב האם עליהם להפסיק לעבוד או לנסות לעבוד פחות. אבל הרב אמר שזו בכלל לא כוונתו, והבהיר: "הפתרון הוא לא להפסיק לעבוד ולא להפסיק לחיות. אלא קודם כול להיות מודעים לבעיה שדורשת מההורים ומהמחנכים מצד אחד יתר רגישות למצב, אבל מצד שני אסור לנו להשאיר את הילדים "נכים" מבחינה רגשית ולקוות שכל ימי חייהם יתייחסו בכפפות משי.

"כולנו יודעים שהחיים מאוד תובעניים והתפקיד המרכזי שלנו כהורים הוא לפתח בהם את החוסן הנפשי, לתת להם את הכלים להתמודד לאורך כל

"הוויטמינים העיקריים שילד צריך הם חום ואהבה, שתמיד ירגיש ויידע שאוהבים אותו ושההורים שלו תמיד לצדו גם כשהם לא נמצאים בבית. הוא צריך לדעת שמאמינים בו ומכירים בכוחותיו ובאישיות שלו. וחייבים לתת לו אמונה בעצמו!

#### עצות מעשיות וקלות

"הדברים האלה צריכים להיות לנגד העיניים של ההורים כל רגע בחיים. מהרגע שהילד פותח את 6 המשך בעמוד

#### גליוו 650 ט' כסלו תש"פ

ח"ר	יציאה	כניסה	
17:51	17:14	15:59	ירושלים
17:48	17:15	16:15	תל אביב
17:48	17:13	16:06	חיפה
17:52	17:17	16:18	באר שבע

# הכנסים של הרב שלום ארוש שליט"א לשבוע הקרוב

#### ירושלים חולון

י"ג כסלו (11/12/19) ישיבת "חוט של חסד" שמואל הנביא 13. בשעה מצ:מב



י"ד כסלו (12/12/19)

בשעה 21:30

בית כנסת ע"ש חללי צה"ל

המעפילים פינת המצודה,

ענין גדול, הזכירוהו רבותינו בדרך קצרה, ואמרו (מדרש תנחומא פרשת לך לך אות ט) כל מה שאירע לאבות סימן לבנים".

לפי זה נשכיל להבין מה שמבואר בזוהר הקדוש (פרשתנו קמח:), כי יציאתו של יעקב אבינו ממקום המקדש לחרן, היא רמז על חורבן בית המקדש וגלות ישראל מארץ ישראל: "ויצא יעקב מבאר שבע וילך חרנה, רמז כד נפקו ישראל מבי מקדשא ואתגלו ביני עממיא". וכן מבואר במדרש (ב"ר סח-יג): "רבי יהושע בן לוי פתר קרייה בגלות, ויצא יעקב מבאר שבע, היך מה דאת אמר (ירמיה טו-א) שלח מעל פני ויצאו. וילך חרנה, היך מה דאת אמר (איכה א-יב) אשר הוגה ה' ביום חרון אפו".

מעתה יאירו עינינו להבין הטעם שיעקב אבינו השתדל לישא רק את רחל ולא את לאה, כי הרגיש ברוח קדשו שלאה מיועדת לזיווג שהיא באה אצלו, לכן מאחר שיציאת יעקב לחרן הוא רמז על הגלויות, רצה לפסוק ביציאה זו את ההלכה כאברהם שהאיש צריך ללכת אחרי האשה, כדי לעשות בכך הכנה לגאולה שיקדים הקב"ה להשיב את ישראל שהולך לשיטתו: "שובו אלי ואשובה". אולם הקב"ה שלאה תבוא אל יעקב בלי השתדלות מצדו, כדי שלאה תבוא אל יעקב בלי השתדלות מצדו, כדי להביע בכך את דעתו שכנסת ישראל צריכה לעשות השתדלות לחזור תחילה בתשובה.

ויש לומר כי שתי השיטות של הקב"ה וכנסת ישראל הן דברי אלקים חיים, כי אצל צדיקים כיעקב אבינו אפילו אם יש להם פגם דק מן הדק, משום שהקב"ה מדקדק עם צדיקים כחוט השערה, עם כל זאת ברור שמפאת צדקתם הם יכולים לשוב תחילה בתשובה, ולקיים בכך את רצון הקב"ה: "שובו אלי ואשובה אליכם". אבל הטענה של כנסת ישראל היא בנוגע לשאר ישראל שאינם במדרגה זו, לכן ראוי שיקדים הקב"ה לקרבם אליו בבחינת: "השיבנו ה' אליך ונשובה".

הרווחנו להבין בזה הטעם שיום א' של ראש השנה הוא לאה דינא קשיא, ואילו יום ב' הוא רחל דינא רפיא, כי מאחר שביום א' שהוא כנגד לאה שבאה אל בן זוגה יעקב, לכן יום זה הוא דינא קשיא כי הקב"ה מצפה שיקדימו ישראל בת זוגו

לשוב אליו תחילה. אבל ביום ב' שהוא כנגד רחל שבן זוגה בא אצלה הוא דינא רפיא, כי הקב"ה מקדים לקרב את כנסת ישראל אליו כמו שעשה יעקב שהלך אל רחל.

#### לבן הארמי נתן ליעקב את לאה כדי להקשות על ישראל לעשות תשובה

על פי האמור יפתח לנו פתח להבין הטעם שהתחכמו לבן ארמי וחבר מרעיו להביא את לאה ליעקב שלא בידיעתו, כי בהיותם שורש הקליפות ידעו שיעקב סלל את הדרך לכל ישראל, והבינו מזה שאם ילך יעקב אצל בת זוגו רחל, יגרום בכך שיקדים הקב"ה ללכת אצל בת זוגו בבחינת: "השיבנו ה' אליך ונשובה", לכן התחכמו להכניס את לאה בבחינת "זיווגו בא אצלו", ועל ידי זה יצטרכו ישראל לחזור בתשובה תחילה, ומאחר שהיצר הרע וכל כוחותיו מונעים מישראל לעשות תשובה תחילה, חשבו לעכב בכך את הגאולה.

יומתק להביא סימוכין לרעיון זה, ממה שמצינו כשהלך אליעזר בשליחותו של אברהם להביא את רבקה לאשה ליצחק, לא מנעו לבן ובתואל מרבקה ללכת עם אליעזר, אלא אדרבה חיזקו את אליעזר לקחת את רבקה, כמו שכתוב (בראשית כד-נ): "ויען לבן ובתואל ויאמרו מה' יצא הדבר לא נוכל דבר אליך רע או טוב, הנה רבקה לפניך קח ולך ותהי אשה לבן אדוניך כאשר דיבר ה"". ואילו כאן התחכם לבן להכניס ליעקב את לאה במקום רחל.

לפי האמור הביאור בזה, כי מאחר שלבן ובתואל היו רשעים שהתנגדו לקדושת ישראל, לכן הסכימו לשלוח את רבקה עם אליעזר להיות לאשה ליצחק, כי רצו לקבוע בכך את ההלכה כיצחק שזיווגו בא אצלו, ועל ידי זה יצטרכו ישראל לעשות תשובה תחילה, ואם לא יקדימו לעשות תשובה לא יוכלו לצאת מן הגלות.

נפלא להבין בזה מה שאמרו לבן ובתואל:
"מה' יצא הדבר לא נוכל דבר אליך רע או טוב".
רמזו בכך על הסיבה שהם מסכימים לשלוח את
רבקה ליצחק בבחינת "זיווגו בא אצלו", כי "מה'
יצא הדבר", שהולך בזה לשיטתו שכנסת ישראל
צריכה להקדים לשוב אליו בבחינת: "שובו אלי

ואשובה אליכם". וזהו שהמשיכו לומר לאליעזר: "הנה רבקה לפניך קח ולך ותהי אשה לבן אדוניך", בחינת זיווגו בא אצלו, "כאשר דיבר ה"", שכנסת ישראל תקדים לעשות תשובה תחילה.

אולם כאן אצל יעקב אבינו שהלך אחרי רחל, כדי לקבוע את ההלכה כאברהם שהאיש צריך לחזר אחר האשה, ועל ידי זה יצטרך הקב"ה להקדים לקרב אליו את ישראל בבחינת: "השיבנו ה' אליך ונשובה", התחכם לבן להכניס את לאה במקום רחל, כדי שגם אצל יעקב יהיה כמו אצל יצחק שזיווגו בא אצלו, ואם כן הרי יהיה רוב דעות של יצחק ויעקב כי האשה צריכה לבוא אל האיש, ועל ידי זה יצטרכו ישראל להקדים להתקרב אל הקב"ה. אולם למעשה לא ידע לבן כי להתקרב להקב"ה לצדיקים שהם במדרגה זו להתקרב להקב"ה תחילה.

#### "ושבו בנים לגבולם"

על פי האמור יפתח לנו פתח להבין מה שסיבב הקב"ה שתמות רחל בדרך ותיקבר שם, כדי שתתפלל על בניה בצאתם לגלות, כמו שאמר יעקב ליוסף (בראשית מח-ז): "ואני בבואי מפדן מתה עלי רחל בארץ כנען בדרך בעוד כברת ארץ לבוא אפרתה ואקברה שם בדרך אפרת היא בית לחם".

ופירש רש"י: "ואקברה שם, ולא הולכתיה אפילו לבית לחם להכניסה לארץ, וידעתי שיש בלבך עלי, אבל דע לך שעל פי הדיבור קברתיה שם, שתהא לעזרה לבניה כשיגלה אותם נבוזראדן, והיו עוברים דרך שם, יצאת רחל על קברה ובוכה ומבקשת עליהם רחמים, שנאמר (ירמיה לא-יד) קול ברמה נשמע וגו', והקב"ה משיבה (שם טו) יש שכר לפעולתך נאום ה' וגו', ושבו בנים לגבולם".

לפי האמור יש לבאר הענין בזה, כי היות שיעקב אבינו חזר אחרי רחל, והכריע בכך את החלכה שהאיש צריך ללכת אחר האשה, לכן יש בכוחה להתפלל שגם הקב"ה יחזר אחרי ישראל להחזירם בתשובה, וזהו שהשיב לה הקב"ה: "ושבו בנים לגבולם", שישוב הקב"ה את ישראל בבחינת: "השיבנו ה' אליך ונשובה" במהרה בימינו אמן.



# תודתנו וברכתנו נתונות לאלו שנדבו את הוצאת הגליון לזיכוי אחינו בני ישראל

משפחת מהדב הי"ו לרפואה השלימה של האשה החשובה מרת לאה בת וירג'ני שתחי'

mamarim@shvileipinchas.com לקבלת המאמרים באימייל:







מגלה עמוקות: "בני קדם", הם לבן וחבריו שקיבלו יניקתם מקליפת קד"ם נוטריקון ק'רן ד'רומית מ'זרחית

כ"ק מרן מהר"י מבעלזא זי"ע: "רחום כהלכה", יעקב מצטרף לאברהם לזכות את ישראל במדת הרחמים

קרן דרומית מזרחית מצד הקדושה הוא החיבור של אברהם בעל החסד מדרום עם יעקב בעל הרחמים ממזרח

"השיכנו ה' אליך ונשובה" כשיטת אברהם ויעקב שהלכו אצל זיווגם, "חדש ימינו כקד"ם" נוטריקון ק'רן ד'רומית מז'רחית

אבינו שהוא הלך אצל זיווגו, כי אצל אברהם אבינו כתוב (בראשית יא-כט): "ויקח אברם ונחור להם נשים שם אשת אברם שרי ושם אשת נחור מלכה". והנה ממה שכתוב: "ויקח אברם", מבואר שהלך אצל בת זוגו שרה, שהרי בגמרא הנ"ל דרש רבי שמעון מלשון הכתוב: "כי יקח איש אשה", שדרכו של איש לחזר על אשה.

מעתה יש לומר כי אברהם אבינו שמדתו חסד הלך אצל בת זוגו, כדי לפסוק בכך הלכה שהקב"ה צריך לעשות חסד לחזר אחרי ישראל, להחזירם בתשובה בבחינת: "השיבנו ה' אליך ונשובה", ואילו יצחק אבינו שמדתו דין באה בת זוגו אצלו, כדי לפסוק הלכה בחומר הדין שישראל צריכים ללכת אל הקב"ה בבחינת: "שובו אלי ואשובה אליכם".

והנה עדיין לא היתה הכרעה אם הלכה כאברהם בעל החסד או כיצחק בעל הדין, עד שבא יעקב אבינו שמדתו רחמים והלך אצל בת זוגו רחל, והכריע בכך את ההלכה כאברהם שצריך ללכת אחר בת זוגו, ומאחר שקיימא לן אחרי רבים להטות, נמצא שהקב"ה שהוא החתן צריך ללכת אחרי ישראל שהם הכלה.

הנה כי כן זהו שאנו מתפללים: "ישוב ירחמנו יכבוש עוונותינו", שירחם הקב"ה עלינו להחזירנו אליו בתשובה, ואם תאמר שאנו צריכים להקדים לחזר אחרי הקב"ה כשיטת יצחק שבת זוגו רבקה באה אצלו, על זה אמר, "תתן אמת ליעקב חסד לאברהם", שתדון דין אמת כמו שהכריע יעקב את ההלכה כאברהם שהאיש צריך לחזר על בת זוגו, האלם כן ראוי שתשיב אותנו אליך.

#### הקשר של אברהם עם יעקב הוא בבחינת קרן דרומית מזרחית

בדרך זו במסילה נעלה לבאר מה שיעדנו לבאר הטעם שישראל נקראים "בני קדם", על פי מה שידוע מדברי רבינו האריז"ל (שער הכונות סוכות דרוש ה) בכוונת הנענועים, כי דרום שהוא בצד ימין [כשאדם עומד ופניו כלפי מזרח] הוא מדת חסד, צפון שהוא

בצד שמאל הוא מדת הדין והגבורה, מזרח שמחבר את דרום מימין וצפון משמאל הוא מדת תפארת, שהיא מדת הרחמים הכלולה מחסד ומדין.

לפי זה נשכיל להבין כי אברהם אבינו שמדתו חסד הוא בבחינת דרום, וזהו שכתוב (בראשיתיב-ט): "ויסע אברם הלוך ונסוע הנגבה". שנסע להידבק במדתו להתעלות במדת החסד שהיא דרום. יצחק אבינו שמדתו דין הוא בבחינת צפון, וזהו שכתוב (ירמיה א-יד): "ויאמר ה' אלי מצפון תפתח הרעה על כל יושבי הארץ". ואילו יעקב אבינו שמדתו תפארת הכלולה מחסד ומדין, הוא בבחינת צד תפארת המחבר את דרום מימין וצפון משמאל.

נמצא לפי זה כי "קרן דרומית מזרחית" מצד הקדושה, הוא החיבור הנפלא בין מדת החסד של אברהם בבחינת דרום ובין מדת הרחמים של יעקב בבחינת מזרח, שעל ידי חיבור זה מכריע יעקב אבינו את ההלכה ברוב בית דין שצריך הקב"ה לרחם על ישראל בבחינת "רחום כהלכה". הנה כי כן מטעם זה נקראים ישראל בני האבות הקדושים "בני קדם", לרמז שהם בני ק'רן ד'רומית מ'זרחית שהקב"ה לתנהג עמהם במדת החסד ובמדת הרחמים.

והנה ידוע מה שאמר החכם מכל אדם (קהלת ז-יד): "זה לעומת זה עשה האלקים". לכן כמו שישראל הם "בני קדם" מצד קדושת האבות, שהתחברו יעקב עם אברהם בבחינת ק'רן ד'רומית מ'זרחית כדי להכריע ברוב שצריך לזכות את ישראל במדת הרחמים, כן זה לעומת זה הכוחות המתנגדים לקדושה עומדים בקרן דרומית מזרחית כדי לעורר דינים על ישראל.

מעתה יאירו עינינו להבין פירוש הכתוב על פי השילוב הנפלא של הרמ"ק וה"מגלה עמוקות": "וישא יעקב את רגליו", שעשה פועל דמיון להרים את נשמות ישראל יוצאי חלציו מבירא עמיקתא בחרן, "וילך ארצה בני קדם", להוציא משם נשמות ישראל שהן בני קדמונו של עולם, על ידי שהלך לחרן להכניע את לבן וחבריו הנקראים "בני קדם", משום שקיבלו יניקתם מקליפת ק'רן 'דרומית מ'זרחית.

והנה הטעם שהלך לחרן לישא את רחל ולא המתין שתבוא אליו, הוא משום שרצה לפסוק ההלכה כאברהם שהאיש צריך לחזר אחר האשה, כדי שיקדים הקב"ה לקרב את ישראל. נמצא כי על ידי הליכה זו נתחבר יעקב עם אברהם בבחינת קרן דרומית מזרחית. וזהו שכתוב: "זילך ארצה בני קדם", להוציא נשמות ישראל שהן בני ק'רן ד'רומית מ'זרחית, ועשה בכך הכנה שיקבל הקב"ה את הכרעת יעקב כאברהם, שהקב"ה צריך ללכת אחרי ישראל בבחינת: "השיבנו ה' אליך ונשובה".

מה נפלא לפרש בזה: "השיבנו ה' אליך ונשובה",
ואם תאמר שאתה הולך בשיטת יצחק שבת זוגו
באה אצלו, ואם כן צריכים ישראל לבוא תחילה
אל הקב"ה, לכן אנו מוסיפים, "חדש ימינו כקדם"
- קד"ם נוטריקון ק'רן ד'רומית מ'זרחית, שהוא
החיבור הנפלא בין אברהם שמדתו חסד בחינת
דרום עם יעקב שמדתו רחמים בחינת מזרח, ומאחר
שהם הלכו אצל בת זוגם הרי הלכה כרוב שהקב"ה
צריך להשיבנו אליו תחילה ואחר כך ונשובה.

#### רחל אמנו בבחינת זיווגו בא אצלו לאה בבחינת הוא הולך אצל זיווגו

בדרך זו נמשיך במסע הקודש לבאר הטעם שרצה יעקב לשאת לאשה רק את רחל, ואילו הקב"ה סיבב שישא תחילה את לאה, על פי מה שמצינו חידוש גדול בדברי ה"בני יששכר" (תשרי מאמר ב אות טו), כי הן אמת שיצחק זיווגו בא אצלו ויעקב הלך אצל זיווגו, אולם באמת מצינו אצל יעקב עצמו את שתי הבחינות, כי רחל היתה אמנם בבחינת "הוא הולך אצל זיווגו", כי יעקב חזר אחריה, כמו שכתוב (בראשית כט-יח): "ויאהב יעקב את רחל ויאמר אעבדך שבע שנים ברחל יעקב את רחל ויאמר אעבדך שבע שנים ברחל בתר, השטנה", שהרי יעקב לא חשב לישא אותה לאשה אלא מן השמים הביאו אותה אליו.

והנה מבואר ב"שער הכונות" לרבינו האריז"ל (ראש השנה דרוש ג) כי יום א' של ראש השנה הוא בחינת לאה דינא קשיא, ויום הב' הוא בבחינת רחל דינא רפיא, לפי זה מחדש ה"בני יששכר" בלשון קדשו: "והנה גם כל זיווגי הנשמות נגזרין בראש השנה, והנה מי שנגזר עליו שילך אצל זיווגו, כפי הנראה נגזר עליו ביום ב' בחינת רחל, ומי שנגזר עליו שזיווגו תבא אצלו נגזרה עליו מבחינת יום א' לאה וכנ"ל, כן נראה והשם יודע".

על פי דרכו בקודש נראה לבאר הענין שיעקב רצה מתחילה לישא רק את רחל, על פי הידוע כי מעשה אבות סימן לבנים, כמו שכתב הרמב"ן (בראשית יב-ו): "אומר לך כלל, תבין אותו בכל הפרשיות הבאות בענין אברהם יצחק ויעקב, והוא



"וילך ארצה בני קדם", שהלך יעקב לחרן שהם "בני **קדם**", בהיותם מקבלים חיותם מהקליפה העומדת במקום ק'רן ד'רומית מ'זרחית.

ונראה לצרף את דברי שני המאורות הגדולים הרמ"ק וה"מגלה עמוקות", כי על ידי שהלך יעקב לחרן להכניע את "בני קדם" מצד הקליפה, היונקים חיותם מקליפת ק'רן ד'רומית מ'זרחית, זכה להוציא משם את נשמות ישראל שהן "**בני** קדם" מצד הקדושה, בהיותם בני הקב"ה שהוא קדמונו של עולם.

אלא שעתה מוטלת עלינו חובת הביאור, לבאר בדרך נגלה השוה לכל נפש, מהו ענין קליפה זו העומדת דוקא בקרן דרומית מזרחית, שממנה קיבלו לבן הארמי ובלעם הרשע את יניקתם. זאת ועוד, איך הכניע יעקב אבינו קליפה זו של "בני קדם", שבזכות זה זכה להוציא משם את נשמות ישראל שהן "בני קדם" - בני קדמונו של עולם.

#### "יצחק זיווגו בא אצלו "יעקב הלך אצל זיווגו"

רחש לבי דבר טוב לבאר כל זה על פי הקדמה יקרה ממשנתו הטהורה של ה"בן איש חי" בספרו "אדרת אליהו" (הפטרת פרשת וילך ד"ה ישוב ירחמנו), שמפרש את דברי הנביא (מיכה ז-יט): "ישוב ירחמנו יכבוש עוונותינו ותשליך במצולות ים כל חטאתם, תתן אמת ליעקב חסד לאברהם". על פי מה שמבואר במדרש רבה על הפסוק (איכה ה-כא): "השיבנו ה' אליך ונשובה חדש ימינו כקדם", שיש ויכוח בין כנסת ישראל להקב"ה, כנסת ישראל אומרת להקב"ה: "השיבנו ה' אליך" תחילה, ואחר כך "ונשובה" אליך בתשובה, ואילו הקב"ה אומר (מלאכי ג-ז): "שובו אלי ואשובה אליכם".

ויש לבאר הוויכוח בין הקב"ה לכנסת ישראל על פי מה שמבואר במדרש בפרשתנו (ב״ר סח-ג): "יש שהוא הולך אצל זיווגו ויש שזיווגו בא אצלו, יצחק זיווגו בא אצלו... יעקב הלך אצל זיווגו". והנה ידוע שהקב"ה וכנסת ישראל הם בבחינת חתן וכלה, כמו שכתוב במתן תורה (שמות יט-יז): "ויוצא משה את העם לקראת האלקים מן המחנה". ופירש רש"י בשם המכילתא: "מגיד שהשכינה יצאה לקראתם כחתן היוצא לקראת כלה". וכן כתוב (ישעיה סב-ה): "ומשוש חתן על כלה ישיש עליך אלקיך",

לפי זה מחדש ה"בן איש חי" כי הקב"ה שאומר: "שובו אלי ואשובה אליכם", הולך בשיטתו של יצחק אבינו שהמתין עד שזיווגו בא אצלו, לכן צריכה כנסת ישראל בת זוגו של הקב"ה כביכול לבוא אליו, אבל כנסת ישראל הולכת בשיטתו של יעקב אבינו שהלך אצל זיווגו רחל אמנו, ועשה הרבה השתדלות כדי לקחת אותה לאשה, לכן

כנסת ישראל מבקשת מהקב"ה: "תתן אמת ליעקב", שהלך אצל זיווגו, לכן "השיבנו ה' אליך ונשובה"

לבן הביא ליעקב את לאה כדי לקבוע שזיווגו בא אצלו, ואם כן צריכים ישראל לשוב תחילה אל הקב"ה

מדרש: "יש שהוא הולך אצל זיווגו ויש שזיווגו בא אצלו,

יצחק זיווגו בא אצלו... יעקב הלך אצל זיווגו"

בן איש חי: הקב"ה הולך בשיטת יצחק שזיווגו בא אצלו,

לכן הוא מבקש מישראל: "שובו אלי ואשובה אליכם"

צריך גם הקב"ה שהוא החתן ללכת אחרי בת זוגו הכלולה מחסד ומדין, אלא שנוטה יותר כלפי בבחינת: "השיבנו ה' אליך ונשובה".

> הנה כי כן זהו שהתפלל הנביא מיכה: "ישוב ירחמנו יכבוש עוונותינו ותשליך במצולות ים כל חטאתם", שיעשה הקב"ה השתדלות לטהרנו מכל חטאתינו כדי להשיבנו אליו תחילה, ואם תאמר הלא אצל יצחק בא זיווגו אצלו, ואם כן צריכים ישראל לרדוף אחרי הקב"ה ולא להיפך, לכן הוסיף להתפלל, "תתן אמת ליעקב", שתכריע את האמת להלכה כיעקב שטרח ללכת אחרי בת זוגו, ואם כן ראוי שגם הקב"ה ישוב ירחמנו ללכת אחרי ישראל.

> על פי האמור הוא מוסיף לפרש מה שהתפלל דוד המלך (תהלים יד-ז): "מי יתן מציון ישועת ישראל בשוב ה' שבות עמו יגל יעקב ישמח **ישראל"**. פירוש, מי יתן שיביא הקב"ה מציון את ישועתם של ישראל באופן כזה, "בשוב ה' שבות עמו", שיקדים הקב"ה להשיב אליו את כנסת ישראל בת זוגו, כי אז "יגל יעקב ישמח ישראל", שיעקב אבינו יגל וישמח שהקב"ה הכריע הלכה כמותו שצריך ללכת אחרי בת זוגו.

> וכן נפסק להלכה בגמרא (קידושין ב:): "תניא רבי שמעון אומר, מפני מה אמרה תורה (דברים כד-ה) כי יקח איש אשה, ולא כתב כי תלקח אשה לאיש, מפני שדרכו של איש לחזר על אשה ואין דרכה של אשה לחזר על איש, משל לאדם שאבדה לו אבידה מי חוזר על מי, בעל אבידה מחזר על אבידתו". אלו תוכן דבריו המתוקים.

#### "תתן אמת ליעקב חסד לאברהם"

ונראה להוסיף תבלין לבאר לפי זה מה שקישר הנביא שיטתו של יעקב עם אברהם אבינו באומרו: "תתן אמת ליעקב חסד לאברהם", על פי מה שפירש כ"ק מרן רבי יהושע מבעלזא זי"ע דברי הפייטן האלקי בהגדה של פסח (אדיר הוא): "רחום כהלכה". כי ידוע עבודת האבות הקדושים, אברהם אבינו עבד את ה' במדת החסד, יצחק אבינו במדת הדין, יעקב אבינו במדת הרחמים

החסד של אברהם.

והנה בבית דין של מעלה נידונים ישראל בג' מדות אלו חסד דין ורחמים, כמו שהביא ב"דגל מחנה אפרים" (פרשת וירא) בשם זקינו הבעש"ט הקדוש זי"ע: "שמעתי בפירוש מן אדוני אבי זקני נשמתו עדן זללה"ה, כי אברהם יצחק ויעקב הם תלת דיינים... כי אי אפשר להיות דיין אמת, כי אם שיהיו ג' דיינים בחינת אברהם יצחק ויעקב".

נמצא לפי זה כי כשיש מחלוקת בין אברהם שהולך במדת החסד ליצחק שהולך במדת הדין, הרי כלל גדול הוא (ברכות מג:): "הלכה כדברי המכריע", הוא יעקב אבינו שמכריע במדת הרחמים שלו כמדת החסד של אברהם. הנה כי כן מאחר שהחסד של אברהם והרחמים של יעקב הם רבים כנגד הדין של יצחק, הרי קיימא לן (ברכות לז.): "יחיד ורבים הלכה כרבים", כמו שכתוב (שמות כג-ב): "אחרי רבים להטות". וזהו הפירוש: "רחום כהלכה", מה שהקב"ה מרחם על ישראל הוא כהלכה מדין **"אחרי רבים להטות**".

רעיון קדוש זה מבואר גם ב"בני יששכר" (כסלו-טבת מאמר ד סימן פ) בביאור נוסח "על הניסים" בחנוכה, בלשון קדשו:

"ואתה ברחמיך הרבים עמדת להם בעת צרתם, דהנה אין בית דין פחות משלשה, וכביכול בי"ד של מעלה חסד, דין, רחמים... הנה מדת החסד מיימין לזכות ומדת הגבורה משמאיל לחובה, ומדת התפארת מדת רחמים הוא מכריע ומטה כלפי חסד, והלכה כרבים חסד ורחמים. וממילא תתבונן אומרו ואתה ברחמיך הרבים, שעל ידי הרחמים הנוטים כלפי חסד, הנה המיימינים לזכות המה הרבים והמה הגוברים על הדין דהלכה כרבים".

#### יעקב אבינו הכריע להלכה כאברהם שהלך אצל זיווגו שרה

על פי האמור יפתח לנו פתח חדש בענין המחלוקת בין יצחק אבינו שזיווגו בא אצלו ליעקב

רם בהתורה





# יעקב אבינו הלך אצל זיווגו רחל אמנו כדי לעורר את הקב"ה ללכת אחרי כנסת ישראל

#### לרגל שמחת הנישואין בשעה טובה ומוצלחת אצל צאצאינו הי"ו

בפרשתנו פרשת ויצא דבר בעתו מה טוב להתבונן במה שסיבב הקב"ה את גלגל ההשגחה העליונה, כדי לזווג את יעקב אבינו עם רחל ועם לאה אמנו, שהן נחשבות כשתי הנשים אשר בנו את בית ישראל לדורותיהם, כהגדרתם של ישראל בברכתם לבועז שנשא את רות (מגילת רות ד-יא): "יתן ה' את האשה הבאה אל ביתך כרחל וכלאה אשר בנו שתיהם את בית ישראל".

ובכן הכל התחיל במפגש האלקי בין יעקב לרחל, כשהגיע יעקב לחרן ופתח בשיחה עם לרחל, כשהגיע יעקב לחרן ופתח בשיחה עם הרועים (בראשית כט-ט): "עודנו מדבר עמם ורחל באה עם הצאן אשר לאביה כי רועה היא. ויהי כאשר ראה יעקב את רחל בת לבן אחי אמו ואת צאן לבן אחי אמו ויגש יעקב ויגל את האבן מעל פי הבאר וישק את צאן לבן אחי אמו. וישק יעקב לרחל וישא את קולו ויבך".

יעקב פונה אל לבן בבקשה לתת לו את רחל בתו לאשה (שם יח): "ויאהב יעקב את רחל ויאמר אעבדך שבע שנים ברחל בתך הקטנה". אולם אחרי שהשלים יעקב לעבוד שבע שנים, מחליט לבן לרמותו להכניס את לאה במקום רחל. הוא מכנס את כל אנשי המקום להשתתף בשמחתו (שם כב): "ויאסוף לבן את כל אנשי המקום ויעש משתה". ומפרש במדרש (ב"ר ע-יט) שצהלו כל משתה". ומפרש במדרש (ב"ר ע-יט) שצהלו כל הלילה על ההצלחה של לבן לרמות את יעקב.

איה עט סופר שיוכל לתאר את נפלאות דרכי ההשגחה, איך הקב"ה מסבב כל הסיבות סיבב שיעקב ישא את לאה אמנו, שממנה יצאו ששה שבטים מחצית מכל בית ישראל, וכך בעוד שלבן הארמי אשר בעל ההגדה של פסח מעיד עליו: "ולבן ביקש לעקור את הכל", מבלה למטה כל הלילה עם חבריו בצהלה של שמחה על שרימה את יעקב, הרי למעלה (תהלים ב-ד): "יושב בשמים ישחק ה' ילעג למו".

הקב"ה כביכול אומר לפמליא של מעלה, אם לבן וחבריו היו רק יודעים, כמה חשובים נישואי יעקב ולאה לבנין הקדוש של בית ישראל, לא

היו צוהלים ושמחים כלל, שהרי מהם עתידים להיוולד ששה שבטים אשר ימלאו את כל העולם בקדושתם, ביניהם שבט לוי שממנו יצאו הכהנים והלויים עובדי עבודת ה' בבית המקדש. שבט יששכר העוסק בתורה יומם ולילה, שבט זבולון העוסק במסחר ותומך ביששכר, ובראשם שבט יהודה שממנו יצאה מלכות בית דוד מלך ישראל, אשר מזרעו יתגלה מלך המשיח שיגאל את ישראל מכל הגלויות, ויקעקע את כל כוחות הרשע המתנגדים לקדושה.

אלא שכאן מתעוררת השאלה, מאחר שכך עלה ברצון הקב"ה שיעקב אבינו ישא לאשה גם את לאה אמנו, בהיותה חלק בלתי נפרד מהאמהות אשר בנו את בית ישראל, לשם מה סיבב שהנישואין עם רחל יהיו ברצונו ובידיעתו של יעקב, ואילו הנישואין של לאה לא יהיו ברצונו ובידיעתו, כי אם על ידי שרימה אותו לבן והכניס את לאה במקום רחל.

#### "וילך ארצה בני קדם" לפדות בני קדמונו של עולם

פתח דברינו יאיר לבאר ענין זה, על פי מה שנשים לב להתבונן מה שפתח הכתוב פרשתנו (בראשית כח-י): "ויצא יעקב מבאר שבע וילך חרנה". מבואר מזה שהלך לחרן. מתמה על כך בזוהר הקדוש (פרשתנו קנג.) אם כן למה כתוב אחר כך (שם כט-א): "וישא יעקב רגליו וילך ארצה בני קדם". ומתרץ הזוהר הקדוש בדרך סוד.

והנה מה שמצינו ביאור נשגב על כך בדברי המקובל האלקי הרמ"ק זי"ע בפירושו "אור יקר" על הזוהר הקדוש (חלקו פרשת ויגש דף קעג:), שהתורה רמזה לנו בזה שיעקב הלך לחרן, כדי לפדות משם את נשמות ישראל שהיו טמונות אצל רחל ולאה, על ידי שנשא אותן לנשים והוליד את י"ב ראשי השבטים, שמהם יצאו כל ישראל עד סוף כל הדורות. וזהו פירוש הכתוב: "וילך ארצה בני קדם", שהלך לפדות את נשמות ישראל שהן "בני קדם" בני הקב"ה שהוא "קדמונו של עולם".

(ENO) (ENO) (ENO) (ENO) (ENO) (ENO) (ENO) (ENO) (ENO) (ENO) (ENO) (ENO) (ENO)

ויש להוסיף תבלין לפרש לפי זה המשך הכתוב:
"וישא יעקב רגליו וילך ארצה בני קדם", על פי
מה שכתב הרמב"ן פרשת לך לך (בראשית יב-ו) כי
האבות עשו איזה פועל דמיון כדי להמשיך ישועות
לצאצאיהם, והוסיף לבאר בזה (שם יג-יז) מה שאמר
הקב"ה לאברהם (שם): "קום התהלך בארץ לארכה
ולרחבה כי לך אתננה", כי רצה הקב"ה שיעשה פועל
דמיון לבניו שיכבשו את הארץ.

והנה ידוע כי צאצאיו של אדם נקראים "יוצאי ירכו", כמו שכתוב (שם מו-כו): "כל הנפש הבאה ליעקב מצרימה יוצאי ירכו". הנה כי כן זהו פירוש הכתוב: "וישא יעקב רגליו", שעשה פועל דמיון להרים את יוצאי ירכו נשמות ישראל, שהיו שקועים בחרן אצל לבן הארמי בבירא עמיקתא, ואחר כך "וילך ארצה בני קדם", הלך לחרן להוציא משם נשמות ישראל שהם בני הקב"ה קדמונו של עולם.

#### "וילך ארצה בני קדם" נוטריקון ק'רן ד'רומית מ'זרחית

כדרכה של תורה הנדרשת בשבעים פנים חשבתי דרכי לבאר הטעם שמכנה הכתוב כאן את נשמות ישראל שהלך יעקב לברר מחרן בתואר "בני קדם", כי הן אמת שהם בני הקב"ה שהוא קדמונו של עולם, אולם הלא הקב"ה יש לו הרבה כינויים, אם כן בוודאי שטמונה כוונה עמוקה במה שמכנה אותם הקב"ה "בני קדם".

נקדים מרגלית טובה שמצאנו בדברי ה"מגלה עמוקות" על ואתחנן (אופן מז), שמפרש פסוק זה: "וישא יעקב את רגליו וילך ארצה בני קדם", על פי מה שכתב המקובל האלקי הרמ"ע מפאנו ב"כנפי יונה" (ח"ג אות נד) כי בקרן דרומית מזרחית יש קליפה גדולה שצריך לבטלה. ומבאר ה"מגלה עמוקות" כי לבן הארמי וחבריו קיבלו יניקתם מקליפה זו.

וכן בלעם הרשע [שהיה גלגול לבן כמבואר ב"שער הגלגולים" (הקדמה כב)] קיבל יניקתו מקליפה זו, ונרמז במה שאמר (במדבר כג-ז): "מן ארם ינחני בלק מלך מואב מהררי קדם" - קד"ם נוטריקון ק'רן ד'רומית מ'זרחית. הנה כי כן זהו פירוש הכתוב:



טיב הפעשיות | הפשך פעפוד ג' | אדרבה! דווקא משום כך שאין כאן אלא 'מנהג' בעלמא, שנהגו בבית אבותינו, נצרכתי לעשות את כל הדרך הזו במיוחד כדי להביא אליך את הטלית הקדושה. כדי ללמדך ולהראותך עד היכן מגעת חובת הזהירות במנהג בית אבא! שכן אם תתחיל חלילה לזלזל כיום בתפילה אחת שלא על פי מנהג אבות, חוששני מאוד שזלזול יגרור זלזול... עד שצאצאיך אחריך כבר יתירו לעצמם לזלזל גם בדינים מפורשים בשולחן ערוך. הזלזול במנהג אחד קטן יש בו פתח לירידה והתדרדרות מדחי אל דחי, ואחריתו מי ישורנו! - אדרבה, נסיעה זו שעשיתי הנה במיוחד בשביל שמירת מנהג משפחתנו, כדי להביא אליך טלית זו, חשובה לי יותר מהרבה

טיסות עסקיות, שיש בהם פגישות עם אילי הון ורווחי עתק... החיים הרוחניים שלך חשובים לי הרבה יותר מכל הביזנעס ועסקים חובקי עולם!

טיב זה המעשה עשה רושם חזק בלב הבחור, להתחזק מאוד בשמירת התורה והמצוה כדת וכראוי. ולימים זכה גם הוא להקים את ביתו לתפארת, וזכה אביו הזקן לראות ממנו דורות ישרים מבורכים, בנים ובני ובנים עוסקים בתורה ובמצוות על ישראל שלום!

[פרטיות, 711477]

אחד מנקיי הדעת בירושלים של מעלה בדור שלפנינו, היה הצדיק הירושלמי המפורסם רבי אריה לוין זצ"ל, משגיח תלמוד תורה וישיבת "עץ חיים", שבתוככי ירושלים.

הוא היה אמן החינוך, והתייחסותו לכל ילד וילד בתלמוד תורה היתה כבנו יחידו ממש, כשהוא מרעיף אהבה עצומה במסירות אין קץ לתלמידיו.

יום אחד הופיעו במשרדו זוג הורים מודאגים, ששפכו 'תלונות' רבות בזו אחר זו על בנם יקירם הלומד בחיידר. הוא מתעצל בקימתו בבוקר! מתעצל בהליכתו לישון בערב! אינו מסדר את בגדיו וצעצועיו מדי יום! אינו מברך את ברכותיו כראוי! - ועוד כהנה וכהנה שלל רב של

מתוך כל אותם טענות ומענות שהטיחו ההורים, הבין ר' אריה בפקחותו שהדבר החמור ביותר, שממנו לא דיברו ההורים, הוא עצם האווירה העכורה השוררת בתדירות בבית! - מזה עידן הוא הבחין בדוק של עצבות הנסוך על פניו של הילד, ככל שניסה לדובבו ולעודדו ולשמחו לא עלתה בידו. - עתה התבררה לפניו סיבת הדבר. כשפיהם של ההורים תמיד מלא רק דרישות תביעות ופקודות, והרוח בבית גדושה בכעסים לחצים ומתחים, המעכירים את האווירה וממרמרים את טעם החיים!

המדובר היה בילד טוב למדי, בינוני ומעלה, לא מן החלשים והגרועים כלל וכלל, כפי שניסו ההורים להציג. - הוא אמנם לא היה מן המצוינים והעילויים הבולטים בהצלחתם, אבל

הודעה משמחת הופיע ויצא לאור ספר שיב הקהילה שנה תשיעית מגליונות של שנת תשע"ט ספרים אלו ושאר ספרי רבינו ניתן להשיג כחנויות הספרים המובחרות

> מן הטובים והישרים שבכיתתו, שרבי אריה תלה בו תקוות רבות, ואמר עליו שאם רק ינצל את הזמן כראוי עדיו לגאון! כשהבין ר' אריה את אשר לפניו, כאב לבו מאוד על הטעויות הרבות שעושים ההורים הללו בחינוך בנם. ולאחר ששמע את כל דבריהם וטענותיהם, אמר:

> עתה אציג נא אני בפניכם, הורים יקרים, את התרשמותי מבנכם היקר בהתנהגותו בחיידר, וכאו חל מפנה עצום בצורת השיחה, ר' אריה בחכמתו החל לדבר בשבחו של הילד, הוא האריך לשבח ברוב התפעלות את ישרותו וטוב לבו, והתייחסותו ברצינות ואחריות לכל הלימודים. - הוא הראה בפניהם כמה ציונים משובחים שהוציא הילד במבחנים השונים שנערכו בתלמוד תורה, וסיפר עד כמה הצוות מרבה לדבר בשבחו של תלמיד נעים זה!

> מתחילה היו ההורים מבולבלים קמעא, הם היו בטוחים שגם בחיידר הוא תלמיד עצלן, ועל כך באו הנה כדי לטקס עצה כיצד להעלותו על דרך המלך. והנה שומעים הם כאן אינפורמציה הפוכה בדיוק! המנהל הרוחני והצוות כולו ממש מרוצים מילדם! אט אט החלו להפנים, שאין כאן כל כך 'צעקה נוראה' כפי שחשבו...

> הם יצאו ממשרדו של רבי אריה בתחושת שמחה עצומה. כמי שאבן גדולה נגולה מעל לבם!

> בדרכם הביתה רכשו מתנה יקרה לילדם האהוב, וכשחזר מן החיידר התקבל להפתעתו בשמחה ואהבה גדולה! ההורים סיפרו לו על ביקורם בתלמוד תורה, ועל השבחים הרבים שהרעיף עליו המנהל הדגול!

> רבי אריה הצדיק המשיך לעקוב תקופה ארוכה אחר חינוכו של ילד זה, ולאחר עוד כמה שיחות שכאלו עם ההורים, בהם חזר והדגיש בפניהם את מעלותיו הרבות של הילד וחשיבות נשמתו הגדולה, חל שינוי עצום לטובה באווירה שבבית, הקולות יחדלון והשמחה והשלום אהבו, ולימים התגדל אותו תלמיד ונעשה לאחד מגדולי מרביצי התורה שבעיר הקודש ת"ו.

> ללמדנו פרק חשוב מאוד בתורת 'טיב החינוך', שלפעמים כל עתידו של הילד החניך תלויה רק בצורת היחס שאנו מתייחסים אליו. כשמתייחסים אל הנער בדרך הטוב,

להעריכו לעודדו ולרוממו, זוכים לראות הצלחה מופלגה בחינוך הבנים! [מתור שיחה לצוות מתוכים בדרכי החינור]

אחד מגדולי הרבנים בארץ הקודש, השתתף פעם בשמחת 'חתונה' שנערכה ברוב פאר והדר באולם גדול ויקר מאוד. המדובר היה במשפחות בעלי אמצעים, שהשקיעו ממון הרבה בהצלחת החתונה המפוארת על הצד היותר טוב.

במהלך השמחה עלה אל במת התזמורת אחד ממשפחת בעלי השמחה. ואיתו עימו בנו הילד, והחלו יחדיו לשורר ולזמר בקול נעים גילת ורגן. הילד החמוד התברך בקול ערב ונעים, הוא גם ידע לסלסל בשירתו המופלאה... וכך עמדו להם האב והבן שעה

ארוכה על הבמה, פיותיהם צמודים אל הרמקולים רבי העוצמה, וסביבותיהם מתגודדים קהל רב, בעיקר בחורים עם נערים, ונהנים לקול השירה והזמרה.

כשעבר שם בדרכו הרב הצדיק, ראה את ההתקהלות סביב הבמה, ושמע את הבחורים הצעירים, חבריו של החתן, כשהם משוחחים ביניהם בהתפעלות אודות המחזה הנהדר של כוכב הזמר החדש! אחד הבחורים דיבר בהתפעלות והערצה מיוחדת על שירתו של הילד! מובטחני בו, אמר הבחור, שהוא יגדל להיות 'ילד הפלא' של הדור הבא! ולא עוד ימים רבים שעתיד הוא 'לכבוש' את עולם הזמר, ולהתעלות בוודאי עד שורה הראשונה ממש של ענקי הזמר!

כששמע הרב הגדול את דיבוריהם בהערצה מופלגה שכזו לזמר החדש. חש סלידה צורבת, וכי מה מקום מצאו להם הבחורים הטובים והיקרים הללו בהערצה וחיבה שכזו למשורר הדגול?

הוא קרא אותם הצידה, ושאל אותם במפגיע: וכי מה 'גדלות' מצאתם בו בילד זה? מה מקום יש להעריץ כל כך בילד חמוד עם קול יפה? - הנה לאחרונה, סיפר הרב, הגיע אצלי ילד קטן ממש בגילו של 'ילד הפלא' שעל הבמה, ונבחן אצלי את כל פרק 'אלו מציאות' כולו מרישא ועד גמירא בידיעה ושליטה נפלאה!

את זה הילד הנני מעריץ ומעריך! אמר הרב, זהו אכן "ילד הפלא'! הוא זכה להתייגע בתורה הקדושה, להכניס בה את כל לבו ונפשו, וזכה להוציא פירות טובים!

עלינו להיזהר ולהזהיר ביסודות החינוך הטהור! -המשוררים למיניהם וילדי הפלא, אין להם מקום של 'גדלות' בעולמה של תורה ועבודת ה'. ולהחדיר בעיקר בנפש החניכים הצעירים, מה עיקר ומה טפל, את מי עלינו להעריץ להעריר ולהחשיב, ולנטוע בליבם רחשי כבוד התורה, וערך אהבת תלמידי חכמים! ובכך נזכה להשריש מסילות יושר בלבבם, להעמיד ולחנך דורות ישרים ומבורכים גדולים בתורה וביראת שמים, אמן.

[מתוך שיחת חינוך (בשידור) להורים צעירים]



לקבלת העלון בפייל (דוא"ל) נא לשלוח לפייל הפצו"ב

ניתן להנציח את העלון לשפחות, לברכה והצלחה או ליארצייט

יו"ל ע"י קהילת שבתי בבית ד' | רח' ישעיהו 7 ירושלים טל: shivti11@gmail.com | 05276-10455 078-3331109

יהודי יקר! אל תחזיק טובה לעצכך, הנך פוזפן להדפים ולהפיץ את העלון באזור פגוריך ולהיות שותף לזיכוי הרבים. הפעוניינים יקבלו את העלון בפייל (אפשר גם ישירות לרפוס) בקובץ להדפסה. Anyone Interested in receiving Tiv Hakehila weekly in Hebrew or English should Email - Sheldon@hpins.net Or | zeligk@gmail.com or text 718-249-7173





# הינוך הבנים

כמה הלכתא גברוותא בענין 'חינוך הבנים' נוכל ללמוד מפרשתא זו:

א) סייעתא דשמיא בחינוך - כתב רש"י ז"ל: "בלילה ההוא - הקב"ה סייעו שיצא משם יששכר". ומקורו הטוגי דנה (לא.) עי"ש. למדנו כאן שכדי לזכות לבנים, למדנו כאן שכדי לזכות לבנים, אי אפשר בלא סייעתא דשמיא, אי אפשר בלא סייעתא דשמיא, שרק על ידי שהקב"ה סייעו יצא משם יששכר עמוד התורה. ולכן עלינו לדעת שאחר כל המעשים החינוך עלינו לדעת שאחר כל המעשים החינוך הכלת לוי בסייעתא דשמיא והעבודה שאנו עושים בחינוך הבנים, הכל תלוי בסייעתא דשמיא הבנים, הכל תלוי בסייעתא דשמיא

ב) עבודת המידות בחינוך - כתבו המפרשים שבזכות שנתנה לאה את שפחתה ליעקב זכתה ללידת

מו השמים.

יששכר, כי יש בזה עבודת המידות נפלאה, שכן נצרכה לאה לשחרר את שפחתה זילפה לחירות, כדי שתינשא ליעקב אבינו ונעשית צרתה. - ואי אפשר לזכות לבנים, ולחינוך הבנים, בלא עבודת המידות והוויתור. כשהאדם מוכן לתת מעצמו ולוותר, בכך יוכל להביא ילדים טובים לעולם, ולחנכם בדרכי יושר.

ג) הוצאות הממון בחינוך - הכתוב מעיד בפנינו כיצד זכתה לאה לבן צדיק והגון כיששכר - "כי שכור שכרתיך"! ללמדנו שכדי לזכות לבן תלמיד חכם צריך להוציא ולפזר ממון על כך, כד"א 'כי שכור שכרתיך'. ולא רק בהוצאות בניו לתלמוד תורה כד"א 'כי שכור שכרתיך'. ולא רק בהוצאות בניו לתלמוד תורה שעוד לפני העיבור מוציאים הדברים אמורים, אלא למדנו בכאן שעוד לפני העיבור מוציאים הדצאות כדי לזכות לבנים טובים. ד) תפילה על הבנים. - בתרגום אונקלום כאן: "וקביל העלות ותחנונים בשביל הבנים, לא רק מתחילה כשרוצים לזכות לילדים, אלא גם על הילד החמשינו ותמיד תהא תפילת האב והאם שגורה בפיהם, לזכות לבנים טובים וחכמים, הולכים בדרכי ישרים, ושנזכה לגדלם ולחכמם בתורה ויראת שמים ולהכניםם לחכופה ברוב נחת שמים ולהכניםם לחכופה בחוב נחת שמים ולהכניםם לחופה ברוב נחת ושמחה, אמן.

[טיב התורה, פרשא דידן]

איש יהודי תמים וישר דרך התגורר באחת הערים הגדולות שבארצות הברית, סוחר וותיק ועשיר גדול מיוצאי אשכנז -גרמניה ['יקה']. הוא נודע כמדקדק על קלה כבחמורה, וחינך את ביתו ואת בניו בדרכי התורה והיראה.

.~.~.

אחד מבניו, בחור חרוץ ומוכשר, נכנס היטב בעסקיו המסועפים של אביו העשיר והצליח בהם יפה מאוד, הוא עשה חיל במסחרו, ועד מהרה התמנה על ידי אביו כאחד מן המנהלים הגדולים של הביזנעס. - יחד עם זאת השגיח אביו מאוד על חינוכו כראוי, שלא יזוז כמלוא נימה מדרך התורה ודרר ישראל סבא.

פעם נקרתה בפניהם הזדמנות פז של רכישת עסק ענק במדינה רחוקה במחיר טוב, היתה זו עסקה הנושאת פירות טובים של רווחים עצומים! כדי שלא להחמיץ ולפספס את העיסקא המופלאה, נצרך הבחור המנהל הנמרץ לצאת תיכף בטיסה בהולה אל אותה מדינה, כדי לבצע שם את 'עסקת הזהב'... לנהל את דיוני המשא ומתן על פרטי העסקה, ולחתום עמהם בשעה טובה ומוצלחת על החוזה המיוחל!

כחץ מקשת רץ הבחור אל הבית, ארז במהרה 'מזוודה' קטנה, עם צרכיו הבסיסיים הדרושים ליום או יומיים, ויצא בטיסה מיידית כדי 'לחטוף' את אותה עסקה, שיש בה הזדמנות נדירה שאינה חוזרת!

כשחזר האב העשיר הביתה מעסקיו, "וַיַּבֶּךְ רָאוּבֵן בִּיבֵי קְצִיר חִפִּים נכנס אל חדר בנו וראה את הבלגן שהשאיר אחריו הבחור ברוב חפזונו וַיִּטְצֵא דוּדַאָים בַּשַּׂרֵה וגו', וַיַּבא לתפוס את הטיסה... - והנה לפתע צדה עינו בטלית של הבחור. והוא יַעַקב מָן הַשַּׁרָה בַּעַרב, נדרך על אתר בתדהמה! כידוע מנהגם של הייקים יוצאי לַאָה לְקַראתוֹ, וַתֹּאמֶר אָלֵי תַבוֹא גרמניה, שבחורים מגיל בר-מצוה מתעטפים בטלית ביחד עם התפילין, ואינם ממתינים בזה עד לאחר שַכר שַבַרִתִּיך בִּדוּדַאֵי הנישואין, אלא אף הבחורים לובשים גם טלית וגם תפילין. - הבחור הסוחר ונו'. ותאמר לאה נתן הממולח דנן, כנראה מחמת רוב מהירות ופזיזות תפס את התפילין לאלשי ותחבם אל תוך המזוודה הקטנה, אבל את הטלית שכח לדחוף פנימה!

וַתְּקֶרָא שְׁמוֹ יִשָּׁשׁכָר" (ל. יד-יה)

שלמחרת בבוקר, שאמור הוא להתפלל באותה מדינה רחוקה, או על כבש המטוס בדרכו חזרה, יצטרך להתפלל עם תפילין בלבד בלא הטלית.

על אתר הזמין האב טיסה מיידית אל אותה מדינה, לקח בידו את הטלית של בנו הבחור, ויצא היישר בנסיעה שארכה כשבע שעות טיסה (!), והפתיע את כולם כשנקש על דלת אולם הכינוסים, ונכנס בכבודו ובעצמו באמצע דיוני המשא

כך שיימצא שאת תפילת שחרית

ההפתעה היתה גדולה, כולם קמו לכבודו וברכוהו לשלום, כשהם מתפלאים על מה ולמה נצרך להופיע לכאן בעצמו, לאחר ששלח את בנו המנהל הגדול לסידור כל העסקה על הצד היותר טוב. - אך האב לא התיישב עמהם, רק התנצל על ההפרעה, ותיכף הבהיר שלא הגיע הנה כדי להשתתף בענייני עסקים, רק משום ענין דחוף שעליו 'לסדר' עם בנו. הוא פנה אל הבן, וביקשו לצאת עמו לרגע החוצה.

אל זהן, וביקשו לבאו עמו לזמן ווווצו.
הבן הצעיר שנבהל מאוד מהופעתו הפתאומית של אביו,
חשש לגרוע מכל! הוא יצא מיד עם אביו מן האולם, ובחרדתו
הגדולה המטיר מטר של שאלות חפוזות: מה קרה אבא?
כולם בריאים? מה עם הביזנעס? - האב המסור עצר אותו,
ובחיוך שובה לב הרגיע את בנו, תנוח דעתר! ברוך השם כולם
בריאים וקיימים, גם הביזנעס מתנהלים על הצד היותר טוב,
אך הוכרחתי לטוס הנה מיידית מחמת דבר אחד חשוב מאוד
ששכחת לקחת עמך!

הבן גרגע מעט כששמע שברוך ה' הכל בסדר, אבל תיכף גדרך ושאל, וכי מה שכחתי? הלא הארגק התפוח נמצא עמי כאן בכיסי... המסמכים הדרושים כולם מסודרים בקפידה ב'תיק' המיוחד לעסקה זו, ביחד עם החותמת של החברה... הדרכון וכרטיס הטיסה גם הם מסודרים להפליא, ומה אם כן שכחתי? תא חזי! אמר האב, הוא פתח את מזוודתו, ושלף מתוכה את הטלית של הבחור!

הנה - אמר - את זה שכחת!

מה?! - נזעק הבן כשכולו נדהם ונרגש, בשביל להביא לי את הטלית הזו הגעת בטיסה מיוחדת עד הנה? ומה יקרה אם אתפלל שחרית אחת בלבד ללא טלית?! הלא מנהג רוב העולם שאין הבחורים לובשים טלית כלל! וכי לא יכולת להתקשר אלי ולהזכירני שאשיג כאן איזו טלית בבית הכנסת המקומי, בשביל מה עשית את כל הדרך הארוכה הזאת? והלא במחיר כרטיס הטיסה שלך יכולתי גם לקנות פה בשופי עשרה טליתות מהודרות עם העטרה?!...

הבחור היה מלא תהיות כרימון, כשאינו מתחיל להבין את מהלכיו של אביו, שהכירו תמיד כאיש פיקח ומחושב בכל דרכיו ומעשיו.

הבה אסביר לך, אמר האב החכם:

הפשך בעפוד ד' |

# נפלאות דרכי ה'

סיפורי השגחה פרטית שנשלחו לפערכת ע"י הקוראים

הגשנו תביעה לחברת הביטוח על פציעה חמורה שנגרמה לאשתי מספסל שהתקפל על רגלה באמצע אירוע משפחתי.

בהתדיין הנושא בבית המשפט (על פי היתר בי"ד) טענו מחברת הביטוח כי בית הכנסת הסמוך אלינו אשמה ועליה לשאת בהוצאות הנזק שנגרם לנו שכן את הספסלים השאלנו מבית הכנסת. לאחר דין ודברים הוחלט כי אכן בית הכנסת יישא בחלק קטן מהפיצויים אך ברוב הפיצוי תחויב חברת הביטוח אך לא לפני שנקבל את הכסף מבית הכנסת.

שוחחתי עם אשתי ואמרתי לה כי ליבי נוקפני לקחת כסף מההקדש ובפרט כי לאמיתו של דבר הם לא אשמים בכלום ורק הלבישו עליהם את התיק כדי לחמוק מתשלום, לאחר ניתוח העניין ולמרות שאנו זקוקים לממון החלטנו יחדיו לבל ניקח את הכסף מבית הכנסת וה' יגמלינו מאוצרו הטוב ללא כל ספק.

'אומר ועושה!!!' תיכף יצרנו קשר עם הגבאים ועדכנו אותם בדבר הוויתור שלנו על הפיצויים מצידם, הם הגיעו אלינו עם מלוא סכום הפיצוי וחתמנו שקיבלנו את כל הפיצויים כנדרש, עוד באותו מעמד תרמנו חזרה את מלוא הסכום לבית הכנסת ובזה יצאנו ידי חובת כל הצדדים ויכולנו להגיש לבית המשפט מסמך אמיתי ללא שקר שאכן קבלנו את הפיצויים מבית הכנסת מה שחייב

את חברת הביטוח להעביר לנו את חלקו. התרומה לבית הכנסת היה במוצ"ש אחרי הדברים האלו אמרתי לאשתי בהלצה: " לכי תדעי אם לא נשמע מאיזה ירושה של סבתא

או משהו דומה... נפלאים דרכי ה'!!!"
יומיים אחרי התקשרה חמותי וספרה לאשתי
אודות סבתא שנפטרה לפני כמה וכמה שנים
ועכשיו סיימו למכור את הדירה וברצונה
לחלק את הירושה בין כל הילדים שעכשיו
זקוקים לכסף מחמת שמחתנים ילדים וכו'...
ביום חמישי כבר הועבר הסכום לחשבון
הבנק שלנו, כמעט בדיוק אותו סכום
שוויתרנו עליו לבית הכנסת... ובטוחים אנו
שעוד נראה ישועות רבות בזכות הוויתור
הסיפור עם כל הישועות אז אני מודרז לספר
את מה שכבר אפשר ונתחזק יחדיו באמונה
וביטחון שהרבה דרכים למקום ומי ששומע
לי אינו מפסיד...

על המעשה: ח.ז.

הפעונין ליכות את הרבים בסיפור של השגחה פרטית פוזפן לשלוח אל ר' שפחה ספואלס בפקס: 15326517922 או ל: o.y.wines@gmail.com

בעפוד ד'







א קריאת שמע שחרית וערבית היא

מן התורה, שנאמר בשכבך ובקומך. ב. יש אומרים שפרשה ראשונה בלבד היא מן התורה, ומה שנאמר בפרשה שנייה ובשכבך ובקומך בדברי תורה הכתוב מדבר, ויש אומרים שגם פרשה ב' היא מו התורה. ויש אומרים שפסוק ראשון בלבד שהוא שמע ישראל הוא מן התורה, ומה שנאמר ודברת בם כו' ובשכבך ובקומך הוא מוסב על פסוק ראשון בלבד, אבל פרשת ציצית שתקנוה משום זכירת יציאת מצרים לדברי הכל היא מדברי סופרים כשמזכיר יציאת מצרים בפני עצמו, ובעל נפש יחמיר לעצמו בשל תורה (שו"ע הרב סי' נ"ח ס"א).

ג. ואף להאומרים שפסוק ראשוו או פרשה ראשונה בלבד היא מן התורה והשאר תקנת חכמים, צריך לקרות כל הג' פרשיות, שכך היתה התקנה שכל זמן שיקרא קריאת שמע של תורה יקרא כל הג' פרשיות (שר"ע הרב סיי ס"ז ס"א). ד. ויותר טוב שיקרא כל השלשה פרשיות בזמנה, כדי להזכיר יציאת מצרים בזמן קריאת שמע (מ"ב ס" מ"ו

ה. זמן קריאת שמע של שחרית מן התורה הוא משעלה עמוד השחר, שאז מקצת בני אדם רגילים לקום ממטתם, ואף על פי שהם מועטים, הרי אמרה תורה ובקומך לשון יחיד לומר שהולכין אף אחר המיעוט, אבל הקורא קודם לכן לא יצא ידי חובתו מן התורה, שאף שמקצת בני אדם קמים גם כן קודם עלות השחר מקרה הוא ואין הולכין אחריו (שו"ע הרב ס"ב).

ו. וחכמים עשו הרחקה וגדר, ותקנו שלא יקרא לכתחילה עד שעה שדרכן של רוב בני אדם לקום ממטתם, דהיינו שיאיר היום כל כך עד שיראה את חבירו ברחוק ארבע אמות ויכירנו, והוא שרגיל עמו קצת, שאם רגיל עמו הרבה יכירנו אפילו מרחוק הרבה, ואם אינו רגיל עמו כלל לא יכירנו אפילו בקרוב, אלא כמו אכסניא שרגיל לבא לקץ עתים (שרע הרב ס"ב), וזהו הזמן שקבעו חכמים, משיכיר בין תכלת ללבן (שדע ס"א ומ"ב סק"ב).

ז. ועוד טעם לקביעת זמן זה, מפני שקבעו לומר פרשת ציצית בקריאת שמע, ובפרשת ציצית כתוב וראיתם אותו, לפיכך קבעו חכמים זמן קריאת שמע משיכיר בין תכלת ללבן, שהוא הזמן שיכיר את חבירו בריחוק ארבע אמות (מ"ב סק"ב).

ח. ומצוה מן המובחר שלא לקרותה מיד שהאיר היום כשיעור שנתבאר, אלא כוותיקין שהיו מכוונים לקרותה

מעט קודם הנץ החמה. כדי שיסיימו קריאת שמע וברכותיה דהיינו גאל ישראל עם הנץ החמה, שאז הוא זמן תפילה לכתחילה, ויתפללו מיד כדי לסמוך גאולה לתפילה (שו"ע הרב ס"ד).

ט. וטעם הדבר, כי לכתחילה עיקר מצות תפילה הוא מעת התחלת נץ החמה, כדכתיב יראוך עם שמש, ואם היו מתחילין לקרות קריאת שמע בתחילת זמנה דהיינו משיכיר את חבירו, היה נשאר הרבה זמן עד הנץ החמה, וא"כ היה להם להתאחר אחר קריאת שמע ולהמתין עד שתנץ החמה ולא היו סומכין גאולה לתפילה, ולכן היו מכוונין הוותיקין לקרותה סמוך להנץ החמה ולגומרה עם הנץ

י. ומי שיוכל לכוין לעשות כן שכרו מרובה מאוד, ומובטח לו שהוא בן עולם הבא ולא יוזק כל אותו היום (סיא ומ"ב סק"ח). אך הוא יכוון לעשות מצוה כתיקונה שלא על מנת לקבל פרס (החיד"א בספרו קשר גודל ס"ו ס"א).

יא. ומי שאינו יכול לכוין לעשות כן, אין להקדים לקרות קריאת שמע ולהתפלל קודם הנץ החמה אלא אחר הנץ החמה, מפני שזמן התפילה לכתחילה הוא אחר הנץ החמה, וזמן קריאת שמע נמשך עד רביע היום לכתחילה, שהוותיקין שהיו מקדימין לקרות קודם נץ החמה מעט לא היו מקדימין משום חובת קריאת שמע, אלא כדי לכוין להתפלל בדמדומי חמה. דהיינו בתחילת יציאתה.

יב. ויש אומרים שגם משום חובת קריאת שמע היו מקדימין לקרותה קודם נץ החמה, לפי שלכתחילה יש לקרותה בשעה שהוא שעת קימה לרוב בני אדם כמו שנתבאר, ועד נץ החמה קמים רוב בני אדם שאין ישנים אחר נץ החמה אלא בני מלכים וכיוצא בהם, לפיכך מי שאינו יכול לכוין לעשות כוותיקין אי אפשר לו לסמוך גאולה לתפילה לכתחילה אלא א״כ יוכל לכוין שיקרא לפחות פרשה ראשונה קודם נץ החמה וודאי ויתפלל אחר נץ החמה וודאי אף על פי שלא יתפלל בדמדומי חמה, ואם גם זה לא יוכל לכוין, יקרא קריאת שמע וברכותיה קודם נץ החמה לכתחילה ויתפלל אחר הנץ החמה ולא יסמוך גאולה לתפילה.

יג. והעיקר כסברא הראשונה, ואעפ"כ נכון לחוש לסברא האחרונה ולקרא לפחות פרשה ראשונה קודם נץ החמה, אף על פי שעדיין לא לבש ציצית ותפילין, ואחר נץ החמה יקראנה כולה עם ברכותיה, ויסמוך גאולה לתפילה (שו"ע הרב ס"ד).

# - תורה מפוארה בכלי מפואר

התגברות הדפסת הספרים בדורנו >>> עלינו להודות להשי"ת על שאכשר דרא, וכיום התרבו הספרים בכמות ובאיכות באופן שלא שיערום אבותינו ואבות אבותינו. לא תמצא כהיום הזה איזה נושא או ענייו - יהיה מה שיהיה - שלא דשו בו רבים וכבר יצאו עליו כמה וכמה חיבורים מובחרים ומשובחים. בזמנינו, עם התפתחות הדפוס, מי שאינו לומד, אין לו שום תירוץ ושום התחמקות מלבד סיבת העצלות, כה הרבה ביאורים וספרי עזר מציפים את בתי המדרשות ואת בתי המסחר לממכר ספרים. כר שאיו לנו אפילו אמתלה קלושה להשתמט מן השאלה הנוקבת שבבוא הימים אין מי שיימלט ממנה - עסקת בתורה?!

לא תמיד היה כך פני הדברים, בשנים עברו, לא רק שלא היו ביאורים ועזרים כמו היום, אלא אם בביתו של הש"ס לא היה כל כך בנקל להשיג, רק בבית המדרש או בביתו של רב העיירה היה ש"ס שלם, ומי שנפשו חשקה בתורה היה לוקח בהשאלה כרך בודד, ורק משהחזיר אותו לרשות בעליו יכול היה לקבל כרך אחר, אין אנו מעריכים כלל את השפע הרוחני שהתברך בו דורנו, ממש בבחינה של 'מלאה הארץ דעה את ה' כמים לים מכסים'.

המצב הזה של ריבוי ספרים גורם לקורת רוח מרובה ולשעשועים לפני הקב"ה, היות שהוא מסר לנו את התורה הקדושה בכדי להגות בה ולעמול עליה, ובאותו הזמן התחייבנו אנו לעטר את התורה בקישוטי כלה, שהם כל החיבורים המעטרים ומפרשים את התורה הקדושה, וכל ספר של דברי תורה מוסיף עוד פנינה ועוד אבן חן בכתרה של תורה.

גם המנהג שהתקבל בשנים האחרונות להוציא את הספרים הישנים במהדורות חדשות ומפוארות באופן שלא היה מעולם, ממש אין לך בית המדרש בלא חידוש, בוודאי גם הם נכללים בקישוטי התורה, והם גורמים שעוד ועוד יהודים שלולי אלו הספרים לא היו נמשכים כל כך לתורה הקדושה, ועתה, משהופיעו הספרים בסדר חדש ובהיר כתורה מפואר בכלי מפואר, גם הם נמנים מעתה בין חובשי ספסלי בית המדרש, והתורה ששה ושמחה בכל אחד ואחד מישראל שנפשו חשקה בתורה. וכבר אמר הרה"ק רבי פנחס מקוריץ זי"ע, שעל האדם ללמוד בספרים מפוארים, כי הם מעוררים את האדם למוחין דגדלות. תופעה מבורכת זו מגלה על הקשר הפנימי והאהבה העמוקה ששוררת בין בני ישראל לאביהם שבשמים, שכן כמה מיני טרחות וכמה מיני יגיעות טמונים במלאכת ההדרה, אם זה בתיקון טעויות הדפוס והשיבושים שנפלו במשך הדורות, ואם זה בסדר נאה בכלילת יופי בתכלית ההידור, בלא לחוס על ההוצאות הכבדות הכרוכים בדברים מסוג זה, כך גם אנו רואים את בעלי היכולת שאינם קופצים את ידם, אלא שופכים הרבה מממונם בכדי לפאר ולרומם את תורת אלוקינו, אין זה אלא כי אם שאהבת השי"ת ואהבת התורה בוערת בקרבם.

בהוצאת ספרים מתגבר ומתבהר כח התורה >>> וייאמר עוד, שמלבד עצם התועלת שיש לעולם התורה ולציבור הלומדים מהופעת ספרים חדשים, הרי שגם מחברי הספרים בעצמם מפיקים תועלת גדולה מכך, וכידוע ממרן החזון איש זצוק"ל שהיה מעודד ביותר את בני בתורה להעלות את חידושיהם על גבי הכתב. שהרי אינו דומה חידושים הנאמרים בעל פה לחידושים המופיעים עלי גוויל. כי כאשר האדם מתיישב להעלות את חידושיו על גבי הכתב שיישארו למזכרת נצח, הרי הוא שוקל שוב כמה וכמה פעמים את מה שהוא רושם, וכך יוצאים החידושים מזוקקים מכל סיג ופגם, מה שאין כו בדיבורים בעלמא עלול לרמות את עצמו.

אך לא רק איכות חידושי התורה משתבחים והולכים באשר הם עולים על גבי הכתב ונדפסים בספר, אלא גם יגיעת התורה והעמלות בה מתרבה והולכת באופן בל ישוער, שהרי המחבר מקדיש לילות כימים בכדי לברר ולנפות את חידושיו שיהיו ראויים לעלות על מכבש הדפוס, ונמצא שהרבה שעות של תורה מתווספים על ידי זה, כמסופר על הרה"ק מצאנז קלויזבורג זי"ע, שפעם אחת בא לפניו מחבר ספר להגיש לפניו את ספרו החדש, הרבי יצא מגדרו בכדי לכבדו ולהביע את הערכתו אליו, לאחר מכן, כשתמהו המקורבים באוזניו האם באמת הספר הוא כה חשוב עד שהיה צריך לכבדו היותרת הכבוד, ענה להם, איני נכנס כעת לגבי גופו של הספר האם הוא כה חשוב ונחוץ או לאו, אבל מה שבטוח, שהמחבר לא עצם את עיניו לילות שלמים בכדי לחבר את הספר ועל זה לבד יש להוקירו.

זה ספר תולדות האדם >>> בפרט כאשר האדם זוכה לחדש חידושים לאמיתה של תורה, חידושים שיכולים להאיר את עיני ישראל ולהיות להם לעזר, בוודאי שאין לו להימנע מלהדפיס אותם, ועל אף שידוע על גדולי עולם שהקפידו לא להדפיס את חידושיהם בחיי חיותם, אבל כבר נודע שהרב החיד"א ז"ל (שם הגדולים - חלק ספרים - מערכת נאות מו) התאונן עליהם והמליץ עליהם בזה הלשון: "ובאמת אמרו

מן הזהירות שלא תרבה להיזהר, כי זה גרם שנאבדו הכתבים חבל על דאבדין".

בעניין זה מסופר על תלמיד חכם מופלג שנהג להעלות את חידושי תורתו על גבי הכתב, אך הסתפק האם עליו להדפיסם או שמא ישאירם לעת עת כמו שהם, וכשהעלה את ספקותיו לפני הגאון רבי בנימין זילבר זצ"ל, אמר לו, המציאות הוכיחה שבדרך כלל אלו שהדפיסו את ספריהם בחייהם, כעבור שנים קמו צאצאיהם והדפיסו אדרא את הספר של אבי אביהם, אבל אלו שלא הדפיסו לבד את חידושיהם, נשארו החידושים מונחים שנים ארוכות והרבה פעמים אבדו או ניזוקו מפגעי הזמן ולא זכה העולם ליהנות מפרי יגיעתם.

ומי שזוכה באמת להוציא ספרים שרבים נהנים ממנה והוגים בה, זכותו עומדת לו בזה ובבא, וגם לאחר מותו נזקפת התורה שלומדים בתוך ספרו לזכותו, ונעתיק כאן את לשונו של הגה"ק בעל ה'נודע ביהודה' (אהבת ציון - דרוש תשיעי) בעניין זה: "אם זכה מאת ה' לחבר איזה חיבור, והחיבור הזה נתייסד על דבר אמת וצדק על פי דרכה של תורה, איש הזה אינו פוסק מלהוליד תולדות גם אחר מותו שלא פסק מלהעמיד תלמידים הלומדים מתוך ספרו, וזה נרמז בפסוק (בראשית ה, א) 'זה ספר תולדות אדם' - שעל ידי ספר אשר חיבר מתקיים בו לדורי דורות תולדות".









# 49P)

### מה נורא המקום הזה

ר' אהרו הגדול מסרליו היה מתלמידי המגיד ממעזריטש, מסופר שפעם אחת באישון ליל בעת שישב ר' אהרן ועסק בתלמודו נשמעו דפיקות על דלת ביתו, ר' אהרן שואל: מי שם, והתשובה הגיעה: 'אני', ר' אהרן שב לתלמודו ולא פתח את הדלת, שוב חזרו הדפיקות ושוב ר' אהרן שואל מי שם, והתשובה חוזרת 'אני', כך חזר הדבר על עצמו כמה פעמים עד שר' אהרן שאל: מי זה אני? ענה לו האיש מעבר לדלת: יחד למדנו אצל המגיד וכעת בדרכי לביתי אמרתי לסור לביתך בדרך ולדרוש בשלומך, אמר לו ר' אהרן: אם אחרי כל הזמן ששהית אצל המגיד אתה עדיין קורא לעצמך 'אני', הרי שלא למדת כלום אצל המגיד, כי אצל המגיד למדנו שיש רק 'אני' אחד, וזהו וקב"ה בעצמו!

יעקב אבינו בדרכו ללבן זכה להרבה ניסים, כין היתר חלם את 'חלום יעקב' הידוע, שחוץ מהסולם והמלאכים היתה לו התגלות של הקב"ה שהבטיח לו הבטחות גדולות, ומה אומר יעקב אבינו כשהוא קם משנתו? 'אין זה כי אם בית אלוקים', הוא אינו תולה את ההתגלות האלוקית בזכויותיו, ולא בכך שבדיוק הוא יצא עכשיו אחרי ארבע עשרה שנות לימוד בישיבת שם ועבר בלא שישן אפילו פעם אחת במיטה, על כל זה הוא לא חושב, אלא הוא רק תולה את זה בדברים אחרים שאינם תלויים בו, 'ויקץ יעקב משנתו ויאמר אכן יש ד' במקום הזה'.

כל אחד זוכה מדי פעם ל'השגות', ובדרך כלל טבע האדם שכשהוא זוכה למשהו. הוא מחפש בעצמו 'איזה מעשה טוב עשיתי שזכיתי לכך'.. וכלל אינו חושב לומר 'אכן יש ד' במקום הזה', הקב"ה נתן לך מתנת חינם, מה אתה בכלל קשור? זה יכול להיות ברוחניות וכמובן גם בגשמיות, עלינו לזכור תמיד כי כל מה שיש לנו, הכל מתנת חינם מאת הבורא, ואם זכית להתפלל בכוונה, או ללמוד בעמקות - כמו שצריך, לזכור להודות על כך, כי זה לא בזכותך, וזהו היסוד להתעלות 'וזה שער השמים!!

(עפ"י טיב התורה-ויצא)

#### 'אַת־עָגִיִי וְאָת־ יְגִיעַ כַּפַּי רָאָה אֱלֹהִים' לא, מב < > שבע יפול צדיק וקס

יעקב אבינו בחיר האבות ניגש בדחילו ורחימו להקים את כלל ישראל להעמיד שניים עשר שבטי י-ה, יוצא לדרכו בעוד על ראשו חופף ברכות אביו, לקבלת טל השמים ומשמני ארץ ולהיות גביר לאחיו, הרי היה דרכו אמורה להיות סוגה בשושנים, הדרך תקפוץ ותתקצר לו, ימצא את השידוך המיועדת לו על גבי טס של כסף, הון רב יהא בחלקו ונחלתו, עושר מקנה ורכוש, אחר כך יחזור וישוב לתלמודו ולעבודתו הטמירה והשמימית.

אך לא כך תיכן קורא הדורות מראש, כבר בתחילת לכתו רדף אחריו אליפז בן עשיו אחיו בשליחות אביו וביקש לרוצחו נפש, ואך בנס יצא ממנו בערום ובחוסר כל כשרק שלמתו לעורו, לאחר שנשאר בחסרון כיס, מרושש מכספו ונכסיו, נטמן בבית מדרשו של שם ועבר למשך ארבע עשרה שנה רצופות שם נתייגע ועמל בעסק התורה הקדושה, משם לאחר שנות העמל והיגיעה, יצא לעבר יעדו - חרן, אך כשעבר ליד המקום שהתפללו בו אבותיו ולא נעצר, קפץ לו הדרך לאחור, שם זוכה לגלוי שכינה ובהבטחות שמירה וברכה, ככתוב (כח יג-טו) הארץ אשר אתה שכב עליה לך אתננה ולזרעך, והיה זרעך כעפר הארץ ופרצת וגו' ונברכו בך כל משפחת האדמה ובזרעך, והנה אנכי עמך ושמרתיך בכל אשר תלך והשבתיר אל האדמה הזאת'.

אחר הדברים האלו 'וישא יעקב רגליו' (כט א), פירש רש"י - משנתבשר בשורה טובה שהובטח בשמירה, נשא לבו את רגליו ונעשה קל ללכת. הרי שחשב שכבר כלו ותמו סאת יסוריו ומכאן והלאה אך חסדים וטובות גלויים יסובבנהו, ברם משם ממשיך אל בית לבן הארמי, שם מתקבל על ידי לבן המרמהו על כל צעד ושעל, ממנה אותו לרעות ולהתעסק עם צאנו, בבוקר ובערב, בחורף ובקיץ, בחום ובקור, וכך כשהוא שבוע מרורים משקריו ונוכליותיו, מוכן ומזומן להינשא למיועדת לו - רחל, רימוהו ונתן לו את לאה אחותה, בטענות ומענות סרק של 'לא יעשה כן במקומינו לתת הצעירה' וגו'.

הרי שהדברים סותרים והפוכים, שמאיגרא רמא - מביתו של יצחק ורבקה שם ישב יעקב שוקד על התורה ועל העבודה בסביבת וקרבת אבותיו, עתה מכח הברכות שקיבל, נאלץ לברוח לקחת מקל נדודים לנדוד מהתם להכא, לסבול עניות ויסורים מאליפז ולבן, לעבוד את אחרים תמורת ברכת 'יעבדוך עמים וישתחוו לך לאמים', להיות דל ואביון חלף הברכה 'הוה גביר לאחיך'.

אף לאחר שקיבל הבטחה מפורשת מאת הבורא לבדו, עדיין מתנהל הכל בעצלתיים, הוא עובד שבע שנים בעבור רחל ובסוף מקבל את לאה, שוב נאלץ לעסוק עוד שבע שנים בצאן עבור רחל, אחר כך מתעכב עוד שש שנים בעבודת המרעה לצאן לבן, גם שם היתה לו מסכתא שלימה עם לבן שעסק בנכלולי רמאיות וערמומיות, גניבות וחמסנות, החליף את משכורתו עשרת מונים, עד שנאלץ לברוח בחצי הלילה עם נשיו וילדיו ולהיחבא כאחרון הגנבים.

ללמדנו דרך חיים, כי כאשר באים להוציא לאור עולם דבר יקר ערך, עלינו

• > לימוד וחיזוק לדורות

AGADA.

טיב

ההודעות

Met of

לדעת שהדרך צרופה בנסיונות ומלא מהלומות, אך ורק באופן כזה אפשר לבנות את כלל ישראל, כי דבר הנעשה בנקל בלא יגיעה וטרחא ובלא עיכובים הדבר חשוד כסיוע מאת היצר הרע, ואילו כשנעשים ונגרמים לו מניעות וטרחות רבות סימן הוא הדבר כי העניין חשוב, אשר על כן היצר וחייליו אינם נותנים לו להוציאו אל הפועל, ורק בהתגברות כוחותיו מתגבר עליו, והקדוש ברוך הוא גומר בעדו.

אף עתה בדורותינו אנו, כל אחד שמתחיל ומתחזק בעבודת השם, הרי דווקא בעת הזאת צצים ועולים לפניו קשיים וגלים לרוב, והאיש עומד ותמה, 'זו תורה וזו שכרה', וכי עקב שנכנסתי לדבר מצוה בא לי כל זאת, ועל ידי כן יכול להיחלש בעבודתו כי נראה שאין חפצים בו ובעבודתו, עליו לדעת שאדרבה, הרי זה סימן שהדבר חשוב ונחמד למעלה, וזה חיזוק ולימוד לדורות עולם כי כל מה שעבר על אבותינו הקדושים הם יסודות לכל הדורות הבאים אחריהם ובעבור כר נכתב בתורה באריכות כל עניינים האלו ולא כסיפורי מעשיות בעלמא, כידוע מהזוהר הקדוש המחמיר ומפליג על אלו האומרים שסיפורי התורה הם סיפורי דברים בעלמא. אלא האמת היא שהרי הם ככל מצוות התורה וללימוד לדורות הם באים, והאבות הקדושים העמידו על ידי הנסיונות שעברו עליהם את הדרך בהם נלך.

#### • > הבטחוו באם

עוד זאת מצאנו נקודת מוסר השכל ממה שאירע בשידוכו של יעקב אבינו, ונקדים תחילה שאין לנו שום בדל הבנה במחשבתם ודרכם של האבות הקדושים הלא המה גבוה מעל גבוה, אך לשם מוסר השכל עלינו להתבונן, בעוד שלאליעזר עבד אברהם קפצה הארץ ותיכף נזדמנה לו רבקה על הבאר, בתואל שרצה לעכב נענש, מיד פונה אליעזר והולך לדרכו ותהי אשה ליצחק. הרי לעומת זאת כשיעקב אבינו יצא לדרכו אירע לו כמה וכמה עיכובים ואריכות זמן עד שהגיע ליעדו. גם שם התעכב ימים רבים. והדבר אומר דרשונו.

אלא בעבור שאליעזר יצא וכולו תפילה מעומק הלב שה' יזמין לו את הראויה, בעבור שלא ידע להיכן לפנות לימין או לשמאל, לכן ביקש מה' שינחנו בדרך אמת, כאשר רואים בכתובים: 'ויאמר ה' אלקי אברהם הקרה־נא לפני היום ועשה־חסד עם אדני' (כד, יב), ואכן זכה לסייעתא דשמיא בכל צעד ושעל.

ברם, לעומת זאת יעקב אבינו ידע את אשר לפניו כפי שהיו הבריות אומרים: 'שני בנים יש לה לרבקה, ושתי בגות יש לו ללבן, הגדולה - לגדול והקטנה - לקטן', הרי שידע כבר מי תהיה כלתו לעתיד, והיה חסר בתפילתו שלימות של בקשה, על כן נסתבב כל הסיבות ויצאו עיכובים אלו, אך כאמור לעיל אין לנו שמץ השגה בגדלותם של האבות, ובפרט שהיתה זאת סיבה מאת השם. שעם ישראל יצמחו דווקא מתור דרך עקלתון ופתלתול, כדאי שיהיה קיום אף לדורות הבאים אחריהם כשיעבור עליהם זמנים ומאורעות כאלו, ועל ידי האבות שעברו כהנה הכינו את הדרך לחיזוק ותקוה לבני בניהם.

יעזור השם יתברך שנזכה לעבדו בלא הפרעות וטרדות, ושנזכה לסייעתא דשמיא בכל פעלינו.

זפני קבלת קהל בבית פורנו ורבנו שליט"א אך ורק בתא קולי שפספרו







# SPONSOR A DVAR TORAH

# SPONSOR AN ENTIRE WEEK FOR \$360

#### Following Daas Torah, Ramapost is sharing the opporuntity to sponsor weekly Divrei Torah.

The following publications are read by hundreds of people every Shabbos. Sponsor an individual Dvar Torah or the entire collection, in the zechus of a choleh, l'eiluy nishmas, or for someone in need. A small message can be put on the Dvar Torah of your choice which will be distributed across Monsey and online.





# YOUR FREE AD HERE! Send your artwork to mitzvos@ramapost.com to secure your ad space.



## ROCKLAND TRANSFERS

**CAR SERVICE** 



- (departures and arrivals)
- Per Hour Hire School (out-of-town) Drop-off and Pick-up

- Reliable and Safe
  Fixed Rates
  No Added Fees
- Credit Cards Accepted







Reserve Online www.RocklandTransfers.com Call / Text

(845) 288-8888

OF SERVING THE COMMUNITY ♦ WILLS & TRUSTS ♦ TAX PLANNING ♦ MEDICAID PLANNING

- ♦ ELDER LAW
- ♦ PROBATE
- ♦ TRUST ADMINISTRATION
- ♦ HALACHIC WILLS
- ♦ ESTATE PLANNING ♦ SPECIAL NEEDS PLANNING
- ♦ ASSET PROTECTION





Haas & Zaltz, LLP

2 PERLMAN DRIVE | SUITE 301 | SPRING VALLEY, NY 10977

As an independent agency we shop several companies to find you the right coverage and the right price. Wise Men Insurance Services support@wisemeninsurance.com Ph 845-579-2978 Fax 845-231-6224



TODD ROSENBLUM

- **4** 845.364.0337
- 0 914.522.6793
- todd@adaparch.com
- rosenblumarchitecture.com
- ♀ 200 East Eckerson Road Suite 230 E New City, NY 10956

FIRST//CLAS







www.POMONAENTERPRISES.com







382 Route 59 Suite 264, Airmont, NY 10952

בסייד · ט' כסלו תש"פ · 7 דצמבר 2019 · **מאנסי:** הדלקת נרות - 4:09 · מוציש"ק - (<sub>חוק ז</sub> 77 י 5:40 וווא **SSUE #059** · 5:40 מוציש"ק



פרשת ויצא MOTZEI SHABBOS **WHAT it TAKES SEE INSIDE COVER** טיב הקהילה דברי תורה טיב הקהילה • שבילי פנחס • חוט של חסד • המברך • דברי שי"ח עברית